DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM. Debrecen, 1938 október 9 vssárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

A magyar katona

Sorsfordulóhoz érkezett a magyarság. Számára az út most végre felfelé vezet és megnyílt előtte a legszebbtebb nemzeti aspirációk és remények kapuja. Eljött az idő, amikor nemsokára egyesülhetünk elszakított felvidéki testvéreinkkel és az ezeréves ország értékes részei visszacsatoltatnak az anyaországhoz.

Ezekben a történelmi napokban a magyar katona glóriás képe áll szemünk előtt. Az ezeréves magyar katonáé, kezdve a honfoglaló ősökétől, századokon át vérző és küzdő vitézeken át a mai idők honvédségéig. Minden gondolatunk melege simogatja körül a mai honvédet, együtt érző szívünk dobog érette, magyar lelkünk minden érzése száll feléje.

A magyar történelemben hosszú, hosszú századokon át nem volt korszak, mikor annyira egységes, eggyéforrott lett volna a nemzet és a hadsereg, mint most. Nincs a legcsekélyebb elválasztó vonal, egyek a célok, egyek a magasztos nemzeti célkitűzések, melyek hevítik a hadsereget és a polgári társadalmat egyaránt. Egy test és egy lélek a nemzet és hadsereg. Együtt érez, együtt szenved és együtt ünnepel.

Ennek a szent együvétartozásnak nagy jelentőségét kimélyíteni, ápolni mindnyájunk elsőrendű kötelessége. Nem is azért hangsulyozzuk ezt, mintha valami hiányosságot tapasztalnánk ebben a tekintetben, de ki kell dombortani mindjobban, mert ebben a nagy erős egységben van a nemzet ereje, az erőket pedig fokozni lehet és kell.

Éppen a mi időnkben láthatjuk, hogy a külpolitikának, a diplomáciának erőt és hangsúlyt egyedül a hadsereg ad. Az erős és megdönthetetlen hadsereg. Egyetemes nemzeti érdek a magyar hadsereg fejlesztése és erősítése. Minden áldozatot megér honvédségünk fejlesztése, mert a nemzet jövőjét építjük ki általa. De ezeken tul a lelki készséget is oda kell adnunk honvédségünknek maradéktalanul. A becsülés maximumát, a tisztelet legmagasabb fokát.

A magyar katona becsületét a magyar történelem legfényesebb lapjai hirdetik. Hol lett volna ez a nemzet a magyar katona vitézsége nélkül. Ez tartotta meg a századok viharain át.

Azt mondták a magyar nemzetre, hogy katona nemzet. Ha valamikor az volt, ugy most kell igazán annak lennie, hiszen a magyar katona fegyverén csillog a magyar jövő.

Az is megcáfolhatatlan tény, hogy a magyar jó katona. Az volt a világháború vérzivatarában, akár a Karszt szikláin, akár a Doberdó poklában akár Volhynia mocsaraiban, akár Galicia szokatlan telepén, vagy a nehéz hegyi harcokban. Öt fronton vérzett négy éven át a magyar, sok minden elpusztult, csak egy nem pusztult el és maradt fönt, a magyar katona vitézsége, kitartása és utólérhetetlen hősiessége.

Most, a szent nemzeti öncélúság szolgálatában áll a magyar katona. Hogyne lehetne felfokozni és elérhetetlen magasságba vinni a magyar katona hősi vonásait. A magyar katona minden időben tudta kötelességét, hogyne tudná most, mikor nemzetünk, országunk jobbrafordulásának régen várt, vágyva várt ideje jött el.

Minden magyar szív dobbanása szóljon most a magyar hadseregnek, a nagyszerű honvédségnek!

A magyar álláspont a komáromi tárgyaláson

A magyarlakta területek azonnali visszacsatolása, a többi területekre az önrendelkezési jog szabad érvényesülése népszavazás utján

Ma délután indul a magyar delegáció Komáromba

Az egész magyar közvélemény feszült érdeklődéssel tekint a ma kezdődő komáromi magyar-cseh tárgyalások elé és rendületlenül bizik abban, hogy a magyar igazság teljes mértékben diadalt arat.

A magyar álláspont változatlan, ugyanaz, ami volt a cseh válság kitörése óta. **A magyar kormány, mint eddig is, a teljes népi elv érvényesülésének álláspontján áll.** Amint eddig ezt tartotta irányadónak, ugy a komáromi tárgyalásokon is ezt fogja képviselni.

Ennek az álláspontnak a lényege röviden összefoglalva:

1. **A magyarlakta területek azonnali visszacsatolása.**
2. **A többi területekre vonatkozólag az önrendelkezési jog szabad érvényesülése, még pedig ennek legcélravezetőbb formája, népszavazás utján.**

Ez az álláspont **az egész magyar nemzet akarata, emögött az egész nemzet egységesen áll,** mintahogy számtalan nagygyülésen kinyilvánította ezt az ország lakossága.

A magyar delegáció az egész magyarság akaratát képviseli Komáromban és ez a tény adja meg az erőt a beteljesülésre.

Minisztertanács

Budapest, október 8. A kormány tagjai szombat este 6 órakor vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsot tartottak. *A minisztertanács befejezte a komáromi magyar-csehszlovák tárgyalás anyagának előkészítését és este egynegyed 11 órakor ért véget.*

A magyar delegáció utja

Budapest, október 8. Vasárnap este hét órakor Komáromban összeülnek Magyarország és Csehország delegátusai, hogy letárgyalják a magyarlakta Felvidék visszacsatolásának körülményeit. Eredetileg csütörtök délutánra tervezték a vegyesbizottság összeülését ugyancsak Komáromban, de a cseh alkotmányválság miatt a tanácskozás időpontja három nappal elhalasztódott.

Ezalatt a három nap alatt a magyar kormány szívós diplomáciai harcot folytatott, a müncheni négyhatalmi konferencia határozatainak szellemében sürgetve a magyar követelések teljesítését. Időközben a cseh államválság uj fordulathoz érkezett és megalakult Tiso József elnöklétével a szlovák kormány.

A prágai válasz, melyet a magyar kormány és a közvélemény rendithetetlen nyugalommal várt, pénteken délután érkezett meg és ennek a válaszanak eredményeképpen ül össze a magyar és a szlovák bizottság vasárnap este Komáromban.

Kánya Kálmán külügyminiszter hozta péntek este a miniszterelnökségi palotába a prágai választ és *a minisztertanács nyomban a legrészletesebben letárgyalta a komáromi tanácskozás előkészületeit.*

A külügyminiszterium és a miniszterelnökség között szombaton is folytatódtak a megbeszélések a komáromi tanácskozás előkészítéséről. Ezek a tárgyalások a délelőtt folyamán bizonyos technikai kérdések körül mozogtak. Igy a bizottság tagjainak elindulásáról és komáromi elszállásolásáról volt szó. Délutánra megállapodtak abban, hogy *a delegáció egy része a Zsófia hajón fog lakni, másik része pedig Kiskomáromban.* Már vasárnap délelőtt elindul Budapestről a Zsófia hajó, amely kiköt Komárom alatt.

A magyar bizottság tagjai ré-

SUPER SUPER

RÁDIÓK RÁDIÓJA

Főbb előnyei:
Automatikus hangolás nyomógombbal tetszés szerint kiválasztható állomásokra. Standard szab. kiszélesített rövid hullámkör lendkerekes villám hangolás, teljes fading kiegyenlítés.

szint autóikon, részint pedig vonaton utaznak ma Komáromba. *Kánya* külügyminiszter és gróf *Teleki Pál* kultuszminiszter autóján megy titkáruk kíséretében és körülbelül egy vagy másfél órával a tanácskozás megkezdése előtt érkeznek majd meg Komáromba.

A Zsófia hajón fog lakni *Kánya Kálmán* külügyminiszter, gróf *Teleki Pál* kultuszminiszter, *Wettstein* prágai követ, *Pataky* és *Péchy* államtitkárok. A luxushajón 10—12 személy számára van hely. A magyar bizottság többi tagja számára kiskomáromi szállodában és magánházakban foglaltak le lakást.

A magyar delegáció tagjai

Budapest, okt. 8. A magyar delegáció holnap délután gépkocsin indul Komáromba, ahová délután 4 órakor érkeznek meg. **A magyar delegátusok magyar Komáromban a Zsófia sétahajóra szállnak, mely egyuttal szállásuk is lesz és azon mennek át Ó-Komáromba, ahol a tanácskozások lesznek.**

A magyar delegáció a következő tagokból áll:

Kánya Kálmán külügyminiszter, **Teleki** Pál kultuszminiszter, miniszterelnökség részéről **Pataki** Tibor államtitkár, a földmivelésügyi minisztérium részéről **Péchy** Tibor államtitkár, a külügyminiszter kíséretében lesznek **Kuhl** Lajos követségi tanácsos, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, **Sebestyén** Pál miniszteri tanácsos, a nemzetközi szerződési osztály vezetője, **Ottlik** György főszerkesztő, a sajtóinformáció vezetője és **Szegedy Massza** Aladár követségi titkár.

Teleki Pál gróf kíséretében lesznek dr Tirring Gusztáv miniszteri titkár, Hantos Gyula miniszteri fogalmazó és Kardos Béla mezőgazdasági kamarai fogalmazó. A kereskedelmi minisztérium részéről Hanzély János miniszteri tanácsos az utügyi osztályról és Lux Ernő MÁV igazgató. A **belügyminisztériumot** dr Schultz Gábor osztálytanácsos és Kemény István rendőrtanácsos képviselik. A **honvédelmi minisztérium** részéről Andorka Rudolf vezérkari ezredes és Szentpétery György százados van delegálva a bizottságba. A többi igazgatási ágak képviselői a tárgyalások előrehaladottabb stádiumában a felmerült szükséghez képest vesznek részt a bizottság munkájában.

A magyar sajtó, valamint a külföldi ügynökségek és lapok budapesti tudósitói mintegy ötvenen külön hajóval, a Szent Imre gőzösön mennek Komáromba. A Szent Imre gőzös reggel 8 órakor indul az Eskü térről. A Zsófia hajó csak később indul utnak.

A fasiszta nagytanács a cseh kérdés gyökeres rendezését kivánja

Róma, okt. 8. A fasiszta nagytanács szombat este 10 órakor ismét összeült, hogy megvizsgálja a külpolitikai helyzetet. Eredetileg erre már előbb került volna sor, de a kérdést levették a tárgysorozatról, mert meg akarták várni Ciano gróf és lord Perth tanácskozásait. A fasiszta nagytanács szombat esti ülésének egyik legfontosabb pontja az angol-olasz viszony kérdése s a spanyol kérdés. Nem kétséges, hogy a tanácskozás során hosszabb időt szentelnek **a müncheni értekezlet körülményeinek és folyományainak is és az is kétségtelen, hogy ezen a tanácskozáson meg fogják vizsgálni Mussolini nagyszabásu célkitüzését a cseh kérdés gyökeres és gyors megoldásának.**

Pozsony, okt. 8. A pozsonyi rádió délutáni adásában hangoztatta, hogy a hadsereg demobilizációját csak fokozatosan lehet végrehajtani. A hadseregnek állandóan készenlétben kell maradnia, mert a küszöbönálló csehszlovák-magyar tárgyalások során feltétlenül szükséges, hogy erős, szilárd hadserg álljon a kormány mögött. Manapság csupán az erő, a saját erő számit. Minél erősebb a hadszereg, annál kedvezőbb körülmények között fejezhetők be a tárgyalások. Gyengévei nem tárgyalnak, a gyengének diktálnak, ezért fegyverrel kézben kell őrt állni, amig a tárgyalást befejezik. (MTI)

A tót kormány Pozsonyban

Pozsony, október 8. A szlovák kormány szombat este félkilenc órakor Pozsonyba érkezett, ahol a szlovák néppárt vezetőségének tagjai, különböző szlovák szervezetek képviselői és a pozsonyi polgármester üdvözölte. Az üdvözlésre Tiso dr hosszabb beszéddel válaszolt.

— A zsolnai gyülésen — mondotta — nyilt az utolsó alkalom arra, hogy a szlovákok eldöntsék, alátámasszák-e a düledező köztársaság épületét, vágy sem. Az utolsó napok súlyos megpróbáltatásai kérdésessé tették, megtudjuk-e őrizni a szlovák nemzet függetlenségét és önállóságát? Függetlenségünket a magunk államának keretein belül akarjuk biztositani. Beszéde végén összefogásra hivta fel a szlovákokat.

Vigszinház

Ma 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn utoljára 5, 7, 9 órakor
KABOS GYULA
kacagtató, uj MAGYAR vigjátéka:
Papucshős
Erdélyi Mici — Biljesi — Vaszary Piri.

Megállapitották a tót miniszterek hatáskörét

Prága, október 8. A miniszertanács tegnapi ülésén megállapodás jött létre a szlovák miniszterekkel, amelynek értelmében *szlovák ügyekben az illetékesség a végleges alkotmányjogi rendezésig a szlovák miniszterekre megy át* és ennek illetékes gyakorlása a jogrend és pénzügyi törvény keretében történik. Kifejezetten megállapitják, hogy az e határokon belül megállapitott illetékesség mind tárgyi, mind személyi kérdésekre vonatkozik. A megállapodásnak megfelelően a szlovák miniszterek hatáskörét a következőkben állapitották meg:

Tiso dr miniszterelnökségi és belügyi, Czernák iskolaügyi, Durcsánszki igazságügyi, népjóléti és közegészségügyi, Teplanszki mezőgazdasági, közmunkaügyi, kereskedelem- és pénzügyi, Lichner közlekedésügyi.

Neurode, október 8. A braunaui vidéken, ahol a legutóbbi napok eseményei tíz emberéletet követeltek, szombat déli 12 órakor kezdődött meg a német csapatok békés bevonulása.

Szombaton vonultak be a németek a tulajdonképeni Szudétákba

Hohenelbe, okt. 8. A szudétanémet terület 5. részének felszabadulásával kapcsolatban a német csapatok bevonultak a tulajdonképpeni Szudétákba, az Ischer és az Óriás-hegységbe. A csehek az utolsó pillanatig megszállva tartották a határt. Csak a felszabaditás előtti éjjelen hagyták el állásaikat. A bevonulás ebe a szakaszba is surlódás nélkül mehetett végbe.

Berlin, október 8. Richter mérnök, birodalombiztos, felszólította a szudéta német területek lakosságát, hogy a községi leőljáróságoknál haladéktalanul jelents ebe mindazokat a dologi károkat, amelyeket a csehek szeptember hó 20-ika után okoztak. A kárt tanukkal, vagy más hiteltérdemlő módon igazolni kell.

Berlin, október 8. A német kormány és a prágai kormány között megindultak a tárgyalások a szudétanémet területek átadásával kapcsolatos gazdasági kérdések megoldására. Az első kérdés, amely tárgyalásra kerül, hogy a cseh szociális biztositó intézetek továbbra is folyósitsák a fizetéseket a szudétanémet terület igényjogosultjai részére. Megállapodás jött létre továbbá abban a kérdésben is, hogy a szudéta területeken levő gyárak, bányák, villamosmüvek cseh tisztviselői, valamint a cseh területen levő üzemek német tisztviselői és mérnökei helyükön maradhassanak, miután kiválásuk nagy zavarokat okozhatna. Mindkét részről biztositották a tisztviselők és mérnökök személyes szabadságát és szabad hazatérési jogát.

— **Elrontott gyomornál** és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztitja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

Mig a magyarok sorsát nem rendezik, nincs megbékélés

Berlin, október 8. (Német TI.) A *Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz* állást foglal az új csehszlovák állam kialakulásával kapcsolatban s azt irja, hogy *most már észszerüen rendeződnek a többi népcsoportok követelései is.* A szlovákok a pittsburgi szerződés alapján fontos követeléseket támaszthattak Prága ellen. Ezeknek a követeléseknek teljes mértékben való teljesitésétől függ minden további rendeződés. *A németeknek ebben az ügyben csupán az az érdekük, hogy szünjék meg Európának ebben a részében a háború előtti Macedónia állapota és az a kivánságuk, hogy ez minél hamarabb történjék meg. Addig, amig ezen a területen a magyarok sorsát nem rendezték az önrendelkezési jog szabályainak megfelelően, természetesen nem tekintendő biztositottnak a megbékélés útja.*

Göring Párisba utazik

Göring vezértábornagy, a német légi haderők főparancsnoka rövidesen végrehajtja tervbevett párisi látogatását s ezáltal visszaadja a francia haderő főparancsnokának augusztusi németországi látogatását. Hirek szerint gyorsította ennek a látogatásnak az időpontját az az őszinte személyes barátság, mely a müncheni tárgyalások során Daladier francia miniszterelnök és Göring vezértábornagy között kialakult.

London, október 8. A légügyi miniszter jelenti, hogy az angol királyi légi haderő egész segédszemélyzetét, amelyet a legutóbbi válság idején zászlók alá szólitottak, szombaton éjféltől kezdve elbocsátják.

Mindegyik darabon rajta a szabott ár
Ezért oly népszerü a
Meteor csillár
Egyedárusitás Piac u. 9.

A záhonyi hid túlsó partján a csehek lövészárkot ástak

Záhony, okt. 8. **A záhonyi hid tulsó partján a csehek péntek reggel 9 ujabb lövészárkot ástak.** A lövészárkokba a Tisza partján levő hatalmas fákból kilövésre alkalmas réseket vágtak. A munkálatokra a polgári lakosságot használták fel. A záhonyi közuti és vasuti hidat a csehek a mozgósitás idején aláaknáztak. Ezeket az aknákat s aknavezetékeket szombat reggel eltávolitották. A hidnak cseh részén azonban még mindig hatalmas szálfákból lefektetett torlaszok vannak. Záhonyból a lövészárkok nem láthatók, mert jól vanak álcázva, **csupán a beton erődítmények szürke falai látszanak ott, ahol a fákat kivágták.** Azt jól lehet látni, amikor cseh katonák **a betonerődítmények mellett előbukkannak.** A záhonyi hidnál levő cseh katonák között sok magyar fiu is lehet, mert **gyakran hallatszik át magyar katonanóta.**

Miskolc, okt. 8. Csonka-Gömör és Abauj vármegye határátlépő pontjainál nyugalom van. **Hidasnémetivel szemben levő magyar községekből tegnap többen jöttek át magyar területre azzal a kéréssel, hogy a magyar hatóságok juttassanak el minél több nemzetiszinü zászlót a községek számára. Hidasnémetivel szemben a csehek az első védelmi vonalat jórészt kiüritették, azonban a beljebb fekvő helyeket nagyobb katonai erők tartják megszállva.** Putnokra ma ujabb 2 menekült érkezett. Gazdálkodók, akik az elfogatástól való félelmükben menekültek át. **Több kettős birtokosnak, akik magyar területről megszállt területen levő birtokukra mentek át, a csehek azt mondták, ne járjanak annyit a határon át, amikor 2—3 napon belül amugy is átadják ezt a területet a magyaroknak.** Bánréve határállomásnál is teljes csend s nyugalom van. A cseh oldalon levő katonák nagyrésze magyar és tót és csak egy századnyi cseh katonaság van közéjük beosztva.

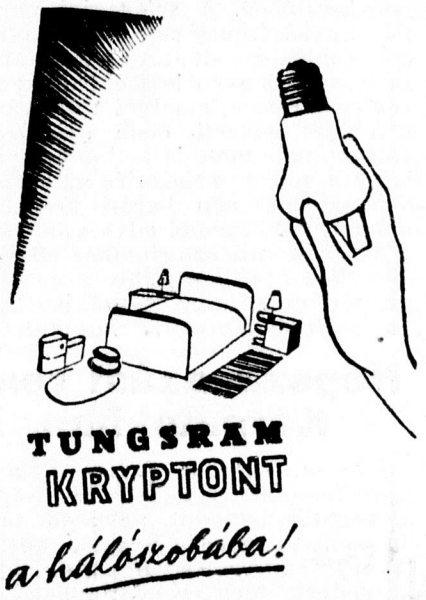

Drégelypalánk, okt. 8. A drégelypalánki Ipoly hid aknáiból, amelyeket szeptemberben nagy fáradsággal és a hid megrongálásával furtaka csehek, az ekrazittöltést eltávolitották. Az Ipoly hidvégi lakosság népes csoportban szemlélte a müveletet és bizakodó kiáltásban fejezte ki azt a reményét, hogy küszöbön áll a felszabadulás.

—=—

A debreceni közönséget nem lehet becsapni!
A debreceniek csak az egészen magas szinvonalat fogadják be.
Silány szindarab nem kell!
Rossz előadást nem néznek meg!
a „Legyen úgy, mint régen volt“
másodszor is
táblás ház előtt ment!

Szabad a magyar zászló és a háromszinü kokárda

Pozsony, október 8. A pozsonyi lapok jelentése szerint a prágai belügyminiszterium közölte a szlovákiai tartományi hivatallal, hogy azokon a vidékeken, amelyeknek lakossága túlnyomórészt magyar, hallgatólag tudomásul kell venni a magyar zászló kitüzését és a háromszinü kokárda viselését, feltéve, hogy a magyar színek nyilvános mutogatása nem vezet rendzavarásokra. Ez a hallgatólagos türés nem vonatkozik azonban vegyeslakosságú vidékekre, tehát Pozsonyra sem.

Benes repülőgépen Svájcba utazott

Prága, október 8. Pénteken reggel beavatott helyen is megerősitették azokat a híreket, hogy Benes Eduard dr elhagyta Csehországot és Svájcba utazott. A lemondott köztársasági elnök csütörtökön hagyta el Prágát. Első útja Masaryk volt elnök sirjához vezetett. Innen Benes tabori birtokára ment, ahol összecsomagolta legfontosabb íratait, majd visszatért Prágába, ahonnan repülőgépen Svájcba utazott. Svájci tartózkodási helyét nem közölték a nyilvánossággal.

A Reuter iroda prágai levelezője irja: Prága kezd visszazökkenni a rendes kerékvágásba és Benes volt elnök nemsokára hosszabb pihenőre Svájcba utazik. A legfeltünőbb jelenség az a teljes közömbösség, amellyel a cseh közönség és a sajtó Benes bukását fogadta. A lapok pusztán rövid életrajzi adatainak közlésére szoritkoznak. Mindenütt hiányzott a sajnálkozás kifejezése, mert általános az a meggyőződés, hogy a volt elnök külpolitikája döntötte országát a szerencsétlenségbe, más szóval Benes elszámitotta magát és ennek következményeit most népének kell viselni.

Hogyan vonták meg az uj német határokat

Berlin, október 8. A német sajtó a legélesebben támadja azokat a külföldi lapokban megjelent jelentéseket, amelyek a müncheni békeművet szétrombolni igyekeznek.

A *Berliner Börsenzeitung* megállapitja, hogy az V. megszállási övezet határát a berlini nemzetközi bizottság a müncheni egyezmény értelmében néprajzi szempontok alapján vonta meg és a határ a német vagy a cseh lakosság többségét tartja szem előtt. Münchenben megegyeztek abban — irja a lap —, hogy az 1918-iki állapotot kell helyreállitani. Ha ma itt-ott több cseh tartózkodik, mint 1918-ban, ez nem Németország hibája és nem ok arra, hogy a megtörtént jotgalanságot új határmegvonásokkal szentesitsék. Nem áll az, hogy Németország a cseh iparvárosokkal és közlekedési központokkal akar gazdaodni — hiszen a határokon túl hagyja Pilsent, Morva-Osztravát, Brünnt és Budweist. Itt is érvényesül az az elv, hogy Németország csak azt veszi vissza, ami megilleti a német népet és egyáltalán nem tekinti érdekének, hogy csehéket vegyen népközösségébe.

A *Völkischer Beobachter* hangsúlyozza, hogy a határok csaknem mindenütt pontosan a nyelvhatár irányát követik. Ez az oka a demarkációs vonal tekervényességének.

—=—

Alanti rádiót bemutatja:
Soltész
Kálvin tér 2.
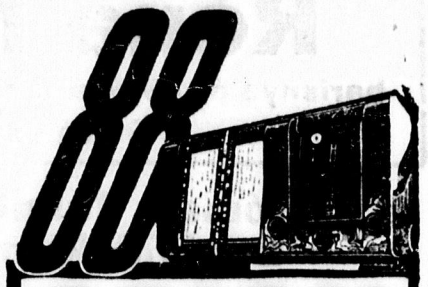
88
ORION RADIO 99
Mindkét tipusnál: AL 5-ös óriás teljesitményü végerősitő pentoda, szelektivitás és sávszélesség szabályozás, — fiziologiai hangerő szabályozás, óriás dinamikus hangszóró; a 99-es ORION rádiónál ezenfelül automatikus állomás behangolás. Csúcsteljesitmény!
Minden Orion rádiókereskedőnél kaphatók.

Bemutatja:
Földes Sándor
Püspöki palota

Készséggel bemutatja
Gulyás rádiószaküzlet
Piac u. 59. Telefon 32-19

Vegye meg
Neumann József
cégnél
Piac u. 27. Telefon 11-27.

Őszi
kötöttáru ujdonságok megérkeztek
Róna Nándor
harisnya és kötöttáru szaküzletében Piac u. 46.
Olcsó szabott árak

Hóman Bálint rádióbeszéde a felvidéki magyarsághoz

Budapest, október 8. A felvidéki egyesült magyar párt elnökének, Jaross Andornak és ügyvezető elnökének, Esterházy János grófnak tegnapi beszédei nagy visszhangot keltettek s mély érzéseket váltottak ki a magyar társadalomban. Ezeknek az érzéseknek adott kifejezést *Hóman Bálint* ny. kultuszminiszter szombat esti rádióelőadásában, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Magyar Testvéreim! Húsz esztendő nehéz kálváriája után Szent István évében ismét tündökölni kezd a magyar csillag, hullnak a láncok — így szólt tegnap este Pozsony városából a hódoltsági korszak csonka országának koronázó városából szerte az országba minden magyarokhoz véreink szózata, így kezdte beszédét Esterházy János, az idegen uralom alatt is magyarnak maradt véreink szószólója, az egyesült magyar pártnak egyik vezetője. Húszévi szenvedés és elnyomatás után magyar nemzeti tanács állt a felvidéki magyarság élére. Újra kézbe vette sorsa intézését Bocskai és Pázmány, Rákóczi és Kossuth Lajos magyar népe — jelentette a párt másik vezetője, Jaross Andor.

— Öröm és bizalom, hála és köszönet, komoly méltóság, mély nemzeti érzés a magyar faj hareban, szenvedésben megacélozott büszke öntudata szólt hozzánk. Öröm és bizalom, hála és megértés, büszke öntudat és nemzeti érzés szent hevülete tölt el bennünket is, *tőlünk elszakított, de most visszatérő és velünk egyesülő véreink szavának a hallatára.*

— Magyar Testvéreink, ott a Felvidéken! *Tihozzátok száll ma minden gondolatunk. Várjuk, hogy véletek újra egyesülve együtt küzdhessünk és dolgozhassunk szebb magyar jövőnkért, magyar népünk boldogulásáért. Ahogy Jaross mondotta, öntudatos fegyelemmel, lelkes örömmel és mély történelmi felelősséggel várjuk felszabadulástok pillanatát.*

— Hálával gondolunk a négy nagyhatalom képviselőire, akik előkészítették szabadulástok útját. *Mélységes köszönettel emlékezünk meg fajtánk és nemzetünk nemes barátairól, a nagy olasz és német nemzetről és az ő hivatott vezéreikről, Hitler Adolfról és Mussolini Benitóról.* Az ő szavukba és barátságukba, a ti erőtökbe és a magunk elszánt akaratába vetett bizalommal nézünk a döntés elébe, amely titeket újra és örökre egyesíteni fog velünk. *És örömmel, bizalommal várjuk a döntést, amely meghozza végre az ezer év folyamán velünk együtt élt, küzdött, szenvedett szlovák és ruszin testvéreinknek is a szabadságot.*

— Pozsony, Komárom, Kassa, Ungvár, Beregszász és minden magyar város, falu és tanya népe, ne várjatok tőlünk most ékes szavakat, csillogó beszédet, csordultig a szívünk. *Dolgozni akarunk értetek, veletek!* Várunk benneteket igaz magyar szívvel, testvéri érzéssel, baráti bizalommal, hogy együtt áldozzunk a magyar egységet ma 900 éve megteremtett nagy királyunk, Szent István szellemének és a magyar szabadságért, függetlenségünkért élt, harcolt és meghalt felvidéki magyar hősök emlékének. *Gyertek haza! Hozzátok el lelkesedésteket és magyar erőtöket, tanítsatok meg minket is tűrni, szenvedni, bízni és küzdeni a szent magyar célokért magyar öntudattal. Isten áldd meg a magyart!*

Népcsere a vegyeslakossági vidéken

Páris, október 8. (Havas.) A *Journal* berlini tudósítója szerint Mastny dr berlini cseh követ tegnap este Prágába utazott, hogy Prágába vigye azt a tervet, amely lehetővé teszi, hogy a két nemzet lemondjon a müncheni egyezményben megállapított népszavazásokról. Eszerint október 10-ig valamennyi szudétanémet vidék Németország birtokába kerül. *A Brünn és Iglau vidékén lakó németeket kicserélik a szudétavidéken lakó csehekkel.* Ezen a területen a müncheni egyezmény értelmében népszavazásnak kellene lennie.

A magyar politikai pártot üdvözlik a Felvidéki Magyar Nemzeti Tanácsot

A Nemzeti Egység Pártja szombaton a következő táviratot küldte gróf *Esterházy Jánosnak* és *Jaross Andornak* Pozsonyba:

»Mély megindultsággal hallgatta Csonka-Magyarország minden fia, mi is, pozsonyi rádiónyilatkozatotokat. Immár közeli felszabadulástok mindannyiunkkal közös boldogságát teljesen átérezve üdvözlünk s meleg szeretettel ölelünk minden felszabaduló magyart testvéri szívünkre. Isten áldása legyen rajtatok! A Nemzeti Egység Pártja nevében *Tasnádi Nagy András*, országos elnök.«

A Keresztény Községi Párt szombat délben a következő szövegű táviratot intézte Esterházy grófhoz, mint a Pozsonyban megalakult Magyar Nemzeti Tanács elnökéhez:

»Mint a feltámadást hirdető harang szavát, úgy hallgattuk a pozsonyi rádión keresztül a magyar párt kiáltványát. Megerősödött bennünk az a bizonyosság, hogy 20 év nehéz rabságának vége és mihamarabb meleg szeretettel ölelheti magához Budapest székesfőváros keresztény községi pártja a boldog hazatérőket.

Rádió
nagyválaszték
NEUMANN
csillár és kerékpár
üzletében
Piac u. 27.

A német sajtó a magyar vidékek visszaadásáról

Berlin, október 8. A német sajtó egyöntetüen megállapítja, hogy Németország a legnagyobb súlyt helyezi a Szlovákiával való barátságos kapcsolatokra és az önrendelkezés elvének szigorú betartására. A szlovák nép — írják a berlini lapok — abban a formában kívánta érvényesíteni önrendelkezési jogát, hogy önkormányzatot követel magának a csehszlovák állam keretében. A szlovákiai pártok egységfrontjának megalakítása után így döntöttek Zsolnán. Bármilyen legyen is azonban az a végleges forma, amelyet a szlovák nép saját nemzeti élete számára választ, már most le kell szögezni, hogy a német nemzet és az autonóm szlovák nép baráti jóviszonyának előfeltételei adva vannak.

A külügyminiszteriumhoz közelálló *Börsenzeitung* felhívja a figyelmet arra, hogy Szlovákián kívül *a Ruténföldön is nagykiterjedésű magyar vidékek vannak, amelyeknek visszacsatolására Magyarország feltétlen jogot formálhat.* Közép- és Kelet-Európa átszervezésénél akkor teszik a legjobb szolgálatot az összes érdekelt népeknek és államoknak — írja a lap —, ha minden irányban lojálisan tiszteletben tartják az önrendelkezési jogot. Németország minden tekintetben megmarad a népi igazság alapján és ezt a végleges német-cseh határvonal megvonása is bizonyítani fogja. A többi nép vitájába Németország nem akar belevaatkozni, mert még csak a látszatát is el akarja kerülni annak, mintha közvetlen érdekei lennének a szóbanforgó területeken. A Börsenzeitung cikkek a következő szavakkal fejeződik be: Ha minden nép egyformán őrködik saját népisége fölött, akkor egymást is meg fogja érteni.

Népszavazást rendelnek el az Erdős Kárpátokban, irja a Daily Mail

London, október 8. Az angol sajtó fokozódó érdeklődéssel kíséri a Csehszlovákiával szemben támasztott magyar igényeket, amelyeknek teljesítéséről vasárnap kezdődnek meg Komáromban a tárgyalások a magyar kormány és a csehszlovák küldöttség között. A tárgyalásoknak különös jelentőséget kölcsönöz a lapok szerint az a körülmény, hogy a csehszlovák küldöttség többnyire szlovák megbízottakból áll, akik azonban Prágával egyetértésben akarnak eljárni.

Igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol lapok a rutén kérdésnek is, amelyet a legközelebbi napokban ugyanúgy el kell dönteni, mint a magyar és szlovák kérdést. Érdekes táviratot közöl ezzel kapcsolatban Rothermere lord lapja, a Daily Mail.

A lap római tudósítójának jelentése szerint *Ciano* gróf külügyminiszter az utóbbi napokban beható tárgyalásokat folytatott a rutén kérdés rendezéséről a magyar, lengyel és cseh követtel s állítólag sikerült is megegyezésre jutnia az érdekelt államokkal arra nézve, hogy *teljesítik a rutén nép követelését és népszavazást rendelnek el az Erdős-Kárpátokban.* A Times berlini tudósítója úgy tudja, hogy a rután kérdéssel a jövő héten a nagykövetek tanácsának berlini konferenciája is foglalkozni fog.

A tót nemzeti forradalmárok tiltakoznak a zsolnai paktum ellen

Krakkó, október 8. A tót sajtóiroda közli: A tót szabadállam előkészitő bizottsága, amely 1934-ben az Egyesült Államokban alapitott tót Reviziós Liga végrehajtó szerve, a legélesebben állást foglal a tót autonómistáknak a Hodzsa-féle centralistákkal való paktumaival szemben. A bizottság tiltakozik az ellen, hogy a tótok önrendelkezési jogát az autonómista kufárok, akiket a cseh államhatalom bizott meg a tótság félrevezetésével, a prágai imperializmus javára elsikkasszák.

A tót nemzeti forradalmárok hazai és külföldi szervezetei kitartanak a teljes tót nemzeti önrendelkezési jog mellett. Csak a tót nemzetnek van joga határozni a saját sorsáról és államjogi viszonyáról. A bizottság a varsói cseh követség utján e hó 4-én jegyzéket intézett a prágai kormányhoz, amelynek szövege a következő:

Dr Szlávik György, Csehszlovákia követe, Varsó. Továbbitsa azonnal kormányának ezen ultimátumot: A tótok szabad államának megalapitására alakult bizottság megbizásából, mint a bizottság külföldi képviselője, felhivom Önöket, hogy a tótlakta terület felett gyakorolt államhatalmakat adják át nekünk, még pedig a bizottság elnökének, Lido Korennek kezébe, a holnapi nap folyamán.

Ha ez nem történnék meg, a csehszlovák államjogi viszony sima likvidálása érdekében átvesszük az országunk feletti hatalmat a prágai kormány beleegyezése és közremüködése nélkül is. Globusicki László.

A csehek válasza a zsolnai paktum volt. A tót nemzeti forradalmárok levonják ebből a következtetéseket.

Saját készitményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

Az uj 41-ik magy. kir.

Osztálysorsjáték

Vasárnap 9
Hétfő 10
Kedd 11
Szerda 12
Csütörtök 13
Péntek 14
Szombat 15

huzása szombaton kezdődik

Saját jól felfogott érdeke, hogy a kapott sorsjegy árát mindenki sürgősen **fizesse meg,** különben **nincs nyereményjogosultsága!**

Ha még nincs sorjegye, siessen venni bármelyik főárusitónál, mert **mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyerési esélye! Nyerni azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van!**

Hivatalos ára a sorsjegyeknek az összes főárusitóknál:
1/8 = 3 1/2, 1/4 = 7, 1/2 = 14, 1/1 = 28 pengő.

Állandó és kitartó táték által érhető el eredmény!

A szerencse útja mindenkinek nyitva áll!

Köztudomásu, hogy csak a húzás előtt kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogosultságuk, miért is nagyon kérik a főárusitók, hogy akik bármely oknál fogva nem óhajtanak résztvenni az uj sorsjátékban, küldjék vissza a kapott sorsjegyet, mert nemcsak kellemetlenséget, hanem kárt is okoznak, ha a sorsjegyet idejében nem küldik vissza az illetékes helyre.

Engedékenyek a románok

Bukarest, október 8. A közoktatásügyi miniszterium megengedte, hogy a magyar kisebbséglakta területen müködő tanitók és tanitónőképzők a magyar nyelv tanitását felvehessék a tanrendbe. Ezek szerint a magyar nyelvet az aradi és marosvásárhelyi tanitóképzőkben s a kolozsvári tanitóképzőkben tanitják.

Leventék magyarruha propagandája

Nagy feltünést keltett a levente egyesület tisztikarának Debrecen uccáin tett sétája, amely tulajdonképpen magyar ruhabemutató volt. Az izléses, szép ruhákat sokan megnézték annál is inkább, mert ezek az uttörői annak a magyaros férfiruhadivatnak, amelyet a civil férfiak is viselni fognak a jövőben.

Rálőttek Degrelle-re

Degrelle, a belga rexisták vezére ellen pénteken este merényletet kíséreltek meg, egy gyülésen rálőttek. Degrellle sértetlen maradt, a golyó mellette álló alvezérét találta el. Két embert letartóztattak.

—=—

Az 1938—9 uj tipusu összes **Rádiókat** bemutatja, az uj tanévre

Kerékpárokat ajánl olcsón részletre **Soltész** Kálvin-tér **2.**

Imrédy miniszterelnök tanácskozásai

Budapest, október 8. — *Imrédy Béla* miniszterelnöknél szombaton délelőtt megjelent *Tasnádi Nagy András*, a NEP országos elnöke, valamint a párt tagjai közül Bárczay Ferenc, Marton Béla, Mecsér András, Juresek Béla, Biró György, Balogh Gábor, Pintér József, gróf Festetics Domokos, Törs Tibor, Martsekényi Imre és Mocsáry Dániel, akiket a miniszterelnök tájékoztatott a jelenlegi helyzetről s az aktuális kérdések állásáról.

Félkettőkor *Serédi Jusztinián* bíboros, hercegprimás látogatta meg a miniszterelnököt, utána *Hóman Bálint* nyug. kultuszminisztert fogadta a miniszterelnök.

Aberle Raymund nyugalomba vonul

Aberle Raymund világitási vállalati igazgató háromhónapi szabadsága után újabb háromhónapi betegszabadságot kért. Ennek az időnek letelte után nem tér vissza a világitási vállalat élére, hanem *betegségi állapotára hivatkozással tisztiorvosi szakvélemény alapján nyugállományba helyezését kéri, amit teljesiteni is fognak.*

Nemcsak a szakkörök, hanem Debrecen társadalma is őszinte sajnálkozással veszi tudomásul Aberle Raymund nyugalombavonulását a világitási vállalat éléről, mert vele elsőrangú kiváló szakember távozik Debrecen legnagyobb közüzemének éléről, aki társadalmilag is a közönség rokonszenvét és megbecsülését érdemelte ki. *Több mint 30 évi szolgálata alatt sokat tett a vállalat fejlődése érdekében.*

Értesülésünk szerint az igazgatói állást országos pályázat útján fogják betölteni.

A vidéki árellenőrzés

Budapest, okt. 8. Ismeretesek azok a rendelkezések, amelyeket az árellenőrzés országos kormánybiztosa a kormány intenciónak megfelelően **a vidéki ellenőrzés megszervezése végett a kereskedelmi és iparkamarák székhelyein létesitett árfelügyelői utján tett.** Az árfelügyelők rövid pár napok müködésük alatt is figyelemreméltó eredményeket értek el az árak megfelelő szinten való tartása terén. Az árellenőrzésnek az egész országot átfogó megszervezését és hatékony müködését szolgálja az a rendelkezés, amely a a hivatalos lap mai számában jelent meg.

A rendelet 1. szakaszában foglaltak szerint mindazokban az esetekben, amidőn valamely árucikk árát ipari, vagy más hasonló munka, illetőleg szolgáltatás diját más hatóság az ország egész területére vonatkozóan állapitja meg, az ármegállapitás, az árellenőrzés országos kormánybiztosának előzetes meghallgatása alapján történik, az esetben pedig, amikor az árucik ára, illetőleg a munka, vagy szolgáltatási dijak nem az egész ország területére, hanem **annak csak egy részére állapittatik meg, az ár, illetőleg dijmegállapitás** az illetékes árfelügyelő előzetes meghallgatása alapján történik.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa, mint már röviden jelentettük, Debrecenbe küldte dr Tóth József revizort, ki már meg is kezdte müködését Debrecenben, sőt már le is folytatta az első sikeres tárgyalást a hentesekkel.

A kiküldött huzamosabb időn át fog Debrecenben maradni és megvizsgálja az áralakulást minden vonalon, sőt az esetleg előfordult árurejtegetés ellen is megfelelő intézkedéseket tesz.

Dr Tóth József tapintattal, de mégis kellő erélyel folytatja közérdekü munkáját.

A „Felvidékért" felirásu szivecskék kerülnek forgalomba

A Felvidéki Egyesületek Szövetsége felhivja az egész magyar társadalmat, minden magyar férfit és nőt, minden felnőttet, ifjút és gyermeket, hogy azt a nagy vágyakozást és mérhetetlen szeretetet, amely szivében a Felvidék és minden felvidéki testvérünk iránt lobog, külsőleg is juttassa kifejezésre. A szövetség ezért útjára indítja »A Felvidékért« felirásu szivecskék ezreit. A jelvények árából befolyt összeg az utolsó fillérig annak a nagy gyüjtési akciónak céljait fogja szolgálni, amely akció rövidesen adakozásra fogja felszólitani a magyar társadalmat a Felvidékért.

Óvás!

Óvást kell emelni az ellen a pazarlás ellen, amely az Ön háztartásában a fütés terén történik. Ön még mindig ugyanúgy fűt, mint a saját nagyapja. Miért nem tart lépést a technika haladásával?

Könnyen kiaknázhatóvá tehetné a maga számára a modern fütőtechnika legújabb vivmánya által elérhetővé tett megtakarításokat, ha elhatározná magát egy Gyöngykályha felállitására. A Gyöngykályha a rendkivül olcsón beszerezhető gyöngyszénnel fütthető. Kezelése egyszerü, kényelmes és a szeszélyes téli időjárásban is egyenletes meleget áraszt. Nagy megtakarítás érhető el, Cserépkályhájába is beépithető a hasonló rendszerü Gyöngy-előtét. Gyártja: **Magyar Radiátorgyár RT, Budapest.** Városi üzlet: VI. Andrássy-út 13. sz. Kapható minden jobb vaskereskedőnél.

A Piarista Diákszövetség összejöveteie

A Piarista Diákszövetség szombaton este nagysikerü baráti összejövetelt rendezett az Angol Királynő különtermében. Az összejövetelen megjelentek soraiban ott láttuk dr *Kreiker Aladár* egyetemi tanárt, *Báthory József* gimnáziumi igazgatót, dr *Láng Sándor* főorvost, *Germarcz Viktor* alezredest, dr *Unger József* vizsgálóbiróhelyettest, dr *Tarján Oszkár* HÉV főtanácsos, törvényhatósági bizottsági tagot, *Fábián Sándor* MTI igazgatót, dr *Vidoni Jenő* gyárost, *Grassl Herbert* idegenforgalmi igazatót, *Kamarás Gyula* MÁV műhelyfőnököt, *Demény Géza* tanárt, *Rickl Antalt*, *Preininger Tamást*, dr *Gorove Lajos* ügyvédet, *Antalffy József* könyvkereskedőt, *Tőkés Zoltán* iparfelügyelőt, *Müller István* főigazgatósági fogalmazót, *Sarkadi Sándor* HÉV főintézőt és másokat.

Az összejövetelen dr *Kreiker Aladár* egyetemi tanár mondott nagyhatású beszédet, melyben köszöntötte a távolmaradt dr Sebes Ferencet, a magyar piarista rend főnökét tizéves rendfőnöki évfordulója alkalmából. Eredetileg úgy volt, hogy Sebes Ferenc rendfőnök is részt vesz az összejövetelen, azonban ebben betegsége megakadályozta.

A hatásos, szép beszéd után a megjelentek a késő esti órákig a legújabb hangulatban maradtak együtt.

— **Lehangolt, étvágytalan, eldugult embereknél,** reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszerkvek további működését elősegíti. Kérdezze meg orvosát.

Hungária filmszinház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor
CHARLES BOYER
főszereplésével
Szerelmi vihar
a francia filmgyártás ragyogó teljesítménye!
PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!

Az Apollóban

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor
UTOLJÁRA a
„Torockói menyasszony"
DAYKA MARGIT, JÁVOR, KABOS, GÓZON-nal!
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor:
SIMONE SIMON és JAMES STEWART
meghatóan szép filmje: a
„Hetedik menyország"
szerelem himnusza 12 felvonásban.
VILÁGHIRADÓ!

Nyelvünk szabad

használatát kétségbeesetten védelmezték megszállott területeken kisebbségi sorsban sinylődő magyar feleink. És küzdelmük nem maradt eredménytelen. Ismét szabad Kolozsvárt irni Cluj mellett és Nagyváradot Oradea mellett.

És nekünk a magunk hazájában annyi sem szabad, nem nevezhetjük magunk nyelvén az idegen népeket, városokat, országokat? — Amit az idegen ellenséges elnyomó uralom megenged, ne engedné meg a velünk szövetkezni készülő uj szomszéd? Mi sérelmet találnak északi szomszédaink abban, ha őket a magunk nyelvén tótoknak és nem tótul »slovak«-nak vagy déli szomszédaink, ha országukat a magyar ember fülének érthetetrul (az irodalomban is megszentelt néven) Rácországnak nevezzük? Keleti szomszédaink is indokolatlanul féltik római leszármazásuk elméletét attól, ha mi őket minden bántó szándék nélkül oláhoknak tiszteljük és nem az egész népcsalád (olasz, spanyol, francia, oláh) megjelölésére való »román« gyüjtőnéven emlegetjük. Az épitészetben sem az ő nevükhöz füződik a román stilus.

Hány ezer beolvadt magyar család viseli ősei eredetének bizonysága képpen sértődés nélkül a Tóth, Rátz és Oláh nevet!

Senki sem tiltotta még el, hogy a német Wien-t a magunk nyelvén Bécsnek, az olasz Veneziát Velencének nevezzük. Őseink gerincesebb magyarok voltak nálunk, — mert a bibliai és külföldi idegen neveket le merték forditani. Keresztelő Jánost, Pál apostolt, Lutemlegették. Ma pedig külső kényszer nélkül indokolatlan önkéntes hódolatból irnak Thomas Mann-t, Willy Frisch-et és Olga Csehova-t.

Szerencse, hogy tulzott udvariasságból még nem tiltották el itthon a »német«, a »lengyel«, meg az »olasz« megnevezéseket, — hogy majd helyettük csak »deutsch«-ot, »polska«-t vagy »italiano«-t legyen szabad csupán mondani magyar beszédben.

Nyelvében él a nemzet. Nyelvünk minden szava drága kincs. Nem engedjük elrabolni. Göresösen ragaszkodunk minden darabjához, akáresak a hazai föld minden rögéhez. Tévesen értelmezett előzékenységből ne engedjük pusztulni, vagy sutba dobni egyetlen szavát se édes anyanyelvünknek. Deák Ferenc szerint amit erőszakkal vesznek el, visszaszerezhetjük, de amiről magunk mondunk le, elveszett. Magunk nyelvén nevezve is lehetünk jó szomszédi viszonyban a derék tótokkal és a hozzánk melegedni készülő rácokkal. Adja Isten, hogy az oláhokkal is megtalálhassuk jogos nemzeti igényeink kielégitése után a bennünket összefüző közös érdekek kapcsolatát.

Szeremley Béla.

— **31.106 kézbesitést eszközölt a hatóság.** A városi hatóság kézbesitő irodája szeptember folyamán összesen 31.106 ügydarabot kézbesitett a felek részére. A megoszlás a következő: Debrecen város összes hivatalaitól 13.235, birósági és ügyészi iratok 8775, kihágási ügyek 3552, helybeli állami és egyéb ügyek 2135, vidéki állami és egyéb ügyek 1213, hirdetmények 342, a postahivataltól levelek és más küldemények 1584 darab volt.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári Művek R. T. vezérképviselete és főraktára
Nyersolaj traktoraink tükörkormányú acélekeink, »Gazda-Drill« sorvetőgépeink, acélboronáink borsajtóink világhirűek.
Ráhmer Sándor Debrecen, Deák Ferenc-u .11.
Telefon 29-62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételekre.

Dr Bacsó Jenő rektor a perrendtartás szükséges reformjáról beszélt rektori széktoglalójában

»A Tiszántúl népe a legárvább magyar és benne a legeslegárvább az a réteg, amely a kultúra felé tör.« — »Az egyetemnek a tudomány csarnokának kell maradnia és nem szabad a társadalomra veszélyes diplomagyárrá sülyednie.« — Az egyetem tanévnyitó közgyűlése.

Előkelő és nagyszámú közönség jelenlétében a Tisza egyetem gyönyörűen berendezett aulájában folyt le szombaton délelőtt a tanévnyitó ünnepség.

Előzőleg délelőtt tiz órakor a Nagytemplomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen dr Erdős Károly egyetemi tanár mondott nagyon értékes beszédet a »tisztánlátásról.«

A megnyitó ünnepélyen megjelentek dr *Révész* Imre püspök, dr *Lindenberg* János apostoli kormányzó, *Lossonczy* István főispán, dr *Szász* Imre esperes, *Uray* Sándor h. püspök, eberswaldi *Siegler* Géza altábornagy, a 6. vegyesdandár parancsnoka, több törzstiszt társaságában, dr *Kölcsey* Sándor polgármester, *Rásó* István alispán, *Oláh* Lajos táblaelnök, *Jeney* Sándor törvényszéki elnök, dr *Kun* Sándor, *Bátori* József, *Jausz* Béla gimnáziumi igazgató, dr *Somlyai* József vezérigazgató, *Balogh* Sándor főjegyző, T. *Szücs* Géza, *Loessl* János, dr *Kardoss* Albert, dr *Gaertner* István, *Greiner* Mihály és még sok más előkelőség.

Az idegen vendégek közül a Műegyetem képviseletében dr *Egyed* István dékán jelent meg, de a kecskeméti jogakadémia is képviseltette magát, dr *Dezső* Gyula professzorral. *Tógás diákok sorfala között vonult be az egyetemi tanács*, melynek nevében dr *Csikesz* Sándor lelépő rektor megnyitotta a közgyűlést. Beszámolt a tervezett nagy ünnepségről, amely elmaradt, mert »az egész világot egy új világháború apokaliptikus rémségei remegtették meg.« ezért el kellett halasztani az ünnepségeket. Búcsút vett a más egyetemre kinevezett, vagy nyugalomba vonult tanároktól, *különösen melegen emlékezett meg dr Erdős Józsefről, az egyetem nesztoráról, ki ötven évvel ezelőtt szerezte meg a doktorátust és most kapta meg a bécsi theologiai fakultás arany diplomáját. A közönség lelkesen ünnepelte az ősz tudóst.*

Kijutott a meleg ünneplésből dr *Révész* Imre püspöknek, s az egyetem több kiválóságának.

Sajnálattal emlékezett meg arról, hogy az egyetemi ifjúság számára épiteni tervezett tornacsarnokot és diákház ügye elakadt, pedig Milleker Rezsővel együtt nagyon sokat fáradtak érte.

— Pedig — mondta Csikesz Sándor — az egyetemi ifjúság megérdemelné, hogy *végre egyetemi tornacsarnokhoz jusson.* S ez az ifjúság, amelyik a legnehezebb szociális viszonyok között él, s fütött helyiségért kénytelen sokszor olyan helyekre menni, amelyek testétől-lelkétől idegenek, megérdemelné, hogy tiszta levegős és aa időjárás viszontagságaitól védő otthona legyen.

(Zajos taps.) A Tiszántúl népe a legárvább magyar és benne a legeslegárvább az a réteg, amely a kultúra felé tör. Debrecen négy évszázadon át volt a magyar diák otthona, azt akarjuk, hogy újra az legyen.

Örömét fejezte ki afelett, hogy *Lossonczy* István főispán az egyetem ügyei *iránti érdeklődésben* méltó utóda a réginek. A közönség lelkes ovációban részesitette Lossonczy Istvánt.

Beszéde végén szeretettel üdvözölte dr *Bacsó* Jenőt, az új rektort, akinek átadja a rektori hatalmat jelképező láncot. A közönség tapssal köszöntötte az új egyetemi tanácsot.

Dr Bacsó Jenő tartott ezután szabadelőadást, de előbb megemlékezett I. Ferencz József királyról és Tisza Istvánról. Majd a perrendtartási reform törekvésekhez mondott el néhány adalékot. Még a laikus hallgatóság is végig figyelemmel kisérte a semmiképen sem száraz, sőt érdekes fejtegetést, melyben dr Bacsó Jenő rektor *világosan rámutatott arra, hogy hol és milyen mértékben volna helye a perrendszerű eljárások reformjának.* A perbeli felek teljes egyenlőségének szükségességét hangoztatta és azt kivánta, hogy olyan rendszabályokat kell életbe léptetni, melyek a feleket rendhez, pontossághoz szoktatják. Akár alperes, akár felperes legyen is valaki, ha mulasztást követ el, mindegyikkel szemben mulasztási itéletet kellene hozni.

A közönség zajos tapssal köszönte meg a szép előadást.

A Kántus Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével a Hiszekegyet énekelte el, utána pedig dr *Bozóczky* Ferenc jogkari dékán tartott évnyitó beszédet, rámutatva az egyetemek feladataira és céljaira.

Az *egyetemnek a tudomány megszentelt csarnokának kell maradnia és nem szabad a társadalomra veszélyes diploma gyárrá lesüllyednie.* Az ifjúság lelkét nemes idealizmussal kell megtölteni, hogy vallásos, hazaszerető, becsületes, áldozatkész férfiakká váljanak, akik előtt nemcsak az egyéni boldogulást lebegjen célként, hanem a nemzeté is. (Viharos taps.) A hallgatóság tanulási szabadsága pedig nem jelenti a nem tanulás szabadságát. Minél több tudást szerezzenek, mert látják, hogy az életben milyen nagy tülekedés folyik egy-egy állás elnyeréséért. Az élet harcára a legjobb fegyver a tudás, amelyből sohasem lehet elég. Őseink vérével megszentelt magyar hazánkat lángolóan szeressétek, nemzeti hagyományainkat tiszteljétek és megtartsátok, őrizzétek.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a Kántus a Szózatot énekelte el és a közgyűlés dr Bacsó Jenő zárószavaival ért véget.

Figyelem!
Ujonan berendezett füszer, csemege és dugaszolt italáru üzletemre felhívom a vásárlóközönség figyelmét.
Dugaszolt fajborok, rum, likőr, pálinka 3·60 literje.
Tea különlegességek, keksz, csokoládé áruk.
Telefon megrendeléseket haza szállitok!
Kun József
üzlete, Szent Anna-utca 14. Telefon 25-17.

Ujabb légoltalmi gyakorlatok Debrecenben

A feszült politikai helyzet következtében bizonyos légoltalmi berendezéseket sürgősen létesiteni kellett, egyúttal beszerzéseket is kellett eszközölni, úgy a városnak, mint a háztulajdonosoknak.

A múlt alkalommal tartott légoltalmi gyakorlatokon a közönség eléggé fegyelmezetten viselkedett, voltak azonban olyanok, akiket a rendelkezések betartására mégis külön kellett figyelmeztetni.

Az elkövetkező légoltalmi gyakorlatok alkalmával már egészen szigorúan fogják a hatósági közegek a már ismertetett rendelkezések betartását ellenőrizni, úgy az utcán, mint a házakon belül is és azokat, akik a légoltalmi rendelkezéseknek nem fognak minden körülmények között eleget tenni, a rendőrségen előállítják és szigorúan megbüntetik.

A budapesti légoltalmi gyakorlat alkalmával a hatóságok már nem voltak tekintettel a mulasztókra, hanem már az első alkalommal 50-től 600 pengőig terjedhető bírsággal sujtották azokat, akik akár nem törődömségből, akár szándékosságból mulasztást követtek el.

A lakosság jól felfogott érdeke megkívánja, hogy mindenki tudja saját magát fegyelmezni és fegyelmezze is minden körülmények között az elkövetkező újabb légoltalmi gyakorlatok alkalmával. A légi támadás elleni hathatós védekezés legfontosabb alapja az önfegyelmezés.

Ha egy uj márkás rádiót vásárol
a régiért nagy árat fizet
Földes Sándor
Püspöki palota

Dr Wallisch Oszkárt az olasz király az olasz koronarend lovagkeresztjével tüntette ki

Szép kitüntetésben részesült dr *Wallisch* Oszkár tanár, egyetemi *olasz lektor*. III. Viktor Emánuel olasz király és császár, az olasz Koronarend lovagkeresztjével tüntette ki. A kitüntetés díszes jelvénye már meg is érkezett Debrecenbe Wallisch Oszkár címére.

A magas *kitüntetés mindenképpen arra érdemes férfiút ért és jelenti annak a széleskörű munkásságának elismerését*, melyet a debreceni társadalom e köztiszteletben és becsülésben álló tagja hosszú éveken át teljesített főleg az olasz nyelv és kultúra terjesztése és az olasz-magyar kulturális kapcsolatok fejlesztése terén.

Wallisch Oszkár olasz szakképzettségét főleg az olasz egyetemeken szerezte, a firenzei, római egyetemeken. *A római tud. egyetem doktora lett.* Kora ifjúságától számítva szinte egész életét az olasz nyelv és kultúra tanulmányozásának és tanításának szentelte. Megszakítást ebben csak a világháború ideje jelentett, amikor Wallisch Oszkár hazája iránti kötelességét teljesítette ugyanolyan ereiménnyel és dicséretes kitartással, mint ahogy a polgári életben teljesítette kötelességét. 1915. januárjában vonult be katonai szolgálatra, a tűzérséghez, 33 hónapot töltött a fronton, a háború alatt *öt kitüntetést kapott*, tartalékos főhadnagyként szerelt le, majd százados rangot nyert.

A háború utáni időre esik igazán Wallisch Oszkár munkássága az olasz kultúra munkálása területén. Debrecenben, *ahol előtte az olasz nyelvet és kultúrát, rendszeresen, intézményesen és szakszerűséggel eladdig nem tanították, ő vetette meg az olasz nyelv és kultúra tanításának alapját.* Etekintetben valóban úttörő munkásságot fejtett ki. Kitartó és áldozatos munkával megszervezte a debreceni egyetem Olasz Intézetét. Számos előadást (75—80) tartott magyar nyelven, főleg olasz irodalmi és művészettörténeti tárggyal és olasz nyelven magyar irodalmi és művészeti témákról. Több előadásban ismertette a fassizmus szellemét és alakulásait. *Debrecenben ő indította meg a Monti kultuszt még 1920-as években.* Egyik tanítványával megíratta a magyarországi olasz légió történetét és az ő kezdeményezésére neveztek el uccát Debrecenben Monti ezredesről.

Mostani magas olasz kitüntetése nem az első. Az olasz nyelv és kultúra terjesztése terén kifejtett igen *nemes működéséért évek előtt már Mussolini is kitüntette.*

Kétségtelen, hogy a magyarok iránti *olasz rokonszenv* felkeltése és megteremtésében jelentős része van annak a munkásságnak is, melyet Wallisch Oszkár kifejtett.

Az olaszok rokonszenvének gyümölcseit a mostani időkben élvezheti a magyarság és ezért azokat is hála illeti, kik kultúrális téren buzgólkodtak eme rokonszenv felkeltésében. Ezért illeti elismerés Wallisch Oszkárt is, kinek szép kitüntetéséhez a debreceni társadalom széles rétegeinek jókívánsága fűződik.

RUHA teszi az embert
keresse fel **WERNERT.**
WERNER uri-divat és kalap, fehérnemü és készruha üzlete. Ferencz József ut 70.

A debreceni tábla tárgyalta dr Szilágyi Lajos volt bihari főispán ügyét

Ötszáz pengős pénzbüntetés dr Fráter László és Vásáry József rágalmazása miatt.

Dr *Fráter* László és *Vásáry* József sérelmére elkövetett rágalmazás, illetve becsületsértés miatt eljárás indult dr *Szilágyi* Lajos bihari főispán ellen a debreceni törvényszéken. A vád szerint a főispán az irányítása alatt álló Bihar című lapban két cikket is írt, melyben foglalkozott dr *Fráter* László ny. bihari alispán személyével és azt ajánlotta neki, hogy vonuljon vissza a közéleti szerepléstől. A kisgazdapártnak a gyűlésével kapcsolatban pedig Vásáry József felsőházi tagról azt írta, hogy amit beszélt az demagógia volt.

A »Kormányozható érzékenység« és »Itt az igazság marad az úr« című cikkek miatt indult eljárás során, mint sértett jelentkezett *Nagy* Lajos kisgazdavezér is, akiről a főispán azt írta, hogy jogtalanul nyitotta meg a gyűlést, baklövést követett el és falhoz állítja az ambereket a beszédével.

A törvényszék megállapította a beismerő vallomás alapján, hogy az inkriminált cikket dr *Szilágyi* Lajos írta. Bűnösnek mondotta ki dr *Fráter* László és *Vásáry* József sérelmére elkövetett rágalmazásban és elítélte 500 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették. Kimondották, hogy az ítéletet közölni kell a Bihar című lapban.

tettel az enyhítő körülményre, arra, hogy politikai harc során írta a cikkeket és hogy a teljes elégtételt felkínálta a sértetteknek — a tábla felfüggesztette. A sértetteknek azt a kérését, hogy az ítéletet közlő lapból 1500 példányt kapjon, hogy személyesen intézkedhessen a terjesztéséről, elutasították, mint nem teljesíthetőt. Az ítélet nem jogerős.

Nagy Lajos sérelmére elkövetett rágalmazás vádja alól felmentették. Az ügy fellebbezés folytán most került a debreceni ítélőtábla dr *Tóth* Kálmán tanácsa elé. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és megállapította, hogy Nagy Lajos sérelmére is elkövette a rágalmazást. Fráter Lászlóval kapcsolatban egy rendbeli rágalmazást, Vásáry Józseffel kapcsolatban is egyrendbeli rágalmazást állapítottak meg és ezért összbüntetésül 500 pengő pénzbüntetésre ítélték. Tekintettel arra, hogy időközben a Bihar című lap megszünt a tábla kimondotta, hogy az ítéletet a Bihari Hírlap-ban kell leközölni. Az ítélet végrehajtását, tekin-

Építési engedélyt kértek

Róm. kat. Egyház Szent Anna u. 25. tatarozás, M. kir. Államvasutak Nyilastelep, műhely, szín. Mocsári László Veres u. 13. tatarozás. Dr. Péter Zoltán Bellegelő 87. lakóház. Tóth Ferenc Bellegelő 380. lakóház. Tiszántúli Mezőgazd. Hitelszöv. Ferenc József út 9. átalakítás. Bakó Györgyné Nap u. 7 tatarozás.

—*—

— **Hadigondozási ügyek.** A hadigondozási bizottság ülést tartott, amelyen 11 ügyet tárgyaltak. Szeptemberben 161 hadigondozási igazolványt adtak ki.

Külön asztalokon maradék
Szövet, Düftin, Flanell és Selyem Nagyon olcsón a
KLEIN divatházban

Színház

Színházi krónika

Szinház és optimizmus

Ilyenkor szezonkezdetén sok szó esik színész körökben a kilátásokról. A »Legyen úgy, mint régen volt« bemutatójának hatalmas sikere után természetesen mindenki derűs színben látja az új évadott, amire minden okuk meg van. Erdélyi Mihály kitünő operettje hosszú időre kiszorított a műsorról minden új bemutatót. Szóval a színháznál nagy az optimizmus. Erről folyt a beszélgetés egyik próba szünetében és Márkus Lajos elmondotta a következő viccet az optimizmusról és a pesszimizmusról.

— Két légy szállt a levegőben. Egyik optimista volt, másik pesszimista. Egyszerre csak bukfencet vetettek és egyszerre pottyantak bele egy tejesköcsögbe.

— A pesszimista feladta a reménytelen küzdelmet és belefulladt a tejbe.

— Az optimista viszont addig küzködött, dolgozott, lábaival, amíg vajat köpült a tejből és most kitűnően megél.

Hogy a színház tagjai nemcsak kitűnő színészek, hanem milyen vajszívű kollégák, azt mutatja, hogy Márkus Lajcsi még mindig él, ezután a vicc után is.

A primadonna és az orvos

Ez a bájos kis történet Hamvay Lucyval történt, aki a »Legyen úgy, mint régen volt« előadása óta, egycsapásra kedvence lett a debreceni közönségnek. A kitűnő primadonnának pár héttel ezelőtt kisebb hűlése volt Pesterzsébeten és elment az orvoshoz. A fehérköpenyes doktor alaposan megvizsgálta a ragyogó primadonna torkát és fejét csóválgatva mondta:

— Legfőbb ideje, hogy hozzám jött a művésznő... Az utolsó percben.

A szellemes Hamvay Lucy, aki jól tudta, hogy kisebb torokgyulladása van mosolyogva jegyezte meg:

— Annyira szüksége volt doktor úrnak pénzre?

Oh azok az iratok...

Most folynak a jelentkezések a Színész Kamarához és a színészek körében is főtéma az iratok beszerzése, amire annál inkább sürgős szükség van, mert erősen közeledik az október 15-ike, a jelentkezés határideje és bizony a szaladgálás iratok után, a próbákkal elfoglalt színészek körében, meglehetősen keserves dolog. Azért a bohémia kitör a keservek között is és Sugár Misi elmondotta a következő tréfát az iratok megszerzése felett töprengő színésztársaságnak:

Piroska megy, mendegél az erdőben. Egyik útkereszteződésnél összetalálkozik a farkassal.

— Hova, hova Piroska? — kérdezi barátságosan a farkas. Mit keresel?

— A nagymamát.

A farkas megcsóválja a fejét.

— Te is' Érdekes... mostanában mindenki a nagyszüleit keresi.

Azért a film se kutya...

Szóba került a színészek között Törzs Jenő fatális pechje, akiről megírták az ujságok, hogy az »Angyalt vettem feleségül« előadásain, már másodszor repítette tévedésből Lázár Mária fejéhez a tányért, melyet a jelenet szerint egy másik kolléga felé kellett volna irányítani... és súlyosan megsebesítette a kitünő művésznőt... Ezzel kapcsolatban szóba kerültek azok a veszedelmes jelenetek, melyekben a színház tagjainak része volt.

Bálint Gyurka beszélte el, hogy egyik magyar film felvételénél a komikust azzal biztatta a rendező:

— Na most már ne türelmetlenkedj, Miska... Azonnal vége lesz a felvételnek, csak még Margit teljes erővel a fejedhez vágja ezt az üveget.

— Az üveg talált, de a felvétel nem sikerült. Notabene: nyolcszor kellett a jelenetet megismételni, amíg a rendező meg volt elégedve. Állítólag egy kis személyes bosszú is volt a dologban a komikussal szemben.

Amit már egész Debrecen énekel...

A »Legyen úgy, mint régen volt« két pompás slágerét közöljük alább, többoldalról hozzánk érkezett felkérésre.

Jóska...

Énekli: *Déghi Piri* és *Szabó Ernő*.

Ha kissé virul a táj
A lány mind levelet vár
Meg pumpol minden póstást
Oly rosszak a viszonyok
Főképpen ez is az ok
Vallomást nem írok mást.

Refr.

Jóska, levelet hozott a pósta
Jóska, azt írod nem szeretsz
Jóska, levelet hozott a pósta
Jóska, azt írod elmehetsz
Aszondom, Jóska ne rágd a szívemet
Inkább én Jóska, te nálad száz évre befizetek
Jóska, levelet hozott a pósta
Jóska, azt írod nem szeretsz.

Nincs énnékem fogatom...

Énekli: *Hamvay Lucy* és *Szabó Ernő*.

Vannak gazdag legények
És énnálam szegényebb
Nincsen talán hetedhétországon.
Száz pengővel fogadnám
Mégis saját fogatján
Hajtana a kaposvári nagyvásárba.

Refr.

Nincs énnékem fogatom, se kocsim, se lovam,
Hát azért járok gyalog,
Mert az én nevem, Balogh,
Nincs én nékem fogatom, sé kocsim, sé lovam,
Hát azért járok gyalog,
Mert az én nevem, Balogh,
Hogyha nékem meglenne a fogatom
Beleültetném az én édes galambom.
Ezt fogadom. De,
Nincs énnékem fogatom, sé kocsim, sé lovam,
Hát azért járok gyalog,
Mert az én nevem, Balogh.

Nagy sikerrel kezdődött a szezon

Mindig érdekes az, ha valami új kezdődik. A színház életében különösen érdekes és nagyjelentőségű esemény egy új szezon nyitása. A hónapokon át néma, kihalt falak megtelnek forró, lüktető élettel. A színpad öreg deszkáin ismét felviharzik a szép hazugságok örök-nagyszerű játéka. A kigyult rivaldafényben szavak kelnek életre, lágy trillák gyöngyöznek s a komikus egy jó bemondására kirobban a taps. Valami új kezdődik és szép, mint minden kezdet.

*

A színház mindig két részből áll: a színészekből és a közönségből. Lehetne ezt fordított sorrendben éppenilyen joggal elmondani, hiszen egyaránt fontos mindakettő. És a színház pénteki esti szezonnyitó előadásán úgy egymásra talált színész és közönség, ahogy már régen nem láttuk. Már az első pillanattól, ahogy a nyitány elhangzása után felgördült a függöny és lejátszódott az első jelenet, érezni lehetett azt a magnetikus áramot, azt a feszültséget a levegőben, amit csak olyankor tapasztal az ember, amikor megszületett a teljes kontaktus a színpad és nézőtér között.

És ezen az első estén megszületett kapcsolat, melyet alátámasztott a nevetések muzsikája, a tapsok ropogása, a szünni nem akaró újrázások: végre egy nagysikerűnek igérkező szezon reményét vetik előre.

*

Az operett-társulat kitűnő.

Nem mi mondjuk. A közönségtől hallottuk szünetben, amikor leplezetlenül kitör mindenkiből a vélemény. Csupa elragadtatott jelzők szálltak a folyosón, a büffé cigarettafüstös levegőjében. Dicsérő megjegyzések a remek és gyünyörű Hamvay Lucyról, a daliás és kitűnő Márkusról, aki már egyszer volt kedvence a debreceni közönségnek és egyhangú megállapítás szerint most még sokkal jobb. A nagyszerű Déghy Piri, a kis szerepében is feltűnő Zádor Mária, az újra visszatért, finoman játszó Bálint György és a többi régi, nagyszerű tag: Sugár Misi, Pogány Margit, Szabó Ernő. Egytől-egyig nagyszerűen játszottak. Ismételjük: a közönség véleménye szerint.

*

A második felvonás finálejának könnyes, szép irredenta jelenete sokáig emlékezetes marad a debreceni közönség előtt Hamvay Lucy és Márkus Lajos kirobbanó sikerű és sokszor megismételt duettjével együtt. Mindenki ezt a dalt dudolta előadás után s azt hisszük sokak óhaját teljesítjük, ha a dalt alább leközöljük:

Irredenta szám.

Énekli: Hamvay Lucy és Márkus Lajos

Fenyő, fenyő, jaj de magas fenyő
Miért csillog könny a gyémánt szemeden?
Fenyő, fenyő jaj de magyas fenyő
Miért zúg a szél ott fenn a hegyeken?
Zúg-búg a szél Késmárk felé
De a szél is sírva fúj a magyar határ felé.
Fenyő, fenyő jaj de magas fenyő
Miért sír a szél ott fenn a hegyeken.

Kalász, kalász árva magyar kalász
Miért csillog könny a búza szemeken?
Kalász, kalász árva magyar kalász
Miért sír a nép ott fenn a hegyeken?
Gyergyó felől hírt hoz a szél, hogy
Árva székely kalászokból panaszos a kenyér.
Kalász, kalász árva magyar kalász
Ezért sír a szél ott fenn a hegyeken.

—*—

A színház műsora:

Szombaton: **LEGYEN UGY MINT RÉGEN VOLT,** bérletszünetben.

Vasárnap délután és este: **LEGYEN UGY, MINT RÉGEN VOLT,** bérletszünet.

Hétfőn: **LEGYEN UGY, MINT RÉGEN VOLT,** A) bérlet.

Kedden: **LEGYEN UGY, MINT RÉGEN VOLT,** 1) bérlet.

A szinházi iroda jelenti:

Pénteken és szombaton olyan fényes és olyan nagyszámú közönség nézte végig az évadnyitó »Legyen úgy, mint régen volt« pompás és sokszínű előadását, amit régen látott a Csokonai-színház.

A mindnyájunkban élő közeli megújulás öröme és reménye robbant ki az irredenta tárgyú darab előadása során szinte percenként. Kivétel nélkül szívébe zárta az új színészgárdát is Debrecen közönsége, amit szintén nem kis sikerként könyvelhetünk el.

Hamvay Lucy, Márkus Lajos, Kondor Ily, Déghy Piri, Bakó Baba, Erős Pál éppúgy »befutottak«, mint a tavalyi nagy értékek: Szabó Ernő, Sugár Misi és társai.

Bálint Györgyről, Zádor Máriáról, Seprényiről és a többiekről csak azért nem jelentjük ezt, mert az ő bemutatkozásuk valójában csak az első és soronkövetkező

PRÓZAI UJDONSÁG,

»*Van, lesz*«, a Budapesten tavaly és idén 140 előadást ért pompás vígjátékban, a

NEM LESZEK HALATLAN

főszerepeiben következik be. A jelek szerint ez még sokára lesz, mert sorozatosan szalad tovább hétfőn A) bérlet 1. számban, kedden B) bérlet 1. számban és az azutáni napokon is az évadnyitó nagy siker:

LEGYEN ÚGY, MINT RÉGEN VOLT.

A csehek letartóztatták és börtönükben tartják Mihályi Arankát, az ismert debreceni színésznőt

A Felvidéken pusztító borzalmas cseh terrornak, a magyarok elleni embertelen hajszának egy újabb megdöbbentő részletéről értesültünk. A csehek koholt kémkedési vádak alapján letartóztatták Munkácson Mihályi Aranka ismert debreceni színésznőt, akinek neve annakidején, Vincze Jenőnek, a Bocskaitól Ujpesthez került válogatott játékosnak ügyével kapcsolatban többször forgott a nyilvánosság előtt.

Mihályi Arankát jól ismerik Debrecenben, itt lakott egészen az utóbbi időkig. Előbb, mint fogtechnikus dolgozott a városban, majd miután artista vizsgát tett, hosszabb-rövidebb időre Budapestre ment, ahol szerződése volt, mint artistának. Majd átért a színészi pályára. Erdődy Kálmánnál, az ismert táncos komikusnál tanult s egy szezonra le is szerződött a Miklósi társulathoz.

Mihályi Aranka időnként meg szokta látogatni Munkácson lakó rokonságát. Pár héttel ezelőtt szintén elment rokonai meglátogatására s akkor történt az a felháborító inzultus, hogy a cseh hatóságok különböző koholt vádak alapján letartóztatták a debreceni lányt.

Fejszével kétszer fejbevágta magát ugy akart öngyilkosságot elkövetni

Egészen különös módon akart véget vetni életének *Pacza* János nyugalmazott törzsőrmester, klapkaucai lakos.

Pacza János az utóbbi időben súlyos betegségben szenvedett s ez búskomorrá tette. Családtagjai gondos ápolásukkal mindent elkövettek, hogy megvigasztalják, azonban Pacza János végzetes tettre határozta el magát.

Pénteken reggel

kihasználva azt, hogy pár órára egyedül maradt a lakásban, a szerencsétlen ember idegrohamában felkapta a lakásban levő éles fejszét és kétszer egymásután teljes erőből fejbesújtotta magát.

A fejsze koponyacsontig hatoló, súlyos sérülést okozott, a vér elborította az életunt férfit, aki eszméletlenül rogyott össze. Néhány perc múlva visszatérő családtagjai eszméletlen állapotban, vértócsában találtak rá a padlón. Nyomban értesítették a mentőket, akik Pacza Jánost a közrendészeti kórházba szállították. Állapota súlyos.

A harc mai formája

A harc tényezői mindennemű harcnál azonosak: akarat, harckészség, harceszköz és harcképesség.

Az akarat a harc örökértékű tényezője, melyhez mint szoros függvény járul hozzá a harckészség. E két tényező a harc erkölcsi tényezőinek minősíthető. Legelszántabb akarat és legteljesebb harckészség szükségesek!

Régen a kard és lándzsa korában csak a közelharc létezett, a tüzifegyverek korában az ellenség megközelítése is harcitevékenységgé változott. A támadó ma már nagy távolságból rászabadítja harci repülőit és tüzérségét az ellenséges támadó vagy védő részre azért, hogy előrejutásának akadályait és veszélyeit a lehető legcsekélyebb részre csökkentse.

Amikor a támadó oly közel jutott az ellenséghez, hogy a gyalogság is használni tudja fegyvereit, úgy ezek is működésbe lépnek. Lefogják az elenség tűzfegyvereit tüzükkel, hogy a saját előnyomuló lökőerőt további előreküzdésében támogassák.

A harc eme fázisa már szélességben és mélységben szétszórt kis csoportok, sőt egyes emberek szökellésszerű előrenyomulását jelenti. Midőn a tűz és mozgás megszervezett összhangja folytán a lökőerő egész közel jutott az ellenséghez, kezdődik a roham, amely megint csak közelharc!

Ilyenkor az előrevont harckocsik előretörnek és nyomukban rohamozik a gyalogság. Ha az ellenség visszavonul, kezdődik az üldözés, melyet a harcirepülők rácsapásai, harckocsik és rendelkezésre álló gyors csapatok előretörése tűzérség és gyalogság tűzfegyvereinek tüze vezetnek be és a támadó gyalogság tartalékaiból (lovasságból) alakított üldözőcsoportok előretörése követ.

A korszerű védelemben a védő mélységbe és szélességbe tagozott tűzgépeit műszakilag megerősített, földbebujtatott drót-, akna- és gázakadályokkal övezett védőállásokban úgy helyezi el, hogy a támadót minél nagyobb távolságról tűz alá vehesse és a védőállás megközelítését lehetetlenné tegye.

A korszerű tűzgépek nagy elhárítóképessége a védő számára lehetővé teszi, hogy aránylag kevés erővel többszörös ellenséges túlerőt is huzamosabb ideig feltartóthasson, különösen, ha állásait műszakilag alaposan megerősítette. A mai komplikált tűzeszközök kezelése a harcképességet annyiban változtatta meg, hogy az egyszerű harcostól is több testi ügyességet, kitartást, magasabb szellemi képességet és legfőképpen edzett idegeket kíván!

A harc formája megváltozott, de a harc lényege nem! Ez nem csak a harc erkölcsi tényezőire vonatkozik, de a harc döntő fázisaira is! Korszerű hadsereg nem nélkülözheti a korszerű harceszközöket, de legkevésbé az őskori harci erényekben gazdag, ember-ember elleni közelharcot sem!

Benedek Magda magyar nemzet elleni vétsége a tábla előtt

Ez év tavaszán az egész ország sajtója foglalkozott azzal az érdekes üggyel, melynek középpontjában egy debreceni úrilány állott.

Benedek Magda debreceni lány, mint ismeretes jegyben járt Dániel Ferenc fodrászsegéddel. Azonban házasságuk elé súlyos akadályok gördültek. Tudniillik nem volt pénzük egyikőjüknek sem. Ekkor Benedek Magdának mentőötlet jutott eszébe. Levelet írt édesapjának Pozsonyba és anyagi támogatást kért tőle, hogy vőlegénye önállósíthassa magát és a házasság révébe jusson. A levélben drámai szavakkal ecsetelte súlyos anyagi helyzetüket, melyben élnek édesanyjával együtt. *A levélíráskor Dániel Ferenc is jelen volt, sőt Benedek Magda állítása szerint volt vőlegénye diktálta neki a levelet.* A levelet ezután Benedek Magda átadta vőlegényének, hogy adja fel. *Dániel Ferenc azonban a levéllel nem a postára sietett, hanem a rendőrségre, ahol elmondotta, hogy a levélben a magyar nemzetre nézve súlyos állítások vannak.* Kérte az eljárás megindítását. A rendőrség azonnal megindította a különös ügyben a nyomozást és a levél tartalmából megállapították, *hogy Dániel Ferenc igazat mondott s ennek alapján Benedek Magdát letartóztatták* majd pedig a kihallgatása után az ügyészségnek átadták. Benedek Magda az ügyészség fogházába került, ahonnan csak védője közbenjárására egy hét múlva szabadult ki.

A nemmindennapi ügyben a debreceni törvényszék Fövenyessy tanácsa júliusban tartott főtárgyalást, emely bővelkedett drámai részletekben. A tárgyaláson a gyenge idegzetű Benedek Magda zokogva tett vallomást a levélre vonatkozólag. Elmondotta, hogy Dániel Ferenc menyasszonya volt. *Tudta vőlegénye róla, hogy ő zsidó lány. Kijelentette a tárgyaláson, hogy a levelet Dániel Ferenc diktálta. Arra nem is emlékszik, hogy mit írt, mert teljesen Dániel befolyása alatt állott, annyira szerelmes volt bele.* Ő diktálta azt, hogy a magyarok üldözik a zsidókat, éjjelenként az ágyukból verik fel őket. Arra nem számított, hogy ebből neki kellemetlensége származhat, ha tudta volna sohasem írta volna meg.

A Bíróság ezután Benedek Magda édesanyját hallgatta ki, aki elmondotta, hogy a lánya már kicsi kora óta ideges természetű és könnyen befolyásolható, ő a levélírásáról csak annyit tud, hogy a lányával Dániel íratott egy levelet Pozsonyban élő elvált urához, aki ott ujságíró, és abban pénzt kér, hogy vőlegénye Derecskén önállósíthassa magát.

Ezután a bíróság Dániel Ferencet hallgatta ki, aki elmondotta, hogy sohasem tekintette Benedek Magdát menyasszonyának, mert arra érdemtelen volt. Kijelentette, hogy ő nem diktálta a levelet, azt Benedek Magda magától írta. Vallomása közben több fényképet vett ki zsebéből és azokat bemutatta a bíróságnak. A fényképek Benedek Magdát ábrázolják. Ezért Dániel Ferenc bírói figyelmeztetésben részesült.

A védőbeszéd elhangzása után a bíróság ítéletet hirdetett. Bűnösnek mondotta ki Benedek Magdát a magyar állam megbecsülése elleni vétségben *és 8 napi fogházra, valamint a magyar állam területéről való örökös kitiltásra ítélte.*

Benedek Magda az ítéletet súlyosnak találta és fellebbezett a kir. táblához. A debreceni tábla most tárgyalta a fellebbezést. A tárgyaláson Benedek Magda védőjével jelent meg.

Dániel Ferenc nem jött el a táblai tárgyalásra. A tábla előtt is Benedek Magda hangoztatta ártatlanságát. *Elmondotta, hogy nem tudta a levélíráskor cselekedete súlyát, melyet Dániel Ferenc szuggeszciójára írt, hogy ezáltal meglágyítja szigorú apja szivét.*

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletét, amely szerint a törvényszék által kiszabott fogházbüntetést helybenhagyta, ellenben megváltoztatta a törvényszék ítéletének azon részét, hogy Benedek Magdát örökre kitiltsák az ország területéről. Ezet a tábla nem rendelte el.

Benedek Magda könnyezve hagyta el a tábla tárgyalótermét védője kíséretében.

Onnek is meg kell már venni a
NIKOPÁLL
szipkát,
ha egészsége ér egy fabatkát...

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: **HONFOGLALÓK.** A kaliforniai aranyháboruk. — Előadások: 3-tól.

— **Kalapáccsal verte szét gazdasszonya fejét** Vujadinovics Milica takarítónő, aki Mihalovics Milica bajai tanitónőnél szolgált. A hatóság megállapitotta, hogy rablógyilkoság történt.

A Páll sörözö varázsereje:
Jó konyha,
Jó sör,
Jó bor,
Jó cigány,
Jó hangulat,
Jó kiszolgálás
filiérekért!

Lég- és gázvédelmi eszközök beszerzési helye
Sesztina Lajos
vasnagykereskedés
Debrecen, Telefon 20-06 és 15-48

Mesebeli kincsek, álomszerü szépségek között a vén Kollégiumban

Dr. Varga Zsigmond megmutatta a kincsek tárházát a sajtó képviselőinek — Négy évszázad becsületes munkája és gyüjtő szenvedélye csodát teremtett — Stipendiumos diákok ajándékai, melyek ma vagyonokat érnek. Professzorok és magánosok versenye azért, hogy gazdagabb legyen a „Kollégyom"

A debreceni ember mindig különleges jóízzel, mindig megkülönböztetett tisztelettel mondta ki ezt a szót: „Kollégyom". Mindig érzett a szón, hogy valami nagy, valami szent, valami felségesen magasztos az, amit érez ennek a szónak a kiejtésénél. Nemzeti büszkeség, faji önérzet, a városai szemben összegyült patrióta érzés. Mind, mind benne volt ebben a varázslatosan szép szóban,

pedig a mai nemzedék alig sejtette azt, hogy mi mindent takar ez a szó, mi mindenre vet fényt ez a bűbájos magyarossággal kiejtett név.

Most, hogy a négyszázesztendős fennállását ünnepelő intézet megmutatja, hogy mi minden rejtőzik falai mögött, most lehet igazán büszke a debreceni polgár, akinek atyái, elei, ősei, elődei adtak össze mindazt, ami most kitárul egy lelkes erdélyi magyar ember szívén és eszén keresztül a világ elé.

Mert ez valóságos feltárulás, kitárulás, csodálatos megnyilatkozás, ami dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár emberfelettien nagy munkájának a gyümölcse...

A mult alkalommal már írtunk ezekről a szépségesen szép és megmérhetetlenül nagy magyar kincsekről. Elmondtunk sok mindent, de napokig kellene beszélni és írni, hogy csak apró részletét is elmondjuk mindannak, amit látni, csodálni csak személyes tapasztalat útján lehet...

Most folytatjuk ott, ahol annak idején elhagytuk, azzal a különbséggel, hogy maga Varga Zsigmond könyvtári igazgató, ezeknek a szépségeknek atyamestere vezet és mondja közben azt, amit éppen el lehet mondani néhány órás sétán keresztül ezekről a szépségekről.

Az egész oratórium és az előtte elterülő széles folyosó a magyar szabadságharc negyvennyolcas, negyvenkilences emlékeivel van tele.

Beszédes bizonyságok sora van itt arról, hogy mit jelentett annak idején az a város és maga a Kollégium az egyetemes nemzetnek.

Az Oratórium kristályosan tiszta szépségében látjuk az egykori honvédzászlót, melyre Kossuth Lajos saját kezüleg kötötte fel a piros és nemzeti színű pántlikát. De helyet kapott itt az új vérhullajtó idők emléke is, mert

a vitéz 39-ik gyalogezred doberdói Urasztala takaróját is idementették kegyeletes kezek, hogy szemtől szemben lássa a negyven theológus diák harctérre vitt lobogóját...

És itt szerénykedik a csapodi szentegyház legalább háromszáz esztendős, török-korból származó csodálatosan szép szőnyege, hogy a szemközti falon megakadjon tekintetük Apafy Mihály nagyságos erdélyi fejedelem három ezüst serlegén,

melyeknek egyike olyan, hogy a kelyhe structojásból való, amit finom ötvös kézre való ezüstkosár zár egybe.

Külön kegyeletet kelt az az óntányér, melyen 1569-es dátum halványul, melyből talán éppen Méliusz Juhász Péter, a nagy magyar kálvinista prédikátor osztotta az Uri szent vacsora kenyérjegyét...

Az oldalszekrényben egykori, reformáció előtti debreceni katholikus templom egyszerű szélkakasa, másik Balcsik uram 1682-ből származó ajándéka annak a templomnak ékességéül, mely a mai csonka templom helyén állott. Meghatóan kedves a zsarolyáni református templom török időkből származó torony dísze, mely csillagból és félholdból áll.

Van itt azonban két hatalmas fóliáns kötésű végtelenül díszes kézzel rajzolt Gregorián kottáju énekes könyv, melyek valamikor valamelyik, Isten tudja melyik szerzetes háznak kincsei lehettek.

Szakember nagy gyönyörűséggel lapozna végtelenül finom iniciálékkal díszített lapjai között. De református emléknek nagy érték a könyvnyomtatás előtti időkből származó első énekes könyv, mely még gregorián kottás, jelezvén azt, hogy a dallamok egy részét átvették a protestánsok a katholikusoktól.

Az Oratórium hátsó falát kincsek díszítik. Itt van Huszár Gál első nyomtatott énekes könyve, de van egy kéziratos példánya is. Geleji Katona István, Keserü Dajka János könyvei, mint könyvtári ritkaságok, egyetlen példányok keltenek feltünést és váltanak ki érthető érdeklődést még szakkörökben is.

Remekmívű kötések, csodásan kiállított remekmunkák. I. Rákóczy György híres könyvei, melyeken ott díszeleg a nagy fejedelem jelmondata és superexlibrise. „Non est currentis, neque volentis, sed misirentis Dei".... ragyog a bibliai idézet, a fejedelem jelmondata... És itt van Méliusz Juhász Péter kézirata, a gályarabok írásának gyüjteménye, másik pompás Biblia, melyet szintén Rákóczi György ajándékozott az egyháznak, Récsey János lelkész csodás kötésü Bibliája, Tompa Mihály Bibliája.

Ahova néz az ember, mindenütt emlék, kegyelet és multat dicsérő jóság, megbecsülő szeretet...

És a falakon mindenütt a szép metszetek, nyomtatványok végtelen sorozata. Egyik szebb, mint a másik.

Megállunk az 1949-ben megjelent nyomtatvány előtt, mely felhivja a polgárok figyelmét, hogyan kell nemzeti, ünnepi díszben megünnepelni az első 1848 március 15 évfordulóját.

És a világosi fegyverletétel büszke osztrák falragasza, mely 30.000 honvéd és 130 ágyu leszereléséről számol be.

Emlékek, emlékek és történelem mindenütt. Kiált egyik falragasz: Vissza vettük Kassát. Másik azt hirdeti: A miénk ismét Nagyszeben!...

Imádkozással és büszke szeretettel lehet itt állani, járni, kelni és nézni.

Kint a folyosón ismét kezdődik újra, meg újra a csodálkozás...

Mi mindent hordott itt össze a szeretet és gondosság.

Mi minden kincseket mentett meg a jóság és komoly nemzeti gondolkozás.

És itt van ezen a folyosón az első igazi debreceni freskók királyi pompája.

Gáborjáni Szabó Kálmán festőművész megalkotta élete főművét ezzel a hatalmas sorozattal.

Míg lent ámulva nézzük az egykori szabadságharci kincseket, Petőfi dedikált könyvétől a kupfsteini rabok szenvedéséről beszélő munkáig, fent, a falon óriási méretü képekben elvonul a megelevenülő történelmünk egyik kora. Itt nyomják a híres Kossuth bankókat, melynek készítési helye szintén az öreg Kollégium egyik földszinti terme volt. Másik képen Petőfi lelkesíti a debreceni diákokat. Harmadik képen Damjanich, Nagy Sándor és Bem képei díszlenek, a három vezéré, akiknek közük volt Debrecen és Tiszántúl védelméhez. A negyedik kép óriási, mely Kossuthot akkor ábrázolja, amint az országgyülés tagjaival elindul, hogy a Nagytemplomban 1849 április 14-én a Habsburg-ház trónfosztottságát kimondják...

Görgey Arthur egy magános freskón árvul, míg a hatodik kép a hadbavonult diákok kompozicióban felette mozgalmas, kivitelben tökéletes jelenetét mutatja. Érzi az ember, hogy itt valóban trombita harsog, dob pereg és kész csatára ez a sereg...

A többi képek a Kollégium életéről szólnak. Az első Kántus, aztán a szószékről beszélő Méliusz Juhász Péter aszkéta alakja, az 1802. nagy tűzvész óriási méretü freskója, az egykori Kollégium távlati képe és Csokonai barátaival a Nagyerdőben...

G. Szabó Kálmán maradandó becsü emléket állított a jelen Kollégiumnak, de maradandó nevet saját magának is...

És lent a kincsek özönt. A Tépei nemzetőrök dobja, az egyetlen szabadságharcból származó kürt, Bem lengyel kitüntetésének egyik darabkája, melyet más kitüntetés helyett adott magyar bajtársának, az 1848. év egyetlen költségvetési példánya Kossuth és Duschek aláírásával, István nádor eredeti levele és

olyan óriási gyüjteménye az egykori katonanótáknak, hogy ha egyszer ez nyomtatásban fog megjelenni, szebb nótagyüjteménye aligha lesz a nemzetnek...

Árva Kossuth-bankók a falon és a híres indexre tett Zichy kép. És ki tudná szerbe, számba szedni mindazt, amit itt a mult emlékül kegyeletes kezek nyomán meghagyott. Ahova néz az ember, mindenütt kincs, mindenütt mesebeli szépségek özöne.

A nagy könyvtár mindenek felett való kincseiről legközelebb számolunk be.

Nézze meg, aki teheti.

De legyen mindenkinek ideje és gondja arra, hogy meg is nézzék. Olyan kincsek ezek, melyekre méltán büszke egy nemzet.

Olyan értékek ezek, melyek multunknak beszédes bizonyságai és jövendőnknek emberfelettien nagy zálogai.

Áldja meg az Isten haló poraiban azokat, akik megmentették és áldja meg erővel azokat, akik a négyszázéves jubileum alkalmával közkincsé tették, holt értékből élő valóságokká...

sz. r. i.

Márkás csillárok
nagy választékból, legolcsóbban.
Legujabb sláger
gramofonlemezek 25 cm-s
P 3-90
Gulyás rádió szaküzletében
Piac-utca 59. szám.
Telefon: 32-19.
Philips, Orion, Standard, EKA
1939 typusait díjmentesen bemutatjuk.

A magyar nemzet megbecsülése elleni vétség miatt a vádlottak padjára került a laskodi földbirtokos és családja

Érdekes tárgyalás a debreceni ötös tanács előtt.

Szombaton délelőtt a debreceni törvényszéken tárgyalást tartott az ötös tanács dr. **Baróthy** Zoltán táblai tanácselnök elnöklésével A vádlottak padjára került **Felbermann** Józsefné, **Felbermann** Adél **Felbermann Andor, Frischmann** Hermanné **Klein** Mayerné, **Felbermann** Sándor.

A vád szerint, melyet dr **Bényey** Zoltán ügyész képviselt a vádlottak a magyar nemzetre igen sértő, lealacsonyító jelzőket használtak egy veszekedés közben Laskod utcáján.

A vád szerint az utcán **Pócsi** István földmívestől tüzet kért **Veinberger** Márton, de **Pócsi** nem adott tüzet **Weinbergernek** a cigaretta gyújtáshoz. Összeveszekedtek és verekedés lett a vita vége. Kés is került elő, maga **Pócsi** annyira megsebesült a verekedés során, hogy 20 napig volt beteg. A verekedésbe belecavatkozott Felbermann József földbirtokos is, aki megkapta, mint mondja Pócsi kezében a kést és akkor átvágta az ujját.

A földbirtokos családjának tagjai a közelbe érkeztek és amikor látták, hogy **Felbermann** József keze vérzik, a védelmére keltek és izgatottan szidalmazták azokat, akik szerintük bántalmazták. Ekkor történtek a vádbeli kifejezések.

A bíróság előtt a vádlottak tagadták a bünselekményt és tanukra hivatkoztak, hogy nem használták a magyar nemzetet sértő szavakat.

A délelőtt folyamán kihallgattak husz tanut, akik közül tizenhatan azt hangoztották, hogy hallották a sértő kifejezéseket a vádlottaktól.

A védő kérésére a bíróság a tárgyalást elnapolta, mert felsorakoztatni akarják a védelem tanuit is, akik szerint nem történtek meg a vádbeli kifejezések.

Őszi és téli angol és belföldi gyapjuszövet különlegességek nagy választékban
FELDHEIM IMRE „Posztóház"
Svetits palota.

Egy évi és három hónapi börtönre ítéltek egy budapesti árdrágitó zsirnagykereskedőt

Budapesten az árdrágítások ügyében indult eljárások során szombaton tartották az első főtárgyalást. Weisz Izidor zsír- és szalonnanagykereskedő ügyét tárgyalták először. A vád szerint a kereskedő az 1.50—1.60 pengős ár helyett szeptember 24-én 1.90 pengőért adott el 55 kiló zsírt. A kereskedő üzleti haszon címén kilónként 8—10 fillért számított fel. A zsírt 1.44 pengőért vette és úgy adta 1.90 pengőért. Az ügyész a tárgyalás során elrettentő példaként súlyos ítéletet kért.

Rövid tanácskozás után a törvényszék kihirdette ítéletét:

Weisz Izidort árdrágítási visszaélés és lánckereskedés büntettében mondotta ki bűnösnek és ezért egyévi és háromhónapi börtönre ítélte. A büntetésből az előzetes letartóztatással két napot kitöltöttnek vettek. Ezenfelül elítélték ötévi jogvesztésre, 300 pengő pénzbüntetésre, 200 pengő vagyoni elégtételadásra kötelezték és iparigazolványát örökidőre elvonták. Kötelezte a törvényszék a vádlottat, hogy az ítéletet saját költségén falragaszok útján és hirlapilag közzétegye.

Nyerni csak az osztálysorsjegyen lehet.
Vegyen tehát az október 15-én kezdődő huzásra On is sorsjegyet a
Buray Sándor
m. kir. oszt. sorsjáték főelárusitónál
Debrecen, Ferenc József ut 14. sz. alatt.
B.ka szállóval szemben.

Hidetmény

A Debreceni Első Takarékpénztár f. hó 7-én tartott közgyülésén elhatározott alaptőkeleszállitás és felemelés ügyében értesitjük részvényeseinket, hogy minden 10 darab régi részvényből összevont 1 darab uj, 50.— pengő névértékü részvény után, 7 darab uj kibocsátású, egyenként 50.— pengő névértékü 1938 január 1-től osztalékjogosult részvény vehető át darabonként 70.— P átvételi ár azonnali befizetése mellett.

Felhivja ennek folytán az Igazgatóság a Társaság részvényeseit, hogy elővételi jogaik gyakorlására összevonásra és kicserélésre alkalmas számu részvényeik bemutatása mellett Debrecenben, az intézet helyiségeiben (Ferenc József ut 22—24. szám alatt) 1938. évi október hó 15-ik napjáig hétköznapokon délelőtt 8—½ 2 óráig annyival inkább jelentkezzenek, mert a jelentkezés elmulasztása az elővételi jog elvesztését fogja maga után vonni.

Debrecen, 1938 október 7.

*

A Debreceni Első Takarékpénztár Igazgatósága.

A Debreczeni Első Takarékpénztár 92 éves fennállásának egész ideje alatt kötelességének tartotta, mind a gazdaközönség, mind az ipar, kereskedelem és magánegyének jogos hiteligényeinek a kielégitését. Ennek az üzleti elvnek az ápolásában és követésében érte el az intézet kihelyezési állományának állandó emelését és ez az elv tette lehetővé a betétes közönség bizalmának fokozottabb mértékben való elnyerését.

Az ország területi vonalán a közeljövőben várható kedvező változások remélni engedik, hogy a hazánk gazdasági életében már korábban beállott lassú javulás nemcsak állandósulni fog, hanem hogy intenzivebb gazdasági fellendülést fog előidézni, ami viszont a hiteligényeknek fokozottabb mértékben való jelentkezését fogja okozni.

A 100 éves Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnek az intézetünk életébe a közelmult napokban való szorosabb bekapcsolódása folytán birtokunkba kerülő újabb tőkék lehetővé teszik nekünk, hogy nagyobb mértékben és kedvező feltételekkel állhassunk Debrecen és körzete jogos hiteligénye kielégítésére és esetleges drágább kölcsönök konverziójára a közönség, az ipar és a kereskedelem rendelkezésére.

A budapesti Beszkárt levente diszszakasz Debrecenben

Tgenap a déli pesti vonattal Debrecenbe érkezett a budapesti BESzKÁRT levente egyesületnek egyik diszszakasza, akiket a város és a HÉV az állomáson ünnepélyes fogadtatásban részesített. Az állomáson megjelent **Tyll Antal igazgató** és dr **Tarján Oszkár** HÉV főtanácsos vezetésével a HÉV tisztikara és más előkelőségek. A leventeszakasszal együtt érkezett dr **Horváth Ferenc** BESzKÁRT vezértitkár, dr **Vid Lajos** főtitkár, **Andó Ferenc** számtanácsos, dr **Korbuly Emil** főorvos, **Honti Pál, Vizi Ferenc** vezetőtiszt vezetésével vonultak ki az állomásról zeneszó mellett a hősök szobrához, ahol a Himnusz hangjai után dr Horváth Zoltán vezértitkár mondott lelkes hazafiságú, mély gondolatokat magában rejtő beszédet. A beszéd elhangzása után elhelyezték a BESzKÁRT babérkoszoruját, majd a levente zenekar a Hiszekegyet játszotta el. — Ezután villamossal bementek a Nagytemplomig, majd onnan a „Kispipa" vendéglőjében gyültek össze ebédre. — Holnap reggel 5 órakor kimennek a Hortobágyra és onnan egy kellemesen eltöltött és boldog nap emlékével térnek vissza a fővárosba. Az egész kirándulás megszervezésének érdeme **Horváth Ferenc** felügyelőé, aki sajnos közbejött betegsége miatt nem jelenhetett meg. Dr **Tarján Oszkár** HÉV főtanácsos látta el a kalauzolás tisztét, nagy szivélyességgel.

HANSA LLOYD
tehergépkocsik
1-, 1½-, 3-, 4-, 5-tonnás
vontatók 4/6 t. és 10/12 t.
hasznos teherre még néhány darab azonnal szállításra kapható
VEZÉRKÉPVISELET:
AGREEMENT
ipari és kereskedelmi RT
Budapest, VI., Andrássy-ut 47. Tel. 115-719, 114-579
KÖRZETKÉPVISELŐT KERESÜNK

Orizkedjünk a szélhámosoktól

Kérelem a közönséghez!

A Szociális Missziótársulat vezetőségéhez ismételten panaszok érkeztek, hogy tgy magas szőke, 28 év körüli fiatalember (kissé dadog)) a társulat pénzbeszedőjének adva ki magát, a társulat részére adományokat (megajánlásokat) gyüjt.

A társulat vezetősége ezúton is ismételten figyelmezteti a társulat támogatóit, hogy a vezetőség az önkéntes fölajánlások beszedését már évekkel ezelőtt megszüntette, azzal senkit meg nem bizott, ha tehát ilyen adományokért bárki jelentkezik, nagyon kéri a vezetőség, hogy az illetőt a legközelebbi rendőrnek adják át, vagy hivják fel rá a rendőrség figyelmét, mert ezek az adományok sohasem jutnak el oda, ahova az adakozók szánták, hanem azt az illető szélhámos maga vágja zsebre.

Ez a garázdálkodás már nem uj keletü s ennek állandólusála türhetetlen. Éppen ezért kéri a társulat mindazok támogatását, akiknél az emlitett adománygyüjtő megjelenik, hogy az illetőnek ártalmatlanná tételében legyenek a társulat segitségére.

ÁTMENETI KABÁT ujdonságok olcsón WERNERNÉL

— **Az amerikai kormány jegyzéket intézett az olasz kormányhoz,** melyben annak a reményének ad kifejezést, hogy az uj zsidó törvények nem érintik az Olaszországban élő zsidóvallásu, amerikai állampolgárok érdekeit.

— **Összeomlás fenyegeti Erdőd várát,** ahol Petőfi hüséget esküdött Szendrey Juliának. Itt élte le Petőfi élete legszebb heteit s a vár néhány év mulva teljesen összeomlik.

Ne sajnálja a fáradságot
nézze meg, hogy
kevés pénzért
MIT NYUJT a
KLEIN divatház!!
Néhány tájékoztató ár!

Angóra divatszövet, szinekben	1·68	Divatkabát szövet	6·90
Divat angóra, ruhaszövet	1·98	Divatkabát szövet	9·80
Kockás és csikos divatszövet	3·90	Matlassé, pongyolára	1·68
Gyapju divatszövet, szinekben	2·50	Düftin, ruhára és pongyolára	1·98
Tartós ruhaszövet	0·98	Taffet, szinekben, ruhára	1·68
		Fehernenmü müseiyem	1·28

Különleges divatkelmék
Az idény legszebb, eredeti angol és hazai kabát, kostüm és ruhaszövet ujdonságai, divat selymek és csipkeszövetek a legnagyobb választékban olcsó árak mellett.
Ujdonságainkat vételkényszer nélkül készséggel bemutatjuk.

Képek az egyetem évnyitó ünnepélyéről

A lelépő rektor beszédét tartja.

Az uj rektor és a prodékánok. Ülősor balról jobbra: dr Kreiker Aladár, dr Makkai Sándor, dr Bacsó Jenő, dr Bozóky Sándor, dr Darkó Jenő. Álló sor: dr Jeney Endre, dr Kovács Andor és dr Csüry Bálint.

Előkelőségek az egyetemi évmegnyitón.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza nagy és élő szervezetet dolgozott ki az Árpádtéren végzendő gyülekezeti munkákra

Agilis, fáradhatatlannak látszó és elszánt, egész embert kapott az árpádtéri református egyházrész dr Hegyaljai Kiss Gézában. Nem fél a munkától, sőt keresi a tevékenységet és annak sugárzását kiterjeszti tízezer lélekre. Végcélja az, hogy elérje az egyházrész minden reformátusát,

A kisdedeknél kezdi munkásságát. Vigyáz arra, hogy minél kevesebb legyen a törvénytelen gyermekek száma s aki ennek született, ne maradjon az. Minden református gyermeknek református legyen a keresztelője. A szegény kisdedekről az árvaszék gyermekvédelmi osztálya segítségével fognak gondoskodni. A 3—6 év közti gyermekek kisdedovodai életét állandó figyelemmel kíséri, a szülőket befolyásolják, hogy gyermekeiket ovodába járassák.

Az iskolás gyermekeknél bevezetni óhajtja az állandó orvosi ellenőrzést. Továbbra is napi két deci tej és kenyér uzsonnával látják el az elemi iskolásokat.

Élénk vasárnapi iskolai munka folyt eddig is, minden hónap utolsó vasárnapján templomi istentiszteletet tartanak a vasárnapi iskolások részére.

A konfirmálandókat Nagy Sándor hittanhallgató látogatja, a konfirmációi előkészítést dr Bartha Tibor s. lelkész végzi. Igyekeznek a konfirmált leányokat Szilágyi Júlianna és a fiúkat Nagy Sándor vezetésével körbe tömöríteni.

A leánykörí munka szép programmal bír, itt is Szilágyi Julianna a körzetvezető. Kézimunkát, háziipari tengerihánesfonást tanulnak, szórakoznak, karácsonyi vásárt, tombolát rendeznek egyházrészi jótékony célra. Szép és fejlődő könyvtáruk is van már.

Gondot fordít Hegyaljai Kiss Géza az iratterjesztésre is, főleg arra, hogy minden református családnál otthon meg legyen a Biblia. Az iratterjesztésre Tisza Iza és Öry Irén vállalkozik.

Nagy gondot fordítanak a gyermekeknek és az ifjaknak, különösen a népiskolából kikerülőknek a cserkészmunkában való részvételükre, amit a vasárnapi iskolai gondozással kötnek össze. Kiscserkész munkát Polgár Dániel vezetőcserkésztiszt, Bánszegi Jenő segédvezető, Orbán Károly segédvezető végeznek.

Rendkívül értékes Hegyaljai Kiss Gézának az a terve, hogy a KIE az uccai serdülők gondozására intenzíven kapcsolódjanak bele az árpádtéri egyházrészi munkába.

A Nőegylet évek óta folyó szép munkája sokat nyer lendületben Hegyaljai Kiss Gézáné bekapcsolódása révén. A Nőegylet igyekszik minél több nőtagot szerezni, tehát nemcsak azokat, akik a tanácsnak is tagjai. Havonként egyszer vacsorát adnak, kávédélutánokat rendeznek jótékony célra.

Módot talál Hegyaljai Kiss Géza arra is, hogy minél többen vegyenek urvacsorát az egyházrészben és az urvacsora osztás előtti héten minden este 6 óra tájban bünbánati istentiszteleteket tart.

Bevezették az árpádtéri szerda estéket. Eddig is voltak biblia órák ezen a napon, de most bibliamagyarázaton kívül hiterősítő, ismeretterjesztő előadásokat rendeznek szavalatokkal, énekszámokkal, de úgy, hogy 7 órán túl az összejövetel ne tartson. Nagy gondot kívánnak fordítani a szegények segélyezésére, amely irányban Makláry Károly és felesége végeztek áldozatos munkát. A segélytkérők viszonyait lelkiismeretesen kikutatják és a jótékony adományokat odajuttatják, ahol arra valóban szükség van.

Különösen nagy gondot fordít Hegyaljai Kiss Géza arra, hogy lehetőleg tiszta református házasságkötések történjenek, de ahol vegyes házasság van küszöbön, ott mindent elkövetnek, hogy reverzálist senkise kössön a református egyház kárára.

Minden csütörtökön reggel a templomban bibliamagyarázatot tartanak. A hallgatóság száma állandóan növekszik, a bibliamagyarázatot maga Hegyaljai Kiss Béza tartja.

Rendkívül nagyjelentőségű és jó hatású lesz az az elhatározás, hogy Hegyaljai Kiss Géza az árpádtéri egyházrészi híveit saját otthonukban meglátogatja.

Amilyen mértékben fejlődik az egyházrész lelkiélete, ugyanúgy gyarapszik a vagyona is. Ebben a tekintetben értékes munkát végez Aszalós Imre már hét év óta. Hegyaljai Kiss Gézának az anyagiak gyarapítására is meg van a kész terve. Rövid idő alatt 160 pengő újabb adomány gyült be a második harang alapra. Egészen bizonyos, hogy az új lelkipásztor Kovács Lajos egyházrészi főgondnokkal egyetértésben példamutató és nagyon hasznos munkát fog végezni.

Szebbnél szebbek,

jobbnál jobbak rádióim, csillárjaim, gramafon és lemez ujdonságaim. Villamos cikkek szerelések, javítások.

Nánássy Lajos

Piac utca 85. szám

(Menetjegyirodval szemben) (Menetjegyirodval szemben)

Szent vágy

Szeretettel küzdök egy hatalmas érzéssel...
Elszállt szép nyaramat tölté meg reménnyel,
Rózsa viruláskor ajándékot adott:
Asszony örömöket, teljes boldogságot.

Szeretettel küzdök egy hatalmas érzéssel,
Szent vágy, régi álom tör reám erővel...
Nem az bánt, hogy ősz van, elfutott az idő.
— A kéklő égen is szép a fehér felhő.

Szeretettel küzdök egy hatalmas érzéssel!
Megbocsátja az Ur, felold szeretettel.
A vágy vivódását megérti az Atya.
...Nekem sohse mondják e szép szót:
Nagymama!

Dr. BOÉR KÁROLYNÉ

Szomoru beszélgetés egy kilakoltatott családdal

Egy szerencsétlen sorsú család hétfő este óta a Nemzetőr uccán lakik a szabad ég alatt. Hanufer Viktornak hívják, 37 év óta önálló cipészmester, akit a mostoha viszonyok arra kényszerítettek, hogy két hónapi lakbérrel adós maradt. Ugyszólván a föld alól mégis sikerült neki 20 pengőt keríteni, de már elkésett, mert a háziasszony nem fogadta el a pénzt, mert állítólag egy gyermektelen házaspárnak kiadta a lakást. Ennek ellenére a gyermektelen házaspár még most sem lakik ott és Hanufer Viktort a kapu elé kirakták. Ott fáznakáznak szegényes bútoraikkal a kapu előtt, az úttesten.

Amikor munkatársunk felkereste őket, csak két szomorú arcú gyermeket talált a bútorok között a szemerkélő esőben.

— Hol van apátok — kérdeztük.

— Lakást ment keresni anyukával együtt, de nem hiszem, hogy fog sikerülni, mert a gyermek mindenütt akadály.

Szegény két gyermek, ők is tudják, hogy a gyermek akadály. A kis fiú, aki 4-ik elemista egykedvűen töri egy téglával a barackmagot, talán ez a reggelije. A széparcú testvére 14 éves lány, nagy szomorúsággal beszél szomorú sorsukról.

— Rosszul ment apukának az utóbbi időben, csak éppen annyit keresett, hogy kenyeret tudjon venni s így bekövetkezett, hogy 2 hónapi lakbérrel adósok maradtunk. Erre a házi asszonyunk felmondott és az uccára kerültünk. *Itt vagyunk hétfő este óta a szabad ég alatt. Szégyenlünk itt lenni, hiszen az egész ucca és környék ismer bennünket. Mindenki sajnálkozik rajtunk, de sajnos nem tesznek értünk semmit.*

A kis Hanufer fiút kérdezzük meg ezután, aki egykedvűen nézi a szemerkélő esőt.

— Nem járok most iskolába, mert beteg vagyok, sokáig feküdtem tífuszban és még most is nagyon gyenge vagyok. *Ma még nem ettem, csak barackmagot.* Ha anyuka és apuka hazajön talán hoz valamit, ha ugyan még meglesz a pénzük. Lehet, hogy kapnak lakást, de nem hiszem, mert ilyenkor már nem lehet lakást kapni. Ha nem lesz lakás, akkor eszünk.

Szegény kis Hanufer Viktor, örül, hogy nem lesz lakás, mert akkor eszik.

A széparcú kislány tovább folytatja szomorú mondókáját, — 15 éves vagyok most, jelenleg munkanélkül. Kifutóskodtam eddig, de abba hagytam, mert szükség volt rám. Édesanyám mosni járt, valakinek otthon kellett maradni. Pedig én is kerestem egy pár pengőt. Rémes volt az első éjszaka, nem tudtam aludni, mert nagyon fáztam testvéremmel együtt. Meg aztán nagyon féltem, különösen a kóbor kutyáktól, melyek mindig ott keringtek körülöttünk. Hajnalban különösen fáztam, köd volt és dér hétfőn. De aztán megszoktuk. Az volt a legrémesebb, hogy ugyanakkor ahol mi laktunk, üresen állt, mert nem költözött oda senki. Lehet, hogy nem is fog senki, csak a háziasszony mondta, hogy könyebben kitehessen bennünket.

Közben megérkezett Hanufer Viktor az édesapa.

Már messziről látszott rajta, hogy útja sikertelenül járt.

— Nem kaptam lakást, azt hiszem, hogy még napokig kint fogunk aludni a szabad ég alatt.

Elmondta, hogy volt a polgármesternél, Kupinszky tanácsnoknál, a rendőrségen is, de mindenütt azt mondották neki, hogy várjon.

— Mire várjak, — mondotta munkatársunknak Hanufer Viktor, talán arra, hogy feleségem és gyermekeim megfagyjanak. Rémes helyzét, hogy az ember 60 éves korára még ezt is megérje. *Harminchét év óta vagyok önálló iparos, ezt sohasem gondoltam volna, hogy ez velem megtörténjen. 48 hónapig voltam a világháborúban, a szerb és orosz fronton. Egyszer meg is sebesültem.* Több nyelven beszélek, háborús kalandozásaim során a Fekete tengeri Odesszáig jutottam el.

A délutáni órákban megérkezett Hanuferné is. Már messziről laizott rajta is, hogy nincs lakás. *Elmondotta, hogy mindenütt megkérdezték tőle, van-e gyerek. Amikor megmondtam, hogy van kettő, mindenütt visszautasításra találtam.* Nem tudom mitévő legyek, az én eszem nem képes segíteni most már. *Én már nem törődöm semmivel. A legjobb volna meghalni.*

Szegény asszony elsírja magát és könnyei között öleli magához gyermekeit, akik mintha megéreznék, hogy az édesanyjukat nehéz helyzetében most vigasztalni kellene, szinte eggyé válnak. Együtt sírnak, egymás karjába fonódva. Megható látvány, fényképező gép lencséje elé való.

Amikor délelőtt ott jártunk a zsidó internátusból egy ember jött ki a családhoz. Egyik kezében egy edény volt, a másikban egy kenyér. Az internátus mondott le a napi adag egy részéről, hogy segítségére siessen a kis családnak. Hanuferné hálás szívvel mondott köszönetet az embernek, aki láthatólag küzd könnyeivel. Megígéri, hogy máskor is hoz egy kis meleg reggelit.

Amikor eltávoztunk a szomorú helyről megígértük Hanufer Viktornak, hogy segítünk rajta. Ime a cikk megszületett. Most már az illetékeseken a sor, hogy sürgősen segítsenek egy bajbajutott kis családon, akik önhibájukon kívül jutottak bajba.

Ha valakinek van egy kis szobája, vagy pincéje, siessen a Nemzetőr uccába, ahol ha valamikor most, amikor dereng a magyar hajnal, segítsen — Isten áldása lesz rajta biztosan. Mert ha valaki, úgy ez a kis család megérdemli a támogatást.

Az ősi koronázó város Pozsony

A magyar történelem által megszentelt város a Duna partján Pozsony, az ősi koronázó város, melynek ma már 140.000 lakója van. A város régi, pompás épületei bizonyságai a dicső multnak, mikor még a magyar királyokat koronázták a város falai között és a magyar rendek gyűléseket tartottak.

Pozsonynak igen szép a látképe, akár a Duna felől, akár a Kis Kárpátok felől érkezik az ősi magyar városba a vendég. Élénk kereskedelme és nagy ipara van. Város a maga lüktető életével, pompás palotáival, melyekből kiemelkedik a Szent Márton székesegyház, ahol Miksa királytól kezdve a legtöbb magyar királyt koronázták.

Egyik régi épülete az országház, melyben a 48-as törvényeket hozták. A fejlődő város számára már kicsi volt az ősrégi városháza, melyben most a híres pozsonyi levéltár van. Felsorolni nehéz a stilusos régi épületeket, melyek bizonyságai mind a dicső magyar multnak.

A pozsonyi várról tudjuk, hogy több mint 300 évig őrizték benne a Szent Koronát. A primási palota, melyet remek szobrok serege díszít, arról híres, hogy benne tartották az utolsó országgyülést.

A Duna partjához közeli térségen állt Mária Terézia hatalmas szobra, Fadrusz János gyönyörű alkotása, melyet a csehek lebontottak. A városnak remek kiránduló helyei vannak a hegyek felé. A Duna déli partján Ligetujfalu is a vidám pozsonyiak kirándulóhelye.

Pozsonynak a század elején még 60.000 körül volt a lakója, de rohamos fejlődés útján érte el a 140.000 számot. Az elszakítás idején, mikor a cseh légionáriusok éjszaka meglepték a védtelen város lakóit, már közel 100.000 volt a lakosok száma.

A város lakói az 1918-as kimutatás szerint a következőképpen oszlottak meg: Magyarok száma 40, németek száma 40 és 20 százalék megoszlott a más nemzetiségek között. A csehek a megszállás után próbálták rontani az arányt, de nem nagyon sikerült nekik. A csehek statisztikája sem tudja kimutatni a csehszlovák többséget.

Pozsony régi magyar város, de szerephez csak akkor jutott, mikor a mohácsi vész utáni időkben Ferdinánd az országgyülés székhelyévé tette. A magyar rendek ettől az időtől kezdve itt tartották gyüléseiket és itt fogadták el az 1722—23 gyülésen a híres Pragmatica Sanctiót. Mária Teréziának itt esküdtek hűséget a lelkesedő rendek 1741-ben.

Idegen csapatok kétszer is megszállták a véres napoleoni háboruk idején a várost. Napoleon francia katonái kétszer is bevonultak Pozsonyba és a város falai között írták alá 1797-ben a békét.

A világháború kitörésének évében nyilt meg Pozsonyban az Erzsébet egyetem, melyet a megszállás következtében Pécsre telepitettek. A város szülöttei: **gróf Batthyány** Lajos az első magyar alkotmányos miniszterelnök, gróf **Apponyi** Albert, **Fadrusz** a híres szobrász, **Pázmány** Péter hamvait őrzi a pozsonyi székesegyház. Pozsony az a város, melynek minden köve a magyar multról beszél.

Pozsonyból szólt szerte a világba a rádió utján most az Egyesült Magyar Pártok vezéreinek felhívása a cseh kormányhoz a felvidéki magyar területek haladéktalanul való átadására.

Pozsony ezer évig volt a miénk és a miénk is marad.

Kandallók, cserépkályhák

állandóan raktáron.

Átrakásokat garanciával a legolcsóbban vállal

Laczkó kályhás

Hatvan ucca 4. szám.

KORPULENS urak részére divatöltönyök WERNERNÉL

FILM

Szerelmi vihar

A Hungária mozgó bemutatója.

A francia filmgyártás egyre szebb, művészi produkciókban bontakozik ki. Ezek között komoly hely illeti meg a SZERELMI VIHAR-t, mely érdekes témájával, lenyűgöző színész-produkcióival, remek felvételeivel s ötletes rendezésével az értékesebb filmek sorába tartozik. A szereplők élén Charles Boyer nagyszerű alakításával, kitünő teljesítményt nyujtanak. A kisérő-műsor jó.

Időjárás

Hazánkban ma igen gyors időjárásváltozások játszódtak le. A gyorsan vonuló felhőzet mellett csaknem az egész országban volt futó eső. A hőmérséklet az ország déli részein meghaladta a húsz fokot, az ország nyugati és északi megyéiben azonban csak 15—16 fokig emelkedett.

Jóslás: **Élénk nyugati szél, változó felhőzet, egy-két helyen még lehet kisebb futó eső. A hőmérséklet délen alig változik, északon kissé emelkedik.**

43211/1938 V.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir város közigazgatási bizottsága 2872/ 1938 kb. sz. határozatával az 1939 évi közúti költségelőirányzatot lefogadta és megállapította.

E közúti költségelőirányzatot az 1890 I. tc. 22 paragrafusa alapján folyó évi október hó 10 napjától kezdődőleg október hó 24 napjáig bezárólag 15 napi időtartamra közszemlére helyeztem ki.

Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy a költségelőirányzatot a városi számvevőség 9. sz. helyiségében bárki megtekintheti és az ellen a közszemlére kitétel tartama alatt hozzám irásban beadandó felszámolással élhet.

Debrecen, 1938 október 8.

Polgármester.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 9-től október 16-ig: »Aranyangyal«, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — »Reménység«, Csapó utca 22. Telefon: 31-21. — »Boeskay«, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — »Hungária«, Vargakert, Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"

Emlékezzünk.

Október 9

Amikor a Galiciában és Oroszlengyelországban küzdő osztrák-magyar és német seregek 1914 kora őszén a és Visztula felé nyomultak elő, (San és Visztula menti őszi hadjárat) az o. m. 3. hds. október 9-én a Przemysl-t körülzáró orosz hadsereget akarta megtámadni. Az oroszok azonban — miután a vár elleni október 5—7-ig tartó támadásuk kudarccal végződött — 9-én már megkezdték volt a vár nyugati, majd déli és északi arcvonala elől is csapataink visszavonását. E nap délelőttjén a 3. hds. egyik huszárjárőre már akadálytalanul bejutott a várba és a várőrség egy összekötő járőre pedig délután jelentkezett a IX. hdt. pság-nál hírül hozva, hogy az út a várba szabad. Ezzel Przemysel felszabadult első körülzárása alól.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes L. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Farkas Pál délután 5 órakor Bartha Tibor dr. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, délután 4 órakor Siposs Imre. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Bartha Tibor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor. — A Téglaskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 3 órakor vallásos ünnepély, prédikál Sulyok Sándor, a téglaskerti állami iskolában délután 3 órakor vallásos ünnepély. — Egyeken délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Kovács József. — Olajütői imaházban délután 5 órakor Mezei Béla. - Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. — Tanyai istentiszteletek: Ondód II. Vedres dülő délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. — Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Szepesen délelőtt 10 órakor Papp Géza. — **Pallagon** délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Cuca délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Bánkon délelőtt fél 10 órakor Bíró Béla. — Dioszegi úton délelőtt 11 órakor Biró Béla. — Macson délelőtt 10 órakor László Lipót. — Kismacson délután 2 órakor László Lipót. — Hortobágy délután 2 órakor Halász András.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, miseék kezdete: 6, 7, 8, 9 órakor. Féltiz órakor nagymise, melyet tart dr Beöthy György apát. Szentbeszédet mond Faragó László segédlelkész. **A szentmise keretében hálaadás lesz és ezen alkalommal olvassák fel a püspöki kar által elrendelt magyar imát, a Felvidék felszabadításáért.** A további szentmiserend 11, háromnegyed 12 es fél 1 órakor. — Kertségekben: Csapókertben: Kummergruber Emil — Nyilastelepen: Kiss László. — Homokkertben: Rassvoszky Kálmán. — Józsán: dr Szabó János. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Augusztaszanatóriumban: Horváth István. — Pallagon: dr Bátky Miklós rendházfőnök.

— **Az evangelikus templomban,** vasárnap reggel 9 órakor középiskolai ifjúság egyházi énekórája. Utána pedig exhortátiót tart: Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: Böjtös Sándor. Este 5 órakor esti istentisztelet, prédikál Pass László.

— **Őszi hálaadó istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24 sz. alatt levő unitárius templomban, folyó évi október hó 9. napján, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel őszi hálaadó istentiszteletet tartanak, úrvacsoraosztással egybekötve, Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt: dr Csiki Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után keblitanácsi ülés lesz.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenctől, féltíz óráig imaáhítat, féltíztől, féltizenegyig prédikáció, délután 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

IRÓGÉPEK JAVITÁSA **HURAY,** párkamara T: 17-93

— **A debreceni vizsgálóbiróság vezetője,** Zsögöd Jenő tanácselnök szabadságáról hazaérkezett és átvette hivatala vezetését a szombati napon.

— **Illetőségi és állampolgársági ügyek.** Szeptemberben 519 állampolgársági és illetőségi ügy darab érkezett be a hatósághoz. Községi kötelékbe 17 egyént vettek fel, állampolgársági esküt tett 3 visszahonosított egyén. Magyar honosságát távollét folytan elveszítette 2 debreceni illetőségű egyén.

x **Hölgyek! A legdivatosabb** szőrmebundákban és szőrmékben **nagyválaszték Barkó Márton** utódainál, a **Szinház-átjáróban.** Javitások, átszabások legolcsóbban.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** Ezen a héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Mágner Ducy, Rakovszky u. 40.; Nagy Lenke Klára, Dobó u. 36.; Somossy Klári, Csapó u. 23.; Füzessy Ferenc, Városi Takarék; Kecskés István, Honti u. 9.; Kiss István, Teleki u. 27.

— **A mentők munkája egy hónap alatt.** A mentők szolgálatát a mult hónapban 568 esetben vették igénybe. Első segélyben részesítettek 114 férfit, 36 nőt, 18 gyermeket. 381 alkalommal nappal, 81-szer éjszaka, 117 izben belsőségre. 345-ször a külsőségre vonultak ki. A mentőkocsi 754. a mentőautó 1852 kilométer utat futott be.

Családi értesitések:

Szanyogh Micike
és
Eidam Vilmos
jegyesek.

Árva Margit
és
Szalay László
jegyesek.
Minden külön értesítés helyett.

— **A kistemplomi különkehely** akcióhoz egy-egy kehely megajánlásával hozzájárultak a következők: özv. Márton Imréné, Veresegyházy László, Trojan Ferencné, N. N. A Révész téri lelkészi hivatal ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a nemesszivü adakozóknak.

— **A kistemplomi egyházrész** Miklós uccai bibliaköre ma, vasárnap délután 6 órakor tartja első összejövetelét a Miklós u. 12. sz. alatti református iskolában.

Retikül ernyőujdonságok
megérkeztek Vitárius és Szénássynál
Extraméretű nadrágtartók.
Sérvkötő, haskötő, gumiharisnya mérték után készül
Kossuth ucca 2.

— **A debreceni gyakorló gimnázium VII. osztályának zászlóakciója.** Nagy lelkesedéssel indult meg társadalmunkban a zászlóakció felvidéki testvéreink számára. A minden szépért lelkesedő ifjuság ez alkalommal is bizonyságot tett áldozatkészségéről, jó hazafiságáról. A tanárképző intézet gyakorló gimnáziuma, közelebbről annak VII. osztálya, mely izzó magyarságáról már többizben tett bizonyságot, ez alkalommal is jó példával járt elől. A 20 tagu osztály igen rövid idő alatt összeadta **3 piros-fehér-zöld zászló árát, megvette,** elküldte annak rendeltetési helyére, tekintélyes pénzbeli adomány kiséretében, melyet az ottani szükséget látóknak szántak. Kicsiny tégla ez a magyar jövő épületében, de lelkesitő, követésre méltó példa.

x **Dr Endrődi (China) Albert** rendel reggel 7—½9-ig **Nyil u. 2.** alatt, d. u. 5—7-ig Ruyter u. 38. Nyilastelep. Telefon: 15-16.

x **Háztulajdonosok figyelmébe!** A közeledő nemzeti ünnepek alkalmára szükséges **nemzetiszin zászlók** készítését és olcsó árusítását a **Szent Anna ucca 10. szám** alatti üzletemben megkezdtem. Zászlók már 3 pengőtől, zászlórud 2 pengőtől. Árajánlat díjtalan. **Pikó László kézimunkakészitő,** Szent Anna uca 10. szám..

— **Talentumok szolgája** cimen hirdeti az igét ma délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor az Árpád téri templomban. Figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy csak egy harangszó van, mely 10 órakor kezdődik és 10 percig tart. Mindenki igyekezzék 10 órakor helyét elfoglalni, mert csak 800 ülőhelyet tudunk egyelőre biztositani a földszinten és a karzatokon. Vezetőség.

r **Nemzetiszin zászlókat olcsón árusit Szent Anna ucca 10. sz. alatt Pikó kézimunkaipar.**

— **Négy ujabb árdrágitót tartóztattak le Budapesten.** A négy hentes, illetőleg nagyvágó ellen sulyos bizonyitékok merültek fel, hogy indokolatlanul drágán árusitottak.

Ifjuság Szent Esküre!

Háborog az alvó Tenger,
Vén Európa ezrei...
Lángbetük az éjszakában
S millió nép könnyei...
Küzdj és bizzál büszke Magyar,
Vétlenül ért minden vád;
Honunkban a Szent Szabadság
S az igazság gyöngye szánt...
Ifjuság Szent Esküre!
El ne vesszünk mindörökre!...

Bitangoktól vérzik régen
Vasraverve Nemzetünk,
Felvidéket visszaadja
Acélkarunk, fegyverünk...
Döngessük a rabságunkat
Nem hagy el az Istenünk!
Előre hát mi honfiak
Nincs tovább mit vesztenünk!
Ifjuság Szent Esküre!
A legdiesőbb küzdelemre!...

Törjük széjjel vasöklünkkel
Börtönünknek rácsait
És tiporjuk szerte-széjjel
Gaz-Trianon roncsait!
Ős lobogónk három szinét
Nem engedjük fakulni!
Kardot ránt unk és Hazánkért
Készek vagyunk meghalni!...
Ifjuság Szent Esküre!
Zászlónkkal a győzelemre!...

BENYÓ JÓZSEF.

x **Dr Gács Jenő** belgyógyász-szakorvos rendelőjét, Csapó ucca 31. szám alá áthelyezte.

— **A volt ipartestületi elnök és ifj. Varjassy Imre** közötti per befejeződött a debreceni törvényszék Tokay-tanácsa előtt. A pert, mint annak idején megirtuk, Tóth Lajos épitész az Ipartestület akkori elnöke inditotta meg ifj. Varjassy Imre ellen, aki azt állitotta, hogy az elnök nem kedvezően nyilatkozott az iparügyi miniszterről egy beszélgetés során. A rágalmazási perben a vádlott bebizonyitotta a maga igazát és a biróság felmentette a vád alól. Az ügy fellebbezés folytán került a törvényszék tanácsa elé. Ujabb tanukat is kérdeztek meg a bizonyitás lefolytatása után a biróság helybenhagyta a felmentő itéletet.

x **Gyorsirási, gépirási tanfolyamra** a Naményi Gyorsiró és Gépiró Iskolában bármikor be lehet iratkozni. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasuti tanulókedvezmény. Rákóczi u. 17. szám alatt.

— **A rádiószezon** várvavárt ujdonsága megjelent és mindenkit meggyőzött, hogy a Standard Super Super, a rádiók rádiója, technikai ujitásai egyedülállóak. Főbb előnyei: Automatikus hangolás nyomógombbal tetszés szerint kiválasztható állomásokra. Standard szab. kiszélesitett rövid hullámkör lendkerekes villámhangolás, teljes fading kiegyenlités.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ. Bika-bérház, — telefon: 19-56.

x **Vattay Margit** tánciskolájában, október hó 11-én főiskolai, 12-én diákkolon kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **Felhivjuk Debrecen orvostársadalmának figyelmét** folyó hó 15-én az Orvosszövetség rendezésében tartandó tudományos előadásra. Az előadás az Arany Bika szálló kistermében egynegyed 7 órakor lesz a következő tárgysorozattal: Dr. Fornet Béla egy. ny. r. tanár „Az emésztőszervek allergiás jelenségeiről". dr. Vargha László egyetemi magántanár, vegyész: „Fejezetek a gyógyszersynthesis köréből". Az előadást bankett követi, amelyre ezuton is meghivunk minden debreceni orvost vendégül. (o)

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Sóvágó Imre fm., Kisbegyes, leány Julia. Alföldi Gyula városi erdőellenőr, Szegfű u. 12, fiú Gyula. Garai József gazdálkodó, Ebes 102, leány Margit. Gazdag János kocsifényező, Munkás u. 60, leány Ibolya. Borus József majoros, Nagyhegyes 1, leány Erzsébet. Balla János kocsis, Csapó u. 15, fiú István. Pásztor József ácssegéd, Zrinyi u. 10, leány Magda. Pataki Elek npsz., Tátra u. 11/b. Klein József bérlő, Miskolc, leány Zsuzsánna. Dr Schiff Ödön orvos, Piac u. 49, fiú László. Faragó Lajos asztalos, Keleti sor 1, leány Mária. Szabó Sándor npsz., Wolaffka u. 20, leány Irén. Gulyás Bálint npsz., Nagyesere 63, leány Anna. Baltavári Ferenc MÁV áll. vezető, Görbe u. 3, fiú Balázs. Lukács József fm., Bellegelő 392, fiú János és leány Róza. Szabó Imre gazdálkodó, Kádár dülő 57, fiú István. Varga László cipészsegéd, Fülöp u. 55/d, fiú István. Ábel Lajos kőművesmester, Csillag 57, fiú Gyula.

Eljegyzések: Koroknai József fm. Fodor Juliannával, Gál Dénes gyárimunkás Vásárhelyi Margittal, Iván Ferenc npsz. Hajdu Juliannával, Csernyi Jenő fodrász Lábos Margittal, Szabó Ferenc npsz. Oláh Margittal, Muraközy Tibor kereskedősegéd Strohbach Rózával.

Házasságok: Csomor Tibor MÁV segédtiszt—Mayer Hermin, Pécsi Lajos cipész—O. Kiss Julianna, T. Kiss Sándor fm.—Erdei Zsófia, Tóth János MÁV lakatos—Kiss Róza, Nagy Zsigmond fm.—Flóri Julianna, Csermák Gusztáv ref. tanító—Magyar Emma, Diószegi Imre szállodai alkalmazott—Harsányi Róza, Német Imre fm.—Mészáros Julianna, Sápi István városi tisztviselő—Balogh Ilona, Timkó György fuvaros—Kardos Julianna, Mészáros József kereskedősegéd—Szilágyi Ida, Tóth Mihály fm.—Molnár Erzsébet, Szabó Zoltán bognármester—Solymos Mária, K. Kovács Imre férfiszabómester—Széll [illegible] Nagy Károly drogistasegéd—Fehérvári Aranka.

Halálozások: Rácz Károly cipészmester, Gyár u. 6. Makszim András npsz., Nyírlugos. Fülöp József, Bucsai-telep 333. Tokaji János, Bellegelő 27. Özv. Nagy Lajosné, Püspökladány. Varga Antalné, Hajdúböszörmény. Sütő Gáborné, Munkás u. 56. Harsányi Béla, Bellegelő 415. Sápi Mária, Kinizsi u. 99. Németh Aurél műegyetemi hallgató, Budapest. Ónodi László, Batthyány u. 11. Nicht Jenő kefekötősegéd, Borz u. 25. Forián Gyula, Álmosd. Özv. Madai Istvánné, Kar u. 3. Özv. Korányi Pálné, MÁV pályaudvar. Elek Péter gazdálkodó, Vámospéres. Rabati József cipészmester, Nyíregyháza. Kiss Ilona, Teleki u. 41.

Elegánsan öltözködik és nem fizet magas árakat!

az újonnan átalakított **Budapesti Férfiruházban** Csapó u. 6.

GYÁSZROVAT

Nicht Jenő 56 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozóteréből. Lakás: Mester ucca 42. Gebauer cég rendezi.

Rabati József cipészmester 43 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőben Dankó rendezésében.

Ónodi Lacika 3 éves gyermek meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben Dankó rendezésében.

Prezenszki József 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Engesztelő szentmise bemutatása hétfőn reggel félkilenc órakor lesz. Lakás: Mátyás király ucca 41. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik szeretett férjem, édesapánk elhunytával mélhetetlen bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet.

Özv Papp Jánosné családjával.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton mondunk fájó szivvel igaz köszönetet mindazoknak, akik drága leányunk, testvérünk elhunyta alkalmából mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszoru.t csokrot helyeztek.

Sápi István és családja.

— **A Háry Jánost is bemutatják a newyorki világkiállitás szinpadán,** még pedig olyan kiállításban, amely igazán amerikai méretekre vall és sorozatos 12 előadásban. A Háry János, mint ismeretes, első nagy sikerét a debreceni szabadtéri játékokon aratta s ebben az évben a szegedi szabadtéri előadásokon is müsorra tüzték.

x **Esti kereskedelmi szaktanfolyamra** beiratkozni lehet a női felsőkereskedelmi iskolában. Kereskedelmi szaktárgyak, irásbeli és szóbeli vizsgálat után végbizonyitvány. Bővebb tájékoztató van az iskola hirdető táblján, Kálvin tér 2.

x **Gyermektornára** jelentkezőket elfogad mindennap reggel 8—12-ig a református gimnázium tornacsarnokában **Czuna Ferenc** testnevelő tanár. Heti 2 órai foglalkozás.

x **Zongoratanitást** vállalok zeneiskolai módszerrel. Hatvan u. 21. Unitárius ház, első ajtó.

— **Idegenforgalom.** Szeptemberben 251 bejelentett külföldi és 2287 belföldi, a vendégforgalmi szövetségi igazolvánnyal 11 vendég tartózkodott Debrecenben. A vámsorompókon 11 külföldi és 1232 belföldi gépkocsi haladt át.

— **Elopták a kabátját.** Kovács József tanárjelölt, Poroszlay ut 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a szellőztetésre kiakasztott kabátját és kalapját ellopta.

— **Két vendéglőt és 882 lakást halálra itélt a főváros.** Olyan leromlott, ócska állapotban vannak, hogy megértek a lerombolásra.

x **A Sesta- és Sétakert rendezése tárgyában** leérkezett sérelmes belügyminiszteri döntés ellen az érdekeltek Közig. Bírósághoz panaszt tesznek. Ennek megbeszélése f. hó 9-én d. u. 4 h-kor a Magoss György tér 18/c. sz. alatt Egyet. Vegytani Tanterembe a Sest- és Sétakertnek a Simonyi út baloldalától a Komlóssy útig terjedő részének birtokosai tisztelettel meghivatnak. Kértgazda.

— **A hatóság tevékenysége.** A hatósághoz a mult hónapban 1190 polgármesteri, 3896 közigazgatási, 2353 kihágási, 1121 szegénységi és hatósági bizonyitvány iránti, 1291 bizalmas természetű ügyirat, összesen egy hónap alatt 9852 darab érkezett

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállit, temet.

Dankó temet szállit exhumál

Kérjen árajánlatot.

Sas u. 3., Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-66.

ÉRTESITÉS.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget és kedves ismerőseimet, hogy a Bessenyei Gyula müasztalos cégnél eltöltött 16 évi gyakorlat után magamat önállósitottam és Szappanos u. 9. 9. sz. alatti házunknál asztalos műhelyemet megnyitottam.

Elvállalok lakberendezések tervezését és a legkényesebb izlésben való elkészitését a legmodernebb kivitelben, valamint épület és minden e szakmába vágó munkákat.

Költségvetéssel dijtalanul szolgálok.

Kiváló tisztelettel

Kovács István
müasztalos-mester.

x **Dr Kürthyné Máriássy Magda** táncintézetében 10-én egyetemi hallgatók, 15-én tanitóképzősök részére tanfolyam kezdődik. **Vasárnap 6—9-ig** össztánc. Péterfia 30. szám.

— **Japán uj berlini nagykövete Oshima tábornok lett,** aki a napokban elfoglalja hivatalát.

— **A szegedi egyetemi ifjuság zászlókat küld a Felvidékre.** Erre a célra gyüjtést rendeztek, mely szép eredménnyel zárult.

— **Jövőre 50.000 pengőt kapnak a kutató orvosok** Eszterházy hercegtől. A pályázati hirdetést az orvosi lapok közlik.

— **Elkészült az OTI mult évi zárszámadása.** Csökkent a háztartási alkalmazottak száma, emelkedett az ipari biztositottaké.

x **A m. kir. Osztálysorsjáték főárusitói kérik,** hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlitették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget **azonnal megfizetni, mert a** nyereményigény csak úgy biztositható, ha a sorsjegyek ára a hivatalosan megállapitott 30 fillér költségátalánnyal együtt a **huzás előtt kiegyenlittetett.** Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, **küldjék azonnal vissza az illetékes** helyre, mert a főárusitóknak kárt okoznak, ha azokat **postafordultával** nem kapják vissza. A huzások már folyó ó hó 15-én kezdődnek.

x **A Sestakert rendezése cimén hozzájárulás összeggel terhelt telektulajdonosokat** e hó 9-én, **vasárnap délután 4 órára az egyetemi vegytani intézetben** (Makoss György tér 18. B.) tartandó fontos megbeszélésre tisztelettel meghivom. Tárgy: a négyszögölenkénti 1 P 60 filléres hozzájárulás megbeszélése. Kertgazda. (o)

x **Gönczy József uriszabósága** Varga u. 1., árban olcsó, kivitelben elsőrendü.

— **Változatos tartalommal** jelent meg a Párisi Divat októberi száma. A divatoldalakon minden alakú és korú hölgy megtalálja a kedvére való ruhát, kabátot és csinos bluzt. Gyermekek számára pedig elegáns kis ruhácskákat és célszerű fehérneműt hoz a Párisi Divat. Az irodalmi oldalakon meg sok-sok novella, hasznos cikk, szép vers, gyönyörű képek örvendeztetik meg a hölgyeket. Természetesen ebben a számban is szép és hasznos kézimunkarajzokat hoz a Párisi Divat és ingyen kézimunkaivet. A Párisi Divat egyes számának ára 60 fillér.

— **Élőlények nem kerülhetnek át más égitestre.** Ehrenberg és Molisch professzorok idevágó kutatásairól érdekes riportban számol be gróf Bethlen Margit népszerű képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnep"-nek most megjelent uj száma. Az „Ünnep" előfizetési ára 500 pengős életbiztositási kötvénnyel együtt egy hóra 1 pengő 50 fillér, negyedévre 4 pengő 50 fillér. Mutatványszámot kivánatra készséggel küld az „Ünnep" kiadóhivatala, Budapest, VII. Dohány utca 12. Telefon: 14—23—39.

Jó termésről számol be egész vonalon az uj jelentés

A földmüvelésügi miniszterium uj termésjelentése az egész vonalon jó termésről számol be. Az elmult három hét alatt az időjárás általában az átlagosnál melegebb volt. Az őszi árpa és rozs vetését igen sok vidéken már befejezték. A tengeri beérésére az elmúlt hetek időjárása igen kedvező volt. A korai tengerit mindenütt letörték, a későbbiek törése folyik. Ugyancsak befejezték a burgonya korai fajtáinak szedését. Úgy tengeriből, mint burgonyából jó termésre van kilátás. A kerti vetemények és a dohány jó közepes terméstértek el. A réten a sarjut általában levágták. Minősége sok vidéken gyönge maradt. A szőlő is nagyot javult a meleg idő hatására.

— **Vallásosünnepély a Tégláskertben.** Ma délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz a Tégláskerti iskolában, amelyen az igét Sulyok Sándor, külföldről nemrég hazatért segédlelkész testvérünk hirdeti. Ezután szavalni fog Tóth Mária leánykőri tag. — Szólóéneket ad elő Balogh József III. é. tanitóképzős, Ökrös István III. éves tanitóképzős harmónium kisérete mellett. Szaval: Szombathy Mária leánykőri tag. Hegedűszólót játszik harmónium kisérettel: Kéry Sándor IV. éves th. kántusjegyző. Záróimát és áldást mond Birinyi János segédlelkész.

— **A Déri-múzeum** ma vasárnap 9—1 óráig nyitva. Belépődij nincs. A Baltazár Dezső ucca 2. szám alatti iskolaépületbe nelhelyezett Thaly-szoba kivánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér — A múzeumban elhelyezett Közművelődési Könyvtár 10—12 óráig nyitva.

— **Felhivás.** Ezúton felhivom a debreceni NEP pincér főcsoport tagjait, hogy hétfőn délelőtt félnégy órai kezdettel a Korona étteremben gyülés lesz Tárgy: a most kiadott munkaidő rendezés végleges letárgyalása, alapfizetés rendezése és az uj tisztségek betöltése. A tárgyak fontosságára kérjük a kartársakat minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **Meghivó.** A Szociális Missziótársulat október 11-én, kedden délután 4 órakor tartja évnyitó rendes havi (választmányi) ülését a r. kat. főgimnázium földszinti tanácstermében, melyen a tagoknak, a Leányclub, Leánykör és a nyilastelepi Asszonyszövetség képviseletének, valamint az egyesület barátainak minél nagyobb számban való megjelenését szeretettel kéri az Elnökség. (:)

— **A MANSz vasutas csoport tagjait** hétfőn délután négy órára a MANSz-otthonba fontos ügyek megbeszélésére, az előző keddi terminus helyett meghivja az Elnökség.

— **Gömbüstököst láttak Franciaországban, Bretagne felett.** A különös természeti tünemény hosszu, fényes csóva alakjában jelentkezett.

— **Az Olasz Kulturintézetben folyik a beiratkozás. Felvétel mindennap d. e. 9—1, d. u. 4—6-ig. Tandij nincs. Hatvan u. 2. Telefon: 12—04.** (:)

— **Kihantolták a tabáni temetőben Virág Benedek csontjait** s a kiváló Pálos-költő hamvait szombaton délután temették el a gellérthegyi sziklakápolna kertjében.

— **Felhivás a szatmáriakhoz!** Értesítjük a Szatmáriak Baráti Körének tagjait, hogy a legközelebbi összejövetel október hó 12-én, szerdán délután öt órakor lesz a Gambrinusz étteremben. Felkérjük azokat is, akik nem tagjai a Szatmári Körnek, hogy az összejövetelen minél nagyobb számban jelenjenek meg. (:)

— **Bocskai—Szeged 5:0** eredménynyel meg lenne elégedve? Igy lesz megelégedve a „Debreceni Hírlap" sporttudósításával is. Már vasárnap a kora esti órákban közli a „Debreceni Hírlap" a legfrissebb híreket s az összes sporteredményeket. Vegye meg Ön is!

Télikabát és bunda ujdonságok olcsón WERNERNÉL

42.052/1938 eln.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál 1938 évi október hó 15-ével négy szigorló-mentőorvosi alkalmazás megüresedik a mentőszolgálat keretében. Ezen alkalmazásokra pályázatot hirdetek.

A szigorló-mentőorvos díjazása havi 48 P.

A pályázati kérvények Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez cimezve, 1938 évi október hó 14-én, déli 12 óráig a tűzoltófőparancsnokságnal adandók be.

A pályazati feltételek ugyanott megtudhatók.

Debrecen, 1938 október hó 8.

Polgármester.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A debreceni református egyház pályázatot hirdet ügyészi állásra. Pályázhatnak református vallásu, debreceni lakos ügyvédek. A pályázati kérvényt október 15-ikén, szombaton déli 12 óráig kell beadni a református egyház oktató hivatalában. Ugyanitt minden részletre kiterjedő telvilágositás a hivatalos órák alatt megszerezhető. A pályázó tartozik igazolni, hogy református vallásu és hogy ügyvédi oklevele van.

HIRDETMÉNY. — Debrecen sz. kir. város központi választmánya az 1938. évi XIX. tc. 43. §. (3) bekezdése értelmében elkészítette azon jegyzéket, mely az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéktervezetébe fel nem vett azokról a választókról készült, akiknek választójogosultságát a névjegyzéktervezet felülvizsgálása és az előterjesztett felszólalások és észrevételek elbirálása után megállapította. Ezen jegyzéket az 1938. évi XIX. tc. 43. §. (4) bekezdése, illetve az 500/1938. B. M. sz. rendelet 20. §. (2) bekezdése értelmében (a városházán fszt. 18. sz. szabában) folyó évi október hó 11-től, október hó 21-ig, naponként reggeli 8 órától, déli 12 óráig közszemlére teszem ki. Ez idő alatt a jegyzéket általam kijelölt tisztviselőnek jelenlétében — vasárnap is — mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától, 6 óráig lemásolhatja. A jegyzék egy példányát egyidejüleg a debreceni kir. járásbirósághoz is megküldöttem, ahol azt október 11-től október hó 21-ig a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében arról teljes, vagy részleges másolatot kérhet. A központi választmány a névjegyzéktervezet felülvizsgálása és az előterjesztett felszólalások és észrevételek elbirálása tárgyában hozott határozatait az érdekeltekkel határozatilag külön-külön közölte, akik a kézbesítést követő naptól számított 15 nap alatt a törvény 39. §. (1) bekezdése szerint felszólalásra jogosultak pedig a jegyzék közszemlére tételének ideje alatt panasszal fordulhatnak a központi választmány határozatai ellen a közigazgatási birósághoz. A panaszt a központi választmány elnökénél irásban kell benyujtani. A panaszban uj okirati bizonyítékok is felhozhatók; időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapitható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

Dr Kölcsey Sándor sk., polgármester.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Vasárnap fél 3 órakor a Stadionban: Bocskai—Szeged nemzeti bajnoki mérkőzés. Az esélyesebb a Szeged, bár Pálinkás kapusa nélkül áll ki. Jobbnak látszik a közvetlen védelme, mert Kertes csak egy ember, de Szegednél a közepes kapus mellett két jó hátvéd, a válogatott Szojka és Raffai játszik. A fedezetsor egyformának tűnik fel, míg a csatársor is inkább Szegednél látszik jobbnak, a Bocskaynál pedig Hajdú, Takács és Markos igazán veszélyes, míg Szegednél a jobbszárny végig jó, Bognár, Lukács, Harangozó és a balszárnytól is lehet tartani. A keménység is inkább Szeged mellett szól, a honi pálya az, ami talán a Bocskai esélyeit javitja.

Kérdés azonban, milyen formában van a Szeged és kérdés az is, vajjon az SSE elleni javuló formáját mutatja a szeszélyes Bocskai. Végeredményben nyilt a mérkőzés és tavaly is jobb volt a Szeged és — mégis a Bocskai nyert 2:0 arányban. A régi elsépelt mondás bizonyitást a »szegedi paprika«, vagy a „debreceni kolbász" erősebb-e? Majd elválik vasárnap délután.

Az előmérkőzés: fél 1 órakor kezdődik: DMTE ifj—Homokkert ifj. bajnoki mérkőzés.

Az amatőröknél: Nyíregyházán NyTVE—NyVSC bajnoki. Nyilt küzdelem és az NyVSC az NyKISE után a NyTVE ellen is győzhet. Több I. osztályú mérkőzés a nehézségek miatt nincs is.

A II. osztályban két bajnoki lesz: Berettyóujfaluban Bihari Turul—Dohánygyári DSE, Balmazujvároson BSC—DEAC II. bajnoki. A honi csapatok az esélyesebbek.

A DEAC I. csapata barátságos mérkőzésre Hajdúböszörménybe rándul át az ottani Move ellen.

Az ifjúsági bajnokságban: Egyletkert pálya: Tégláskert—DVSC uj. 3 órakor DTE palyán 3 órakor Rákóczi—Kerekestelep.

Budapesten a nemzeti ligában: Ferencváros—Nemzeti, Hungária—Elektromos, Szolnokon Szolnoki Máv—Kispest, Ujpesten: Ujpest—Zugló, Salgótarjánban: SSE—Phöbus, Budafokon: Budafok—Szürketaxi.

A Nemzeti Bajnokság B. osztályában a DVSC szentlőrinci mérkőzése — amint jelentette is a Debreczen — elmarad, mert a DVSC játékosok szolgálati érdekből nem hagyhatják el a várost. A forduló érdekes mérkőzése: FTC—Csepel és DVTK—Szegedi AK. A DVTK-ban játszik már Teleki is. Igy néz ki a DVTK csatársor: Füzér, Liptai, Teleki, Eöry, Barna. — Magyar kimaradt, Füzér jobbszélre került.

Kertes válogatott jelölt. Jövő vasárnap, október 16-án Bukarestben román—magyar válogatott mérkőzés, ha a viszonyok megengedik. A válogatott csapatba kapusnak Kertes is jelölve van és jó formáját tekintve méltányos és jogos lenne, ha bekerülne.

A teniszszövetség kimondotta, hogy a jövőben csak az a játékos kap külföldre rajtengedélyt, csak az indulhat versenyen, aki magyar nevet vesz fel. Helyes intézkedés.

A nemzeti liga ragaszkodik ahhoz, hogy vagy kettő, de legfeljebb három csapat essék ki az idény végén. Ez érinti erősen a Bocskait is és remény van rá, hogy keresztül viszi akaratát a Nemzeti Liga. És most igaza is van...

Hajdu mégis játszik. A Bocskai körül az az ujság, hogy Hajdu mégis játszik vasárnap. Szombaton próbajátékra vitte ki Szabó edző és látszólag gyógyult a sérülés: kérdés, hogy vasárnapra a rugás után nem érez-e fájdalmat, nem lesz-e utóhatás. Ha nem — akkor játszik... Ha Horváth nem tudna jönni, akkor Orosz lesz a belsőcsatár. Ha sem Hajdú, sem Horváth nem játszhatna — ez a legrosszabb eset —, akkor Orosz balszélső, Palotás center és Elek a hátvéd, Veress a jobbfedezet. De erre nem igen lesz szükség.

Szeged csapata igy áll fel: Tóth — Szojka, Raffai, — Marosi, Baróthi, Bertók, — Bognár, Lukács, Harangozó, Szilassy, Nagy. Tartalék Domonkos és Varga.

A mérkőzést fél 3 órai kezdettel Boronkay vezeti.

Közgazdaság

Olcsóbbodás az élelmiszer piacon

A pénteki hetipiac mind a három helyen jól sikerült. Volt sok áru és vásárlóközönség. A szép idő is igen kedvezett a piacnak. Mindenütt tele voltak a kirakodóhelyek árukkal. Nincs már vásárlási láz, mindenki normális keretek között veszi meg az aznapi főznivalóját. Egyedül a kövér kacsában és libában volt a szokottnál nagyobb vásárlás. Ennek megis van az értelme, mert igen olcsó a kövéráru 1—1.10 pengő kilója.

A gyümölcspiacon a slágercikk a szőlő és az alma. Hihetetlen mennyiségü szőlőt és almát hoztak be tegnap Debrecenbe. Különösen sok szép árut a közeli uradalmakból. Az árak itt sem emelkedtek, sőt egy kissé árlemorzsolódás volt észlelhető.

Zöldségárak: burgonya: rózsa 7—8 f, Ella 5—6 f, karfiol kg 24 f, zöldbab kg 12—20 f, paradicsom kg 12, káposzta kg 6—8 f, vöröskáposzta kg 12 f, zöldség csomója 10 f, kelkáposzta kg 20 f, karalábé drb 2—4 f, gomba kg 26—80 f, tök kg 4 f, zöldborsó kg 50 f, uborka drb. 1 f, paprika darabja 1 fillér.

Gyümölcsárak: szőlő 20—40 f, alma nemes 40—60, közönséges alma 20 f, körte 32—90 f, birsalma kg 20—40 f, őszibarack kg 40—100 f, szilva kg 44 f, citrom drb 6—10 f, uj füge kg 120 f, dió kg 90 f.

Baromfiárak: csirke kg 1.20 P, sovány kacsa és liba 70—80 f, kövér kacsa és liba 1—1.10 P, pulyka kg 1 P, tyuk kg 1 P. Tojás darabja 8—9 f, kilója 1.50—1.60 P.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.50, 78 kg 20.60—20.70, 79 kg 20.80—20.90 80 kilós 20.90—21.00. — Felsőtiszai 77 kg 20.30—20.50, 78 kg 20.50—20.70 79 kg 20.70—20.90, 80 kg 20.80—21.00 rozs pestvidéki 15.10—15.20, rozs más 15.20—15.30, takarmányárpa elsőrendü 18.20—18.40, középminőségü 18.00—18.20, sörárpa prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendü 18.85—19.00, középminőségü 18.75—18.85, tengeri 17.85—18.10 P. korpa 13.25—13.50, 8-as liszt 15.25—15.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás a tegnapi napon 559 darab volt. Angol hússertésfelhajtás a vásári állományból 54 darab. Az irányzat változatlan. Uradalmi zsírsertés 340 kilón felül 111—112 fillér, 340 kilón alul 107—110 fillér, szedett sertés I. 108—112 fillér, II. 100—106 fillér, III. 94—98 fillér, angol sonkasertés 104—108 f.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.40—19.60 pengő, rozs 13.70—14.00 P, árpa 17.00 P, tengeri ó 18.00—18.50 P, tengeri uj 10.00—11, tengeri csöves 7.40—7.70 P, lucerna 7.30—10.00 P, lóhere 7.50—8.50 szalma 3.40—3.50 P, répa 2.20 P, tök 2.40—2.80 pengő mázsánként.

Indián „szépségkirályno".

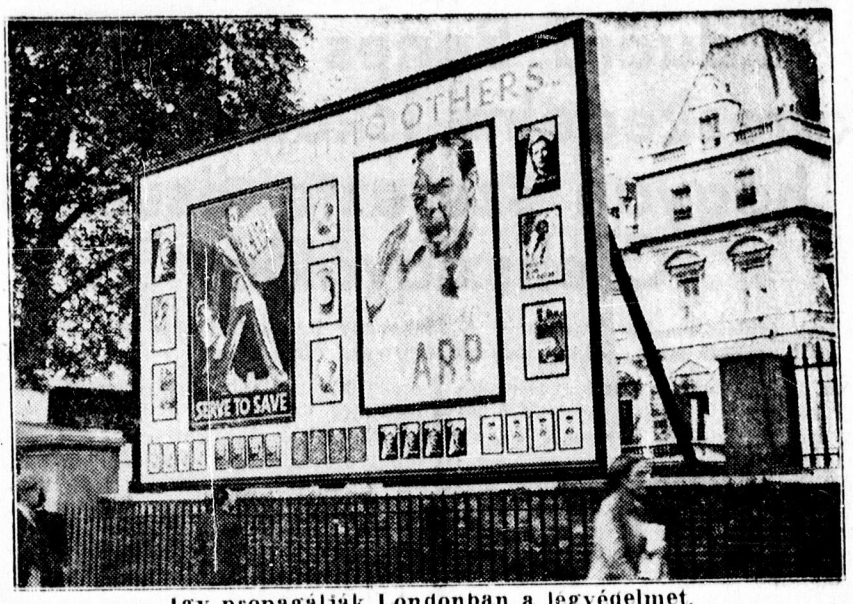

Így propagálják Londonban a légvédelmet.

A debreceni tüzoltótanfolyam hallgatói.

Debrecen elátkozott uccája, ahol egymásután halnak meg az emberek

Autószerencsétlenség, halálos műtét, mozdonyelgázolás és mérgezés következtében pusztulnak el sorozatosan az ucca lakosai

A civilizáció és a babona egészen jól megférnek egymással... Napjainkban gyakran tapasztalhatjuk ezt a különös jelenséget. Inteligens emberek tele vannak kabalákkal s hajlandók az eseményeket mögött bizonyos titokzatos hátteret gyanítani.

Tanuja voltunk ennek a közelmultban is, amikor egy öngyilkossági eset kapcsán a kihallgatott tanuk egyike, egy diplomás ember kijelentette:

— Nincsen ezen az eseten mit csodálkozni kérem... Én már hónapok óta vártam, hogy az illetővel történni fog valami.

A meglepő kijelentésre természetesen bővebb részletek után érdeklődtek a hatóság emberei, mire az illető kijelentette:

— Kérem, ez az utca, Debrecen elátkozott uccája... Én hosszú esztendők óta figyelem s mondhatom, hogy ott senki nem hal meg természetes halállal. Egymásután pusztulnak el az emberek különböző szerencsétlenségek, öngyilkosságok következtében. Most az illető volt soron és én már hónapok óta vártam, hogy mi fog történni vele. Mikor ma reggel meghallottam, hogy nagymenyiségű méreggel megmérgezte magát és holtan találták lakásán, egyáltalán nem lepett meg. Pedig szinte értnek fia beszéli el az esetet. Elmondja, hogy édes apjának az Epreskertben szőlője volt. Egyik nyáron nagyon lopták a szőlőt. Az idős ember nem tudott belenyugodni a károsodásba, elhatározta, hogy kint hál egy éjszaka a szőlőben és meglesi a tolvajokat.

— Hiába figyelmeztettük szegény apámat — mondja a fia és elfényesíti szemét a kegyelet. — Kiment az öreg a szőlőbe, egy szál görbe bottal és másnap reggel szétvert koponyával, vérbefagyva találtak rá. Megleste a szőlőtolvajokat és megszólította őket. Azok pedig agyonverték szegény, tehetetlen öregembert... Fél kiló szőlőért így lett emberhalál.

És ezzel a gyilkossággal elindult egy szerencsétlenség sorozat.

hetetlen az öngyilkosság. Az illető nemrégen ment nyugdijba, egészséges, jól szituált férfi... a vizsgálat sem tud róla róla mást megállapítani, minthogy pillanatnyi elkeseredésben dobta el magától az életét... Én viszont fatalista vagyok és azt mondom, hogy most ő következett sorra... Mint ahogy ebben az utcában mindenki valami természetellenes halállal hal meg.

Végig a szerencsétlenség uccáján

Kíváncsivá tett bennünket a különös megállapitás és ezért még aznap délután felkerestük a szerencsétlenségek utcáját.

Az elátkozott utca a Homokkert tulsó végén terül el valóságos homoksivatagban. Barátságos apró házak ablakszemei nézegetnek az utcára s így kívülről nem is gondolná senki, hogy mennyi tragédiát rejtenek a házak falai.

Mert legnagyobb meglepetésünkre a babonás úr által bemondott adatok egytől-egyig helytállóknak bizonyultak. Az utcának valóban csaknem valamennyi házában volt egy szerencsétlenség, öngyilkosság, vagy más természetellenes haláleset.

A legrégibb eset már hosszú évekkel ezelőtt történt. Az áldozat-

120 kilométeres tempóval a halálba

A másik szerencsétlenség pár esztendeje történt. Az utcában lakott egy fiatal soffőr. Nagyon tehetséges fiu, több értékes találmánya volt, melyeknek értékesítésére a legnagyobb német vállalatokkal állott levelezésben. Hosszú esztendőkig volt állásnélkül s ezalatt csak találmányai nyujtottak a fiatal fiunak némi vigasztalást. Aztán egy napon sikerült álláshoz jutnia... Az örömtől megrészegülve, hogy ismét volán mellett ülhet, kiszáguldott a szobszlói útra s gépével százhusz kilométeres sebességgel egy fának rohant... A gép összetört és a fiatal soffőr szét zuzott fejjel, összetört testtel került elő a roncsok alól...

—*—

Két halálos műtét

Tovább megyünk a tragédiák utcájában és a következő két ház ismét két halál emlékétől fekete.... Ezeknek lakóin műtétet hajtottak végre. — Egyszerű kis műtétek voltak, az orvosok azzal biztatták őket, hogy nyugodtan nézhetnek az operáció elé... A családtagok mintha megérezték volna a végzet hajthatatlanságát, minden erejükből igyekeztek lebeszélni őket a műtétről. Nem sikerült és a műtét után 3 napra mindketten meghaltak.

Halál a mozdony ütközői között

A következő házat szintén meglátogatta a szerencsétlenség, még pedig nemis olyan régen, alig pár hónapja. A családfőt a MÁV műhelytelepen érte szerencsétlenség, tolatásnál összelapította a kocsi ütközője. A szerencsétlen ember csak annyit tudott mondani:

— Ne ijesszétek meg a feleségemet. Belőlem már úgysem lesz többet ember...

Mire kiszállították a klinikára meghalt. Az elátkozott utca halottainak névsora eggyel szaporodott.

Méreg

Az utolsó volt a 72 éves idős férfi. Nyugdíjas, gondtalan életet élő ember. Reggel felkelt korán, fát vágott és azután, mint rendesen, bement a szobájába reggelizni. Szokott csészéjébe ezuttal nem kávét, hanem a legborzalmasabb mérget öntötte és mire rátaláltak: halott volt.

A tragédiák utcájában most babonásan sugnak össze az emberek és várják, hogy ki lesz a következő...

Pedig csak véletlen az egész... a sors fatális játéko, hogy így összeválogatta egy utca lakosai közül a legrikoltóbb tragédiák áldozatait. És könnyen megtörténhet hogy újabb áldozatra a következő ötven éven belül nem kerül sor az utcai lakói közül.

(parvus.)

— **A nagyerdei fürdőt** szeptember hónapban több mint tízezer ember látogatta.

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsgulyájából származó 2 drb. bikaborju és 5 darab üszőborju és 13 darab. jármos ökör október hó 10-én, hétfőn d. e. 9 órakor a debreceni baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. Debrecen, 1938. október hó 8. *Gazdasági Tanácsnok.*

Eduárd Benes prágai kereskedelmi iskolai tanár, hogyan szerezte össze Csehszlovákiát

A cseh árulások a harctereken — A szökevény Benes intrikája a Monarchia ellen — Lord Balfour és Benes tárgyalása

Az egész világ figyelme a csehszlovák kérdés felé fordul most és a világlapok oldalakon keresztül foglalkoznak a kérdéssel, melynek megoldása a Trianonban összetákolt Csehszlovákia bomlását jelenti. Ennek a világveszélyt jelentő Csehszlovákiának a megalakítása igen érdekes, története bővelkedik regényes fordulatokban, de legfőképpen bővelkedik hazugságokban. Hazugságon és árulásón épült fel, sorsát nem kerülhette el.

Ismeretes, hogy a világháború első évében nagy meglepetés érte a Monarchia hadvezetőségét. A kedvelt „hű" csehek egymásután adták meg magukat és átpártoltak az ellenséghez. Ez megtörtént minden fronton és tízezrével léptek át az ellenséges hadseregekhez az árulók csehek. Volt eset rá nem egyszer, hogy

teljes felszereléssel, egész frontszakaszról átmentek az ellenséghez a csehek.

Természetes, hogy ezeknek az árulásoknak megadta az árát a hadsereg és sok-sok magyar ezred öntötte vérét, hogy a csehek által nyitott rést betömjék az ellenség elől.

A frontokon míg folyt a nyilt árulás, addig a cseh tartományban is megindult az intrika és szervezkedés. **Eduárd Benes** prágai kereskedelmi iskolai tanár is azoknak a sorába tartozott, akik a Monarchia bomlásán dolgoztak. A hatóság figyelme ráterelődik és Benesnek szökni kell.

Benes szökése Aschnál

Azon a helyen, ahol a birodalmi hadak most átlépték a cseh határt, 1915-ben egy katonaorvos segítségével Aschnál, átszökött német területre Benes. Bajorországban bujkált egy ideig, majd a nyugati hatalmak területére menekült és

három éven át járta a miniszteriumokat, hogy a csehek érdemeire hivatkozva előkészítse az önálló ország megteremtését.

Benesnek legnagyobb félelme akkor volt, mikor a Monarchia részéről különbéke ügyében indultak tapogatódzások. Félt nagyon, mert ha sikerül a különbéke, örökre vége az ő álmának, a Csehszlovákiának. Minden követ megmozgat, hogy megakadályozza a különbékét, melynek tekintélyes hívei voltak külföldön Ausztria érdekében. Intrikáinak, hogy nagyobb nyomatékot adjon hivatkozik a cseh ezredekre, melyek orosz, olasz, francia és szerb területen állanak a nyugati hatalmak érdekeinek szolgálatában. A szökevényeknek és hadifoglyoknak ez a sereg állt a cseh kérések mögött, mint jutalmat váró sereg. Az önálló csehszlovák hadsereg zászlóit Olaszországban és Franciaországban felavatták.

Az ellenség oldalára pártolt cseh ezredek előtt lobogott a kettős farku cseh oroszlán

és Benes izgatott fáradhatatlanul és igyekezett behajtani az árulás jutalmát.

Poincaré beszéde a cseh ezred előtt

Azokat a cseheket, akik a szerb harctéren váltak le a központi hadsereg kötelékéből, Korfun át francia területre szállították. Ott volt Benes is, aki a francia köztársasági elnök oldalán szemlélte meg az új cseh hadsereg ezredét. A francia és cseh kürtök harsognak, a zászlók meghajolnak és Benes úgy érzi elért a biztos útra, érik az árulás jutalma.

Poincaré nagy beszédet tart a cseh ezred előtt, buzdítja őket a harcra, önálló országot ígérve nekik, ha győznek a világháboruban. A szónoki beszéd utalt arra, hogy most már saját nemzeti nyelvük vezényszavaira menetelhetnek és nem idegen célokért kell áldozni életüket, hanem saját hazájuk érdekében küzdenek. Szólt arról, hogy a németeket ki kell szorítani Középeurópából, hiszen már Bismarck megmondotta: aki Csehországban az úr, az lesz az úr Középeurópában.

Benes és társai Csehországot hatalmassá akarták tenni és olyan területekre ragadta kapzsiságuk, melyek soha nem voltak az ő tulajdonukban. Urak akartak lenni Középeurópában és a nyugati hatalmak révén diktálni majd Középeurópában. Ez a szertelen törekvés egy tarthatatlan, zagyvalék államot eredményezett és olyan területen, mely első látásra képtelenségnek látszott a térképen.

Ennek a Középeurópában végig dagadó virslinek a feldarabolását most a nyugati hatalmak hajtják végre, mert egész Európát megmérgezte volna.

A Németbirodalom már levágta a neki járó részt, elvitték a lengyelek is a maguk területét és most következik, hogy eleget tegyenek a magyar igazságnak is.

Erre a fordulatra nem számítottak Benes és társai, azt hitték, hogy ők itt maradhatnak összeszerzett államukban, melynek épségére majd a hatalmas Anglia és Franciaország vigyázni fog. Biztosították magukat az orosz oldalról is, előőrsei lettek a kommunizmusnak, de hiába ravaszkodtak.

A csehszlovák nemzeti tanács vezértitkára

Benes, mint a csehszlovák nemzeti tanács vezértitkára szerepelt a franciáknál és elérte azt, hogy a franciák elismerték az önálló Csehszlovákiát. Benest, mint az önálló Csehszlovákia megbizottját meghívták minden nyilvános ünnepségre. A cseh ezred francia földön történt zászlószentelése és Poincaré köztársasági elnök beszéde nagy nyilvánosságot kapott a francia lapokban. Benesnek volt mindig arra gondja, hogy erős sajtópropagandája legyen. A francia eredmények után Benes elhatározta, hogy Angliát is érdekei szolgálatába állítja. Áthajózott Londonba, ahol annak idején tanult, tanult ő Párisban is és nem lehet elvitatni, hogy

büszkeség dagasztotta mellét az egyszerű parasztfiunak, aki eljutott a kereskedelmi iskolai tanárságig és most már mint egy állam megbizottja tárgyal lord Balfour dolgozószobájában.

Benes munkája Angliában nem volt könnyű. Lord Balfour külügyminiszter hűvösen fogadta Benes előadását Ausztria szétdarabolásának szükségességéről. Nem szívesen fogadta Benes érvelését, mert talán arra gondolt, hogy mi lesz, ha Angliában is ilyen érvekkel jönnek a nem angolok és megbontják a birodalmat. Az angol külügyminiszter megjegyezte, hogy

nem is tud példát Benes akciójára. Beszél egy önálló Csehszlovák államról, mely nem létezik a valóságban. Egész területe nem is ellenséges megszállás alatt van, mint Szerbiának, vagy Romániának, hanem annak az államnak a birtokában, melynek kötelékében évszázadokon át éltek és élnek ma is.

Ez az érvelés sehogyan sem tetszett Benesnek. Hivatkozott arra, hogy

önálló nemzeti hadseregük már van. Küzdenek saját ezredeik, zászlóik alatt a francia és olasz hadsereg oldalán. Szibériában 60.000 cseh katona harcol, hogy hazatérhessen a bolsevisták elől.

Megalakult a cseh nemzeti tanács is. Kérte a külügyminisztert, hogy ismerjék el az önálló Csehszlovákiát, mint azt a franciák tették, akik a szibériai cseh hadsereghez egyik tábornokukat is kiküldték.

Minden népnek kockáztatnia kell valamit, ha célt akar elérni

Benes és az angol külügyminiszter vitája sokáig tartott. Benes nem győzte hangsúlyozni, hogy a központi hatalmakkal szemben, minden fronton cseh hadsereg van, csupán angol területen nincs cseh katona. Hivatkozott arra, hogy ha elismerik az önálló Csehszlovákiát, akkor nagyobb lesz a morális erejük és fellázithatják a Monarchia szlovákjait és ezzel is nagy szolgálatokat tennének.

Azt írják erről a tárgyalásról, hogy lord Balfour, mikor Benes a morálra hivatkozott így válaszolt:

Itt nem a kérdés morális, hanem politikai oldaláról van szó.

A nem egyhamar befolyásolható angol külügyminiszter megjegyezte azt is, hogy nagyon óvatosnak kell lenni, mert hol van a garancia, hogy Benes és az egész cseh nemzeti tanács nemcsak egy radikális emigráns társaság. Hol van a biztosíték, hogy Prága is azt akarja, amit Benes és társai. Hangsulyozta lord Balfour, hogy minden népnek kockáztatnia kell valamit, ha célt akar elérni. A csehek Prágában mit kockáztatnak ?

Benesnek erre is meg volt a válasza. Átadta a külügyminiszternek

több cseh képviselő nyilatkozatát, melyben azok kijelentik, hogy a cseh nemzeti tanács célkitűzéseivel azonosítják magukat.

Lord Balfour most már alapot látott arra, hogy komolyan tárgyaljanak az önálló Csehszlovák államról. Az új állam határainak megállapítását természetesen akkorra hagyták, ha megnyerik a háborut a központi hatalmakkal szemben.

Benessel a további tárgyalást lord Cecil miniszter folytatta. Igy ismerte el önálló államnak Anglia is azt a Csehszlovákiát, melynek abban az időben

egy talpalatnyi területe sem volt, ahol szabadon rendelkezhetett volna. Egy elméleti állam volt csak, arra alapítva, hogy megvalósul, ha a nyugati hatalmak győznek a világháboruban.

A kocka eldőlt 1918-ban a nyugati hatalmak javára és megindult az elmélet valóraváltása a csehek részéről.

A békeszerződések megkötésénél kihasználták azt, hogy nem ismerték az illetékesek a nemzetiségi viszonyokat. Hamis statisztikával és térképpel dolgoztak, no meg jól fizetett propagandával. Igy jött létre Csehszlovákia, melynek határait három izben is módosították a magyarság rovására s ezzel érték el, hogy egy milliónál több magyart is az új határokon belül kényszerítettek.

A Benesék által elindított államgép kerekei most megkezdték forgásukat visszafelé azon az úton, melyet az örök igazság ellen, az ezeresztendős magyarság sérelmére tettek.

(bencze.)

A magyarok ősi hadimüvészete

Minden korszak népe előtt csodálatos marad az a páratlan katonai fölény, amellyel őseink a honfoglaláskori időkben felléptek. Az akkori hatalmas eredmények okait olyan kedvező adottságokban kell keresnünk, melyek kiváló magyar faji harctulajdonságokat csúcsteljesítményre emelhették.

A IX. századvégi Európa már a népe megállapodását mutatta. Kővárakat, kővárosokat építettek, érdeklődési körük szükült, polgárosodott. Eszmevilágukat a városi, vallási és lovagi szellem uralta. A harc csak a lovagok kiváltsága volt megkötött formák között, költséges nehéz fegyverzetben és vértben. Ezért a hadseregek kicsinyek voltak. Ebbe a világba léptek be a keleti puszták viharvert fiai, a magyarok. Nagyobb ellentétet e kétféle harcostipus között alig képzelhetünk. Őseink hadjárataikban napi százas kilométerek körül mozgó menetekkel, ütközeteikben az ember és ló teljesítőképességének legmagasabb határát érték el. Harcaikban sem fizikai, sem erkölcsi gátlásaik nem voltak. Az összes győzelmet biztosító eszközöket, mint cselvetést, az ellenfél szóval, tettel és eljárással való tévútra vezetését alkalmazták.

Hadiszervezetük a 8 törzs mindegyike után felállítottak kb 2.500 lovasból alakult dandárokat képezett (drungoszt) így összlétszámuk 20.000 fő között mozgott, ami akkor tekintélyes szám volt.

Harceljárásukban a bepáncélozott, szorosan egymás mellett álló lovagok merev tömbjét meg kellett bontaniok, hogy az ő saját könnyű vértezetükkel és fegyverzetükkel alul ne maradjanak. Ezzel az eljárásukkal nehézkes ellenfeleiket meglepték ez biztosította évszázadokon át vitatlan harci fölényüket. A harcot nyilazással kezdték. Mikor erre a lovagok megindultak, szinlelt visszavonulást rendeztek addig, amíg terepakadályokhoz nem értek. Itt megbomlott a lovagok egysége ez volt az idő arra, hogy az előre lesbe állított részek egyidejüleg az eddig harcolt részekkel az ellenség hátába és oldalába is támadjanak. A sikerült roham után kitartóan üldözték addig, amíg az ellenség teljes megsemmisítését vagy szétszórását el nem érték.

Ez a harcmodor óriási fegyelmet, kiképzettséget és öntevékenységet követelt az egyes harcosoktól, de ragyogó hidegvért, lélekjelenlétet és ítélőképességet a vezértől, hogy a váltakozó harc tomboló forgatagában felismerje azt a pillanatot, amikor a döntő roham ideje elérkezett.

E régmult idők dicső emlékei kell, hogy önbizalmat adjanak nekünk. Önbizalmat és hitet ahoz, hogy a magyar fajtából a harci erények nem vesztek ki és megfelelő vezetés és szervezet mellett újból dicső hadtettekre képesítenek.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Elmult,

hála Istennek elmult a veszély, nagyon helyesen irja, Asszonyom, hogy a végső veszély, mely a mai kulturember minden kincsét és értékét fenyegette. Mindenek fölött fenyegette azonban az életét. Mindannyiunk életét kivétel nélkül. Az, hogy némelyek meg is menekülhettek volna ebből a veszedelemből, nem jelent sokat. Nem némelyekre van szüksége az életnek, hanem minden dolgozó, teremtő kézre, alkotó elmére...

A mai harci eszközök azonban nem kimélnek senkit, semmit.

Nincs kivétel, nincs menekvés.

Egyetlen utat ismer a mai háboru: a pusztitás utját.

Kiméletlen, kegyetlen, embertelen, szörnyü rettenet, mely évszázadokra előre elvágja a haladás utját.

Az se vitás, hogy az ilyen ujabb világháboruból győztesként egyetlen nép se kerülhet ki. Nincs győző és nem lenne legyőzött, mert csak nyomorgó, szerencsétlen páriák maradnának a veszedelmek és pusztitások után.

Itt igazán nem válogatósak az eszközökben az emberek.

A régi barbár kor háboruit virtá., a hősök, rossz esetben elpusztult egy, két telep, vagy város népe is, de a tömegek, a nagy népcsoportok megmaradtak, nem irtódtak ki minden emlékükkel és minden kulturájukkal. Volt valami hősi cselekedet is a muló háboruban, mig a maiban csak kegyetlenség lenne, ha jobb belátásra tért elmék idejében rá nem jöttek volna erre.

Nem szeretünk rá se gondolni, hogy mi lett volna itt.

Nem merjük végig vinni a gondolatot, hogy hol tartanánk ma, ha véletlenül az emberi belátás nem győzedelmeskedik...

Milyen rombolás és milyen pusztulás...

És ma milyen áldott ize van az életnek. Elmult a világ veszedelme és a dolgozó ember ismét kenyeret kereshet családjának, dolgozhat kedvére és élheti szép élete napjait. Leülhetünk a rádió mellé, ránézhetünk mosolygó gyermekünk arcára és az Isten szép őszi világára. Gáz, bomba, vég, jaj és nyomor elhessentek tőlünk, adja Isten, hogy örökre...

Divat

Persze a kezdődő, illetve a kialakuló félbe lévő kalapdivaton kell kezdenem beszámolómat, amelynek magassága minden képzeletet meghalad. Hatalmas, tornyos, bubos, kicsit benyomott és nagyon felhúzott csücskös óriásokról kell beszámolnom, amely néha meghaladja a félméter magasságot is. Ezek mind karimával készülnek és széles elütő, de vele harmonizáló szalag díszíti. Anyaguk minden esetben finom nyulszőr, vagy velur, ezekben a fáradt, őszi színekben viselik főleg, úgymint: bordó, kék szalaggal, palackzöld barna, vagy mustár színnél mustár színü nyulszőr barnával, vagy kékkel. De sok a középzöld is piros szalaggal, meg a sötétkék is. Fekete kevésbé, mert ez nem kialakult bundakalap természetesen és a fekete szint spórolják a hölgyek majd a téli kabáthoz, vagy bundához.

De véletlenül, ha valaki roppant ijedös természetü és félénk és nem akar ilyen „teljesitmény"-ben az utcán megjelenni, azok részére vannak az úgynevezett Catherina Heburn-féle egészen lapos kalapok és hallatlanul sikkesek. Ezek, mint mondottam, éppen ellenkezői a fenti óriásoknak: teljesen lapos tetővel készülnek kis karimával, amely karima kétoldalt elál és homlokban elől előrehull. Mindezt pedig kiegészíti egy, a homlok felett viselt felfelé ágaskodó, magából a kalapanyagból készült kis masnicska. Mondom, roppant csinos, hátulról teljesen tokk benyomását kelti. Ez már inkább készül fekete szinből, mert jobban megy talán majd télen a komoly szinekhez.

Kalapbeszámolómhoz tartozik még a mindenkor őszkör aktuális fekete bársony sapka, amely sokszögletben készült az idén, vagy pedig úgy, hogy féloldalt magasan, esetleg szegőzve készülnek a modellek, a másik oldalon pedig, mint egy szalagbevégződés, szines selyem fátyol van masniba kötve. Ez is roppant csinos. Előreláthatólag télen a tokok lesznek ismét divatosak sok-sok fátyollal és tollal. Most kezdik a tolldivatot Párisban forszirozni. Ágnesnek egészen csomó tollkalapja van és mindenütt alkalmazza angol kalapokra épügy, mint toalette-kalapokra.

Eltekintve attól, hogy ezek az óriás kalapok most divatosak, azt hiszem az idei kalapdivattal mindenki meg lesz elégedve és ha valaki mértéket tud tartani a magasságban, ezt is nyugodtan viselheti.

*

Színben? A fekete megtartotta hegemóniáját, mellette mint már egynéhányszor megkisérelték, a lila különböző árnyalatait divatszinné tenni. Azonkívül rozsdavörös, vörösesbarna és a kékeszöld világos árnyalatai szerepelnek. A szürke meghazudtolva hagyományos szerénységét, előtérbe nyomult. Néhány gyönyörü szürke estélyi ruhát láttunk.

Heti étlap

Hétfő: Délben: Húsleves Meinl-féle apró kockatésztával, főtt marhahús pirított darával és törtburgonyával, metélő hagymamártás, piskótaszelet Meinl-féle barackízzel töltve, Meinl-fekete. — Este: Olasz makaróni reszelt sajttal, (1) gyümölcs.

Kedd: Délben: Zellerkrémleves, risi-bisi szárnyasmájjal, habgaluska, Meinl-fekete. — Este: »Frittomisto« (2) uborkasalátával, szilvadió.

Szerda: Délben: Szilvaleves, töltött borjúszegy burgonyasalásával és rizskörítéssel, máglyarakás (3), Meinl-fekete. — Este: Meinl-kávé habbal, vajaskenyér, Meinl-féle vegyes befőtt.

Csütörtök: Délben: Vadászleves, őzeleje paprikásani Meinl-féle tarhonyával, töltött alma, Meinl-féle fehér ürmös, Meinl-fekete. — Este: Gomba tojással, pécsváradi Zengősajt.

Péntek: Délben: Kapros tejfelleves, szilváslepény linzertésztából, csőtengeri, Meinl-fekete. — Este: Töltött padlizsán besamelmártással, (4) gyümölcs.

Szombat: Délben: Gulyásleves burgonyával és csipetkével, karamelpudding kávésodóval, Meinl-fekete. — Este: Zöldborsós rántotta (Meinl-féle dobozos zöldborsóból), szőlő, körte.

Vasárnap: Délben: Libaaprólékleves, sült liba káposztasalátával és Meinl-féle vegyes befőttel, Meinl-féle veltelini bor, almásrétes, Meinl-fekete. — Este: Hideg sült délről, Meinl-tea, trappistasajt.

—=—

(1) **Olasz makaróni.** A makarónit megfőzzük, leesurgatjuk és Epocával kikent tüzálló tálba tesszük. Egy szelet főtt marhahúst megdarálunk, paradicsomvelővel és reszelt sajttal elkeverjük, jól elkeverjük vele a makarónit és 20 percre a sütőbe tesszük. Tálalásnál még meghintjük a tetejét reszelt sajttal.

(2) **»Frittomisto.«** Igen kedvelt és Olaszországban mindenütt készülő étel, melynek az előnye, hogy maradékokat tetszetős formában lehet hozzá használni. Közepes sürüségü palacsintatésztát készitünk és ebbe mártogatjuk a különböző hozzávalókat. Meinl-féle olajba hirtelen kisütjük és valamilyen pikáns mártással tálaljuk. Vehetünk hozzá rózsákra tördelt karfiolt, apró karottnit, (főve) vagdalthúsból golyókat formálva, velődarabkákat, szárnyasmájdarabokat, a háziasszony fantáziája ezt a készlet szerint kibővithető.

(3) **Máglyarakás.** 1 doboz Meinl-féle piskótát gyorsan áthúzunk feketekávén, éppen csak hogy nedves legyen, elkeverünk 3—4 tojássárgát 3 evőkanál cukorral, ha habos belekeverünk 3 dkg mazsolát és 5 dkg darált diót, hozzáadjuk a tojások keményre vert habját. Epokával kikenünk egy tüzálló tálat, a piskótát jól elkeverjük a habmasszával, az egészet a tálba töltjük és 10—15 perere a sütőbe tesszük. Kávésadóval melegen tálaljuk.

(4) **Töltött padlizsán besamelmártással.** A padlizsánokat pár perere forró sütőbe tesszük igy le tudjuk húzni a héjukat. Ezután félbevágjuk, hosszában kivájjuk a közepét, megtöltjük párolt gomba és rizs keverékével zsirozott tüzálló edényben, sütőbe pároljuk, tejfellel elkevert tejjel, vagy ha van, csontlével leöntve. Besamelmártással tálaljuk, de ízletes hozzá a metélőhagymamártás, vagy a paradicsommártás is.

Egy svájci kiállitás ujdonsága az üveg iróasztal.

Amerika szépségkirálynője teljes diszben. Huszonkét állam szépei közül választották.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A fegyelmezett ember élete

ott kezdődik a gyermekkorban és aki itt nem tudja megszokni ezt a fontos és nagyon is szükséges kincset, az egész életében szerencsétlen marad. Ne hidd, hogy te kivétel vagy. Ne hidd, hogy neked nincs szükséged a fegyelemre...

A közel mult példája megmutatta, hogy mindenkinek nagy, emberfelettien nagy szüksége van arra, hogy fegyelmezett lélekkel tudja elviselni a mai idők próbáját...

Minden az idegek dolga.

Az idegeket pedig a fegyelmezett lélek irányitja.

Hány esetben láttuk, hogy a legveszedelmesebb idők kellő közepén komolytalan és rendetlen életükkel csak zavart kelttettek és nem szolgálták az egyetemes emberi parancsot: ne akadályozz, ha segiteni nem tudsz...

Sokkal komolyabbra is fordulhatott volna a világ folyása, mint amilyennek akkor sokan látták. Sokkal, de sokkal megpróbáltatóbb időket érhettünk volna el, amikor valóban meg kellett volna mutatni mindenkinek, hogy hány pénzt ér.

Hány és hány esetben láttuk, hogy éppen a gyermekek azok, akik ezen a téren a legszükségesebb óvintézkedést se akarták komolyan venni.

Nem akarták elhinni, hogy nagyon is mindannyiunk életéről van szó.

Nem akarták tudomásul venni, hogy nagyon is komolyan az életünkről, jövendőnkről van szó.

A veszély elmult, az bizonyos. Legalább is az a veszély, mely közvetlenül fenyegetett mindannyiunkat. De a jövendőre vonatkozólag még nagyobb óvatossággal kell felkészülnünk. Még több fegyelmet, önuralmat és lelkes jellemet, mely veszély esetén a gyermeket is felnőtt, öntudatosan gondolkodó lénnyé változtatja. Ezt követeli a magyar élet és a magyar jövendő.

Erre kell törekednie mindannyiunknak, akik komolyan veszszük elhivatásunkat, nemzeti küldetésünket...

Hajnalhasadás

Lassan hajnalodik. Még szürke az égbolt,
tulról valahonnan kakas kukorékolt.
Messzire elhallik éles, metsző hangja,
majd csend következik az ébresztő hangra.
Végre fény villan fel — és a nap korongja
biborpalástjába útjára indula,
Mint nagy piros tojás ragyog fenn az égen
s világítani kezd gyönyörűen, szépen.

Mindig magasabbra száll fel a napanya
s messzire előivel ragyogó sugara.
Életre kelt. Felébreszt mindenkit
a rengő termésre nyájasan áldást hint.
Hitet, remény kelt a csüggedő szivekbe
vigasztalást küld a bus emberekre.
Lassan hajnalodik, kakas kukorékol
s a nap az ég alján biborpirosra gyul.

Nagy Erzsébet.

Néprajzi gyüjtésünk

Jelen alkalommal második számú elfogadott néprajzi gyüjtésünk egyik szép példányát mutatjuk be.

BODROGKERESZTUR

Ősrégi települési hely. A történelmi előtti korban is lakták. Határának agyagos talajában gyakran találnak ősleleteket, cserépedényeket. Legnevezetesebb az 1918. évi nagyértékü aranylelet. A kastély mellett lévő vasuti utat mintegy 2 méterrel lesülyesztették, mely alkalommal a munkások sok darabból álló, különböző módon feldolgozott aranytárgyakat találtak. Rövid időn belül szétkalódtak az aranytárgyak. A munkások csak gyanították, hogy ezek a tárgyak valamit érnek. Az illetékes hatóságoknak suttogás és mesévé szélesedő falusias szó beszéd útján jutott tudomására a dolog. A nyomozó hatóságnak sikerült néhány darab aranyat összeszedni.

Bodrogkeresztur a Bodrog folyó és a tokaji hegynek északnyugati gulványa közé van beékelve.

Nevét némelyek szerint a Szent János-rendi keresztes lovagoktól származtatják, kiket hajdan »Keresztur«oknak neveztek. Foltin szerint a kaszti apátság birtoka volt s templomát is az épitette. Csom József azonban kimutatta, hogy Bodrogkereszturban szerzetes ház sohasem volt, hanem temploma a Szentkereszt tiszteletére volt szentelve s ettől vette nevét a község is. Semmi hagyomány nincs arról, hogy valaha is szerzetesek laktak volna a községben. A róm. kath. templom pedig ma is a Szentkereszt tiszteltére van szentelve, jóllehet ez az ünnep idők folyamán a róm. kath. egyházban a nyilvános ünnepek sorából töröltetett.

Az első hiteles oklevél, mely Bodrogkereszturról szól, 1239-ben van keltezve. Ebben az oklevélben említés van téve a bodrogkereszturi várról is, melynek emlékét ma már csak a várhegy nevű szőlő tartja fenn. Ez ősi időkből két várispánját, Utólfuszt és Prudot névszerint is ismerjük. 1376-tól kezdve ismerjük a községnek valamennyi földesurát, kik közül nevezetesebbek a következők: Kereszturi 1408-ban, Garay, Rozgonyi, Pálóczi, Dobó, Rákóczi, Bocskay, Senyei, Dőri, Merse, Patay, Bessenyei, Kádas, Máriássy és a Tóg család tagjai. Jelenlegi földesura özv. gróf Széchenyi Wolkenstein Ernő. Rákóczi Julia leánya Wolkenstein Páris grófné lett és ezen a réven került a birtok a Wolkenstein grófok tulajdonába. 1378-ban községként szerepel.

A XIV. században a község sokat szenvedett a török martalócoktól, úgy hogy az 1567-i összeirásban a töröktől elpusztított helyként szerepel. Nem vehetjük szószerint. Haszen temesvári basa katonái, amikor a tokaji várat elfoglalták, Bodrogkereszturban raboltak, gyujtogattak. Nehéz idők, súlyos megpróbáltatások voltak. A község azonban hamarosan összeszedte magát. Már 1595-ben könyvnyomdája volt, mely 1617-ig fennállott. Ezekben az időkben keletkeztek a különböző céhek is, ami azt mutatja, hogy a községnek kultúrája és tekintélyes ipara is volt.

1566-ban nagy tűzvész pusztított. A templom és a városháza is leégett.

Néhai gróf Széchenyi Wolkenstein Ernő, a község díszpolgára így vezette le Bodrogkeresztur elnevezését: A község neve nagyon régi településre mutat. »Bodrog«, »Kereszt«, »Ur« — keresztes vitézek — keresztes urak a Bodrog partján. Tehát »Bodrog partján keresztes urak« = Bodrogkeresztur. A szóhagyományok közül a következőket jegyeztem fel: Az egyik vélemény szerint a községet nagyon régen: »Bodrogkeresztút«-nak hívták, mivel a Bodrogpartján nagyon sok út kereszteződik. Ebből az elnevezésből lett aztán Bodrogkeresztur. A másik felfogás alapján régesrégen a Szent-Kereszt tetőn (a tarcali határban a községhez 1½ km-re) egy kolostor állott. Ebben a kolostorban a papok éltek, akik ruhájukon elől és hátul keresztet viseltek. Ezért hívták őket kereszturaknak. Mikor a kolostor felbomlott, a kereszturak a szolgákkal együtt a község területén telepedtek le Igy alakult a község. Ezért lett a neve Keresztur s mivel a Bodrog partján fekszik: Bodrogkeresztur.

Amint látjuk e kérdésben valóban eltérőek a felfogások. Annyi azonban bizonyos, hogy Bodrogkeresztur mostani nevét a ker. hit felvétele után kapta.

A község utcái és utai: Fő utca, Alsó- és Felső utca, Vásártér, Piac-tér, Kastély-út, Major-sor, Kender sor, amelyet Kutya-sornak is hívnak. Zsák-utca, Henyesor, Zsinór-út, Mély-út, Róza-út.

Hegyek és dombok nevei: Dereszla (160 méter magas), Kis- és Nagy Henye, Kis- és Nagy Tiszamező, Akasztó-domb, Sajgó, Kakas, Medve, Nyerges, Óbányatető, Messzelátó, Alsó- és Felső Cserepes, Csadó, Nagy Lapis, Picski.

Dülők nevei: Kákás, Kis- és Nagy Palánt, Galagonyás, Kővágó, Rókalyuk, Nagy Lapsialj, Léhely (Lehel régen itt is megfujta kürtjét), Dogtér, Zsindelyes, Kavics-bánya, Ónodi-pallag.

Források, kutak: Halaskut, Király-forrás.

Erdők, fásrészek: Lebuj, Erzsébet-kert, Malomszög, Kstély-kert és park, Nagy-erdő, Balota-erdő, Tiszamező, Cserepes-erdő, Kiserdő, Gazdák-erdeje.

Folyóvíz: Bodrog.

Tavak, mocsarak: Bogdánytó, Nagy-tó, Kerek-tó, Kis- és Nagy Kásod-tó, Orrtó, Hamvas-tó, Nemtudom-tó, Nagy- és Kis Berhécstó, Macskás-tó, Nádas-tó, Palackás-tó, Kakuk-tó, Keresztfenek, Kis- és Nagy Hosszú-tó, Csónakhordó-tó, Potyka-verem, Halastó, Bíró-tó, Pap-tó, Szityma-tó, Sástó, Fehér-tó.

Erek: Határ-ér, Palackás-ér, Csónakhordó-ér, Zsaró-ér.

Legelők: Isztru, Közös legelőtér, Malomszögi legelő.

Rétek: Balota-rét, Kásod-rét, Berhécs-rét, Hétnyárfalvát-rét, Nagy-rét, Perjes-hát.

Pallagok: Ónodi-pallag, Kecskeméti-pallag.

Lakosság: Bodrogkeresztur lakóinak száma a legutóbbi népszámlálás alapján 2371 lélek.

Megoszlás: A községben él 2279, a határban 92, férfi: 1147, nő: 1224, 60 évnél idősebb: 203, nőtlen, hajadon: 1342, házas: 882, özvegy: 142, elvált: 5, magyar: 2363, német: 5, egyéb: 3. Magyarul tud: 2371, külföldi honos: 4, róm. kath.: 1102, gör. kath.: 265, református: 462, evangélikus: 5, izraelita: 535, egyéb: 2, hat évnél idősebb analfabéta: 244, népsűrűség: 1 km² 76 lélek, 1935. évben született: 42 gyermek, meghalt: 42, házasságra lépett 13 boldog fiatal pár.

Családnevek: Szepsy 3, Bogdány 3, Morvai 4, Kis 5, Maczó 4, Szaniszló 3, Laczkó 2, Ivánesó 2, Krusinki 2, Tomesák 5, Szendrei 3, Boldizsár 3, Orosz 5, Városi 3, Szabó 4.

Szabó Sára
Női Felső Ker. II. b.

Szeretnék repülni

Szeretnék repülni,
túl hegyen és halmon,
keresztül osonni
az elzárt határon.
Szeretnék kedves szót
szelid megbizatást
üzenni testvérem,
s csitítni sóhajtást.

Szeretnék repülni,
de nem bír a szárnyom
várni kell még, várni,
s lesz majd biztatásom.
Sürgetem az időt
s könyörgök Istenhez
és sírva kérem Őt
segítsen meg ehez.

Hadd repüljek hát e'
a zárt határokra,
s boruljak örömmel
testvér, a karodba.
Hadd érezzem újra
szived dobogását,
Hadd lássam nagynak
Magyarok hazáját,
A mi édes hazánk.

Nagy Erzsébet.

Keres a lelkem

Lelkem kutatta a szépet mindig
Nem találtam meg sohasem
Az élet sötét oldalán járok,
A fényt nem látom, pedig keresem

Lelkem kereste a csöndet mindig
Nyugalmas percre hiába vágyott,
Örvénylik körültem az élet
S Én ez örvényben gyáván állok!

Lelkem mindig vágyott a szabadba
Messze mindentől, hol a nap
ragyog... de...
Gyönge lelkem nem tud
szabadulni
— Testem porból van... ember
vagyok!

Lelkem hiába kutatott mindig
Fenséges eszmék, jóság után
Mind az mit talált hazugság
Fény, csillogás, már volt csupán!

Bolyongó lelkem egyre kutat...
Keresi, nézi az egyenes utat...
Megkapni egyszer azt, amire
vágyott
A szépet, a csöndet, a tiszta álmot.

Mindent mi nyugtat, pihentet
szentel...
Azt mi eggyé lett s egy az
Istennél!

Kelemen Rózsa.

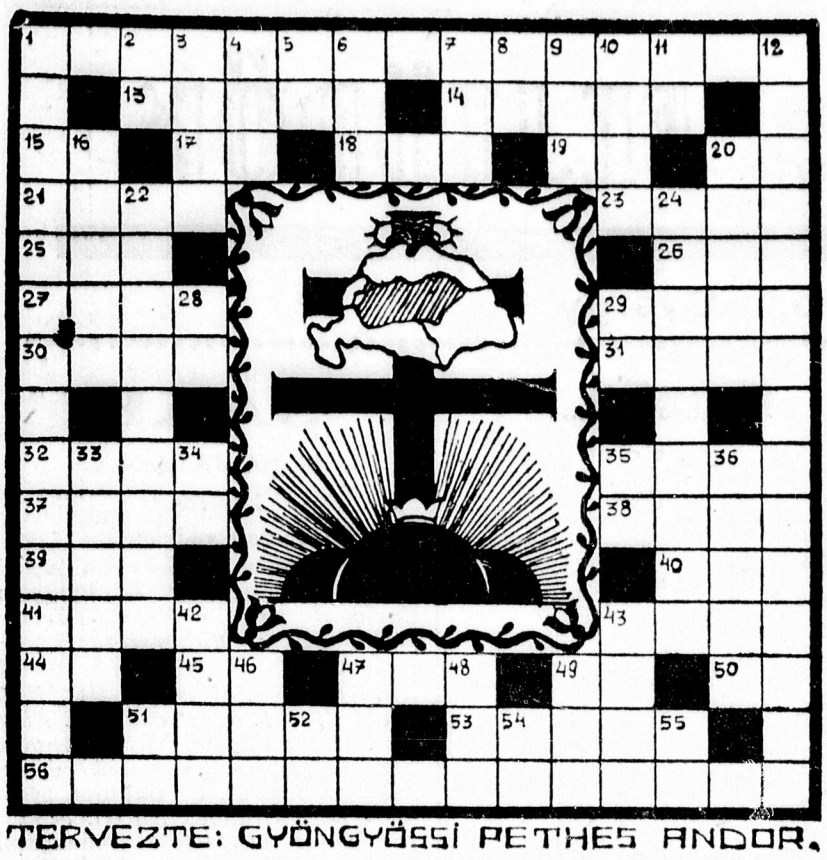

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR.

Vízszintes sorok:

1. Petőfi-költemény. 13. A Balaton jegének lehet a jelzője. 14. Görög sziget. 15. Fonetikus betű. 17. „Ilona" mássalhangzói. 18. Becézett Mária. 19. Rag:-ra párja. 20. Ary Klára. 21. „Tenger" latinul. 23. „Tó" olaszul. 25. Budapesti írónő álneve. 26. Főzelék. 27. Osztrák író egyik neve. 29. Szülő. 30. Angol város Buchingham grófságban. 31. A Duna mellékfolyója. 32. Férfinév. 35. „A" ruha. 37. „Sor" franciául. 38. Kutyafajta. 39. „Torta" mássalhangzói. 40. E. É. G. 41. A Vörös-tenger kijáratának kulcsa. 43. Agy. 44. Francia névelő. 45. Igekötő. 47. „Arany" spanyolul. 49. Latin kötőszó. 50. . . . e, missa est. 51. Árpád fejedelem fia. 53. Magyar író (Tivadar). 56. Louis Blanc által felállított műhelyek a második köztársaság idején.

Függőleges sorok:

1. Volt 1848-i minisztre. 2. Fonetikus betű. 3. „Pillér" franciául. 4. Isme. 5. Francia prepozició. 6. Régi nép. 7. Rádió-márka. 8. Azonos mássalhangzók. 9. Az erekben kering. 10. Ennivaló. 11. A gallium vegyjele. 12. A Bengáli-öbölben lévő szigetcsoport. 16. „Csomag" franciául. 20. Gyíkfajta. 22. Az olasz romantikus hősköltészet óriás erejű, csodás tettekre vállalkozó alakja. 24. Magyar király (1041—1044). 28. Német prepozició. 29. Személyes névmás. 33. A Balaton egyik legjellemzőbb csontos hala. 34. Nagy Géza. 35. Kapa közepe. 36. Ilyen csapás is van! 42. Halk zaj. 43. Női név. 46. Vissza: hárfa a háztetőn. 47. Országos Társadalmi Intézet. 48. O. R. Ú. 49. Férfinév. 51. Zrinyi Miklós névbetűi. 52. „Élet" mássalhangzói. 54. Kellemetlen érzés. 55. Azonos betük.

Megfejtőnikhez! A Gyermekek Debreczenje 1938 szept. hó 18-iki számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Giotto di Bondone.
Autokróm-eljárás.
Girolamo Rovetta.
Edmondo de Amicis.

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Makkos Sándor, Hunyák Péter és Szabó Sára kapták. A könyvjutalmakat esütörtökön délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

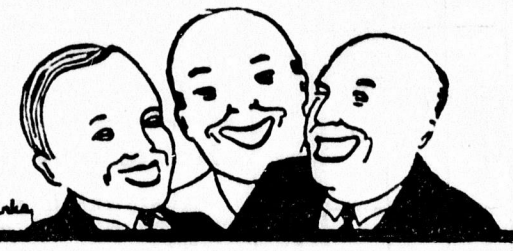

HASZNOS SZERSZÁM

— Nézd, milyen pompás borotvakészüléket vett az uram. Azóta gyerekjáték a krumplihámozás.

TÜNŐDÉS

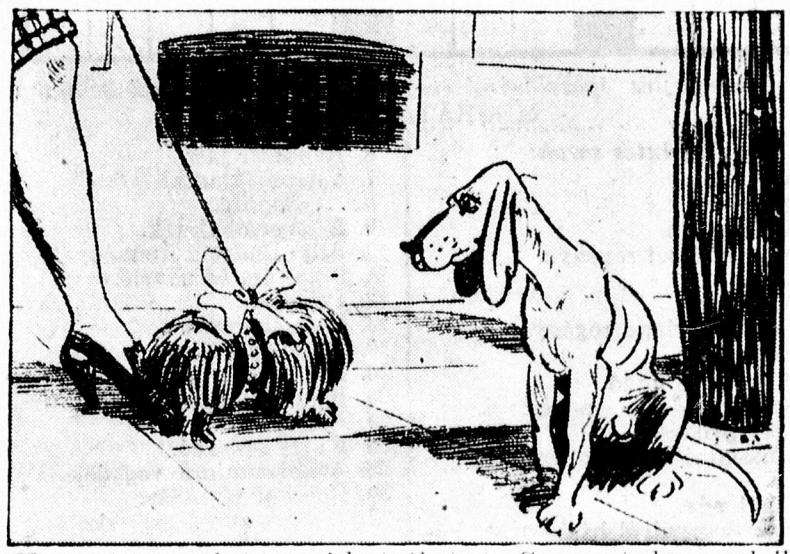

— Nem értem ezeket a mai kutyákat... Sosem tudom, melyik oldalról üdvözöljem őket.

Csak egy mosolyt

MINTARIMTÁR.

Kezdő poéták számára szerkeszti:
Simon István.

Csak képzeld már elfogyott a
k u l i m á z o m
S ráadásba, hidd el nekem,
K u l i f á z o m.
(Diderészeti rimkenőcs.)

*

Ez a jó bor c s o p a k i.
Eredj innen k o f a k i!
Ha nem indulsz, hátba c s a p l a k.
(Be- és kiugrászati
hátbadüffös kofarim.)

*

Abirtok még mindig p e r e s,
Mert nem enged az e s p e r e s.
F i s k á l i s a szót csüri-
K i s P á l n a k is egyre károg a
v a r j a.
(Perakasztó
cagypapi rimkárogmány.)

SIRFELIRATOK.

Meghalt Bögre Peti életének vége,
Mert gyomorba rugta őt a felesége.
Bujára szállt neki az éj sötét éje,
Ninesen ki keressen, üres lesz bögréje.

*

Itt nyugszik Sós Báliná,
Született Debrecenben, meghalt
hasrugásban.

—o—

A MAHARADZSA LEVELEZ

— Nem, ma este nem megyünk sehová. Elhatároztam, hogy pár sort írok valamennyi feleségemnek.

VENDÉGLŐBEN

— Kérek egy adag marhanyelvet!

— De uram, ez vegetariánus vendéglő!

— Na és? A szarvasmarha növényevő állat!

VASÁRNAPI SZÓRAKOZÁS.

A fodrász vasárnap a saját kis kertjében dolgozgat és a növényeket csinositja.

ERDŐIRTÁS.

— Csináljunk már valamit ezzel a szerencsétlennel! Napok óta keresi azt a fát, amelyikre „Manci és Pista" van bevésve egy szívvel!

ALKALMAS HELYEN

— Bocsánat, asszonyom, de azt hiszem, ön ma már nem nélkülözhet egy újrendszerű porszívót. A legvastagabb perzsaszőnyeget is tisztán tartja.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Az irodalom berkeiből

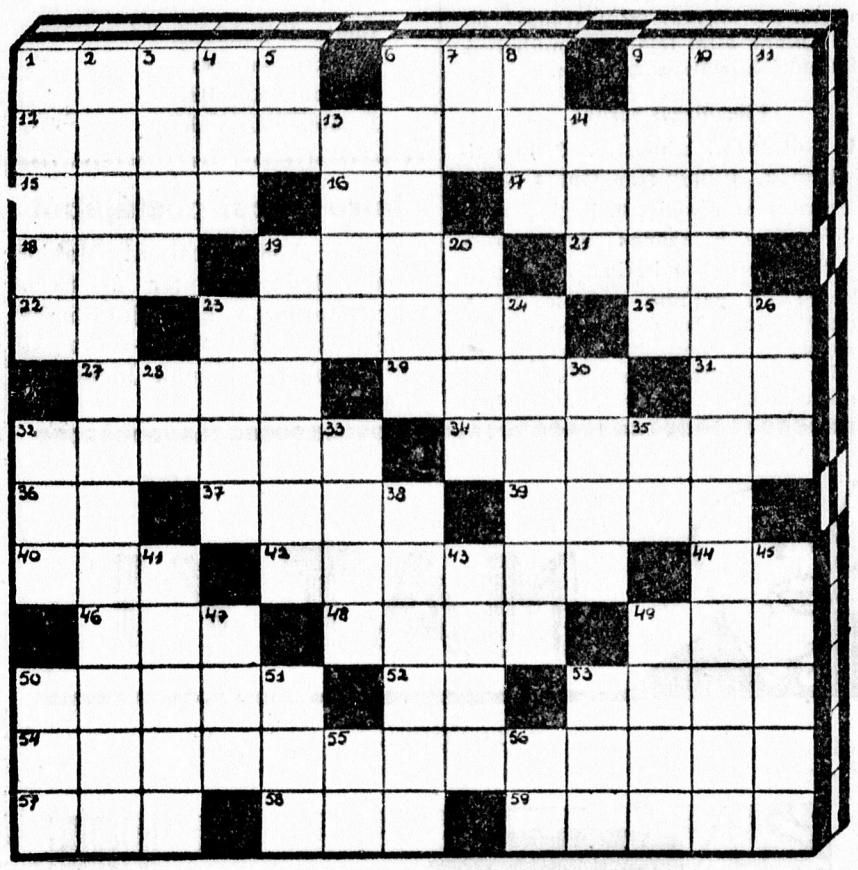

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Női név.
6. Após.
9. Norvég iró.
12. Nyirő József regénye.
15. Illat.
16. Napisten.
17. Chateaubriand regénye.
18. Évszak.
19. Alig összefüggő.
21. Székely bácsi — névelővel.
22. Igevégződés.
23. Mussolini keresztneve.
25. Le.
27. Férfi név.
29. Ezüstbányáiról híres orosz város.
31. Római pénz volt.
32. Férfi név.
34. Vallásos monda.
36. Kettős mássalhangzó.
37. Vissza: Palesztinai város.
39. Becézett Valéria.
40. Sérülés.
42. Sarj, leszármazott.
44. Tagadás.
46. Sziámi városka.
48. Gr. Zichy operája.
49. Rer.
50. Ilyen a jó víz!!!!
52. Lám.
53. Híres operett. Filmre is került.
54. Karinthy Frigyes könyve.
57. Nyelvtani fogalom.
58. Gyűrű van az újján.
59. Szerb női név.

Függőleges sorok:

1. Becézett férfinév.
2. Petőfi Sándor költeménye.
3. Bank útján pénzt küld
4. Felsőfok-képző szócska.
5. Melett — németül.
6. Reparál, jaít.
7. Viszontlátásra!
8. ...-Sophia.
9. A gyermekjáték.
10. Ady Endre költeménye.
11. Stannum és nevelő.
13. Perzsia.
14. Bota ikerszava.
19. Lekicsinyeli.
20. Napisten.
23. Kikötő Belga-Kongóban.
24. Férfinév.
26. Kártya-disznó.
28. A germanium vegyjele.
30. Roham, támadás.
32. Az arisztoteleszi skolasztikus metafizika alapvető fogalma.
33. Válogatott olasz hátvéd.
35. Állatlakás.
38. Zűrzavar, felfordulás.
41. Helyes! Éljen'
43. Német hölgy.
45. Gyomnövény.
47. Aradi Torna Egylet.
49. 1800 m. mags hegy a svájci Alpokban.
50. In das.
51. Időhatározó.
53. Ütlegel, bántalmaz.
55. Felvigyázó.
56. Te és ő!

Betürejtvények

1.

F absztrakció

2.

abszurd

k=n

3.

sélé

Mind hősök ők...!

Ki irta és mi a címe azoknak a műveknek, melyekben az alábbi »hősök« szerepelnek?

1. Emőke.
2. Ophelia.
3. Tallérossy Zebulon.
4. Harpagon.
5. Hajna.
6. Alceste.
7. Timár Mihály.
8. Brunhilda.
9. Zéta.
10. Cordelia.
11. Tiborc.
12. Mirigy.
13. Jago.
14. Julia.
15. Zokoli Mihály.
16. Roxane.
17. Dido.
18. Iphigenia.
19. Penelope.
20. Tollagi Jónás.

Hol is olvastam csak?

(Állapitsuk meg, hogy ki irta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók.)

»Ha van mihez bizhatnod a jelenben,
Ha van mit érezz, gondolj és szeress,
Maradj az élvvel kináló közelben,
S tán szebb, de csalfább távolt ne keress;
A birhatót ne add el álompénzen,
Melyet kezedben hasztalan szoritsz:
Várt üdvöd kincse bánat ára lészen,
Ha kart hizelgő ábrándokra nyitsz.«

Csak ugy mondom, hogy

... lapunk 1938 október 2-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő volt:

A rab oroszlán.

A végtelen birodalom helyett
Adának neki egy kis ketrecet!

Vajh ki ő? Bercsényi Miklós gróf.

Hol is olvastam csak? Kozma Andor: Senki és valaki.

Betürejtvények: 1. Levelek. 2. Abránd. 3. Abroncs. 4. Önkéntes. 5. Lefejez. 6. Elront.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.

3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *»Rejtvényfejtők figyelmébe«* cím alatt helyeztük el.

4. Szelvényt mellékelni kötelező.

5. könyvjutalmakat héttőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig, a nap bálymely szakában átvehetők lapunk kiadóhivatalában. Aki a jelzett időpontban a nyert könyvet át nem veszi, arra később igényt nem tarthat!

E HETI DIJAINK:
6 kötet könyv.

SAKK

64. SZ. JÁTSZMA.

Vezércsel.

(Szláv védelem.)

Játszották a folyó évi olimpiai levelezési versenyen. — *Világos: Carlos de Aranjo Pirez.* (Portugália.) *Sötét: Müller Hans.* (Németország.)

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Hf3, Hf6. 4. e3! Ff5. 5. cxd5! cxd5. 6. Vb3! Vc8. (A gyakoribb Vc7 az ismert Landau-változathoz vezet, melynek árnyoldalait a világhírű bécsi teoretikus kitűnően ismeri. A szöveglépéssel bevezetett védekezési rendszer a játszmának elméleti értéket ad.) *7. Fd2, e6. 8. Ha3* (A stratégiai cél nyilvánvaló: világos a nyilt c vonalon vonul fel és a c6 pontra játszik, — sötét terve pedig, a gyors egyszerűsítésre való törekvés és az a3-on rosszul álló huszár helyzetének kihasználása). *8.... Hbc6. 9. Bac1, Hfd7!* (Remek védekező lépés. A következő cserék sötétet segítik. Fe7? vagy Fd6?-ra, 10. He5!! kellemetlen.) *10. He5, Hdxe5. 11. dxe5, Fe7. 12. Hab5, 0—0! 13. Hbd4, Hcxd4. 14. exd4, Vd8!* (A point!) *15. Fd3?* (Az erős futó cseréje elhibázott dolog. Rossz lett volna 15. Vxb7 is, mert 15.... Bb8. 16. Vxa7, Bxb2 után sötétnek remek ellenjátéka van. Biztos folytatás volt: Fe2!) *(17.... Bac8* (sötét itt a portugál remis ajánlatát visszautasította). *18. Ke2?* (Felesleges kockázat, sőt hiba. 18. 0—0 kapcsolatban 19. f4-gyel reményt nyujtott a kiegyenlítésre.) *18.... f6! 19. f4, fxe5. 20. fxe5, B8f4. 21. g3, Bfe4†. 22. Kf3, Fb4! 23. Bhf1, Fxc3. 24. Bxc3, Bcf8†. 25. Kg2, B8xf1. 26. Kxf1, h6! (Vészkijárat!) 27. Bc8†, Kh7. 28. B8c2, Vxd4. 29. Vxd4, Bexd4. 30. Bec7, B4d2!* (Biztosabb, mint 30.... Bb4. 31. b3, a5 stb.) *31. Bcxb7, Kg6. 32. Bxa7, Bxb2. 33. h4, Kf5.* (A királyok és tornyok helyzetét tekintve, a végjáték sötét könyű martaléka.) *34. a4, d4!* (A benyomult szabadgyalogos gyorsan dönt.) *35. Baxg7, d3. 36. Bgd7, Ke4. 37. a5, Ke3.* Világos feladta, mert 38. a6-ra, d2. 39. a7, Ba2. 40. g4, Bxa7!! után, nincs tovább!

Vajh ki ő?

40. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:
Foglalkozás:
Pontos cim:

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A hatósági munkaközvetitő hivatal jelentése

A hatósági munkaközvetítő hivatalos jelentése szerint szeptemberben 715 munkahelyet, 790 munkakeresőt tartottak nyilván és 663 esetben történt közvetítés. 100 munkahelyre 110 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 148 a férfiak, 567 a nők részére állt rendelkezésre. A szakmunkások részére 135 férfimunkahely, a segédmunkások részére 13 férfi és 567 női munkahelyet jelentettek be.

A munkapiac helyzete a munkásokra közepes, a segédmunkásokra nézve kedvező volt.

Szakmák szerint a vas- és fémiparban, ruházati iparban és a segédmunkások számára volt kedvező a helyzet.

608 munkakeresőt helyben, 55-öt vidéken helyeztek el.

Élénk volt a háztartási alkalmazottak iránt a kereslet, 567 egyén kapott alkalmazást.

Érdekes uj tanonctörvényt léptetnek életbe a dánok

Az 1937. évi október hó 1-én életbelépett új dán tanonctörvény, amely a tanoncképzés tekintetében hatalmas fejlődést jelent a korábbi törvényekkel szemben. Érdekessége a törvénynek, hogy csak azokat engedi tanoncnak felvenni, akik a szóbanlevő ipart már korábban tanulták. Tiltja a törvény a tanoncokat az iparon kívül minden más foglalkozásban alkalmazni. A tanidő végeztével a tanoncnak segédi vizsgát kell tetenni, ha a tanonc a segédi vizsgán nem felelne meg és megállapítást nyerne, hogy az elégtelen eredmény a tanonctartó mester hiányos kiképzése folytán állott elő, úgy a mesterre büntetést szabnak ki.

A pesti sütőiparosok a 4-es liszt árának maximálását kérték

A budapesti sütőiparosok viharos ipartestületi közgyűlést tartottak, amelyen Ruzicska Ede elnök megnyiló beszédében azt azt fejtegette, hogy a kenyeret és egyéb készítményeket minél olcsóbb áron hozhassák forgalomba. Rámutatott arra, hogy ezt csak úgy képes megtenni, ha a szükséges nyersanyagokat is olcsón szerezhetik be.

Követelték, hogy a liszt árát maximálják, a gyűlés közönsége kiáltozásban tört ki, azt kívánta, hogy a 4-es liszt árát 32 fillérben állapítsák meg, hogy 38 filléres kenyeret árulhassanak belőle.

Az elnök azután az őrlési adó eltörlésének kívánságát hangoztatta, amiért évek óta harcol a sütőiparosság, mert ez az adó 4.5 fillérrel drágítja meg a kenyeret.

A közgyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, melyben a 4-es lisztnek 32 fillérben való maximálását kívánja. Ezt a kérésüket a legsürgősebben eljuttatják vitéz Imrédy Béla miniszterelnökhöz és Bornemisza Géza iparügyi miniszterhez.

—o—

Az ipar helyzete javult — állapitja meg a hivatalos jelentés

A kerületi iparfelügyelők minden negyedévben hivatalos jelentést küldenek fel a miniszterhez a helyzetről. A második negyedről szóló hivatalos jelentések határozott javaslatról számolnak be.

Megállapítják az iparfelügyelők, hogy a múlt év végén egyes iparágakban jelentkezett nyomottság, mely a múlt negyedév elején érte el mélypontját és amely különösen az építőiparban és az ezzel kapcsolatos iparágakban volt érezhető, határozottan csökkent.

A nyugtalanság észrevehetően szünt a megindult állami beruházások is több iparágban éreztetni kezdték kedvező hatásukat.

A negyedév vége felé már javulás mutatkozott. A magántőke korábban észlelt tartózkodása szűnt, a vállalkozási és építkezési kedv észrevehetően javult.

Kétségtelen, hogy a kerületi iparfelügyelők következő évnegyedi jelentése sokkal gyorsabb iramú javulásról fognak beszámolni, hiszen a külpolitikai helyzet a területek visszanyerése rendkívül áldásos hatással lesz úgy a belső fogyasztásra, mint a kivitelre dolgozó iparágak fellendülésére is.

Küzdjünk a kontárkodások elle

Az utóbbi időkben elharapódzott kontárkodások ellen a kihágási büntetések egymagukban még nem vezethetnek célra, ezért a kontárkodás ellen az összes rendelkezésre álló törvényes eszközöket ki kell meríteni, hogy a tisztességes iparosoknak a megélhetését veszélyeztető visszaéléseket kiirtsuk az iparosság életéből.

Elsősorban azt kell elérni, hogy egyetlen iparos se adja oda a nevét és aláírását, amellyel kontárok munkáját fedezi. Aki nem vesz részt a közterhekben, természetesen olcsóbban tud dolgozni és így elviselhetetlen konkurrenciát csinál a becsületes iparosoknak.

Azt az iparost, aki ismételten fedezi a kontárok munkavállalását és aláírásával azt a látszatot kelti, mintha ő vállalta volna a munkát, nagyon súlyosan megbüntetheti a törvény.

Visszaesés esetén az 1922. évi XII. törvénycikk 127. §-ának utolsó bekezdésében foglaltaknak megfelelően a legsúlyosabb bírság kivetését, tehát a maximális pénzbüntetést és a 15 napig terjedhető elzárást kérheti az ipartestület.

De kimondja a törvény azt is, hogy aki olyan cselekményt követ el, amely szakmai megbízhatóságát kétségessé teszi, ha iparát iparigazolvány alapján gyakorolja, három éven belül három ízben jogerős ítélet, ha iparát iparengedély alapján gyakorolja, három éven belül kétszeri jogerős ítélet esetén az iparigazolványt el lehet vonni.

Az iparosoknak tehát nagyon vigyázniok kell, hogy ilyen cselekedettől tartózkodjanak, mert a kontárok fedezését az ipari közigazgatási joggyakorlat olyan cselekménynek minősítette, amely a szakmai megbízhatóságot kétségessé teszi. Jogerős ítéletek vannak, amely kimondják, hogy az első alkalommal kontárok fedezéséért megintett iparostól, ha hasonló cselekményt fog a jövőben elkövetni, az iparigazolványt megvonják.

A debreceni Ipartestület erősen figyelemmel lesz a jövőben, hogy debreceni iparosok ilyen kontárkodásokhoz fedezetül ne adják oda magukat és akit ezen a cselekedeten rajtakapnak, ellene a legkönyörtelenebb eljárást indítják meg az össziparosság érdekében.

Építési engedélyt kértek

A mult héten a következők kértek építési engedélyt: Erdélyi József Gólya u. 4. homlokzatátalakítás, Kertész Imre Bethlen u. 25. kéményépítés és tatarozás, özv. Kripkó Józsefná Csapó u. 69. átalakítás, Erdélyi Mihály Hortobágy u. 3. toldaléképítés, Péli Károly Ligettér 2. toldaléképítés, Harsányi Béla Nádor u. 4. szín, Szabadfalvi József Rujter u. 60. lakóház, özv. Antal Sándorné Oláh Károly utca 16. toldalék, Orbán Lajos Sámsoni u. 12977. hrsz. lakóház, Boross György Ajtó u. 43. fáskamara és WC. V. Szabó Endre Ajtó u. 11. átalakítás.

Iparigazolvány ügyek a városi hatóság előtt

A mult hónapban az iparügyi hatóság 13 iparigazolványt adott ki, ezek közül asztalosnak 1, ládagyártásra 1, ecetkészítésre 1 darabot, a többi kereskedésekre vonatkozott.

Ipardíj címén a házipénztárba 174 pengőt fizettek be a kérelmezők.

Iparukat megszüntették 47-en.

Kiadtak 54 munkakönyvet, 294 esetben pedig munkakönyv ki és bejelentés történt. Tanonc szerződést kötöttek 24, tanonc felszabadítás történt 15 esetben.

A munkabére'i helyzete

Debrecenben a mult hónap folyamán a munkabérek helyzetéről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Kerékgyártó hetibére ellátással 6—8 P, kovácsok hetibére ellátással 5—8 P, borbélyok hetibére 6—7 P, napszámosok napibére 2—2.50 P volt.

— **Inségmunkák.** A városi szociálpolitikai ügyosztály szeptemberben 31 inségmunkást foglalkoztatott. Munkabérre 3676 pengőt, fuvarra 226 P és anyagra 3088 pengőt fizettek ki. Segélyezésekre 8239 pengőt folyósított a város.

—o—

— **Iparügyi kihágások.** A rendőri büntető bírósághoz az elmult hónapban 2353 kihágási és 498 közigazgatási ügydarab érkezett, ebből ipari munkásvédelmi kihágás volt 6, iparrendőri 13, ipari kontársági kihágás 11 eset.

—o—

— **Debrecen lakásmérlege.** Szeptemberben keletkezett 4 egyszobás lakás, 6 kétszobás, 4 háromszobás, megszűnt 7 egyszobás és 9 kétszobás lakás.

— **Sütőipari ellenőrzés.** A vegykísérleti állomás közbejöttével a mult hónapban hatósági ellenőrzés egy alkalommal történt. Négy sütőüzemben tartottak vizsgálatot, tészta- és lisztmintát vettek.

Nem követelhet kártérítést, akit a közszállitásból kizárlak

Közszállításokra pályázatok esetén az utóbbi időben gyakran megtörténik, hogy olyan lelkiismeretlen és könnyelmű vállalkozókat kizárnak, akik rendszerint az irreálisan alacsony árajánlatuk miatt nem tudták teljesíteni szerződéses kötelezettségüket, vagy pedig munkásaiknak maradtak adósok a bérrel, amire már nem futott a lenyomott árból.

Megtörtént, hogy az ilyen ok miatt a közszállításból kizárt vállalkozó pert indított a vállalatba adó közület ellen és ilyen ügyekben a bíróságok nem mindig egyforma ítéletet hoztak.

Éppen ezért nagyjelentőségű az a kuriai ítélet, amelyet most hoztak meg.

Az ítélet úgy szól, hogy a kincstár — mert azt perelték, — nem tartozik kártérítéssel, mert kizárta a miniszter a vállalkozásból azt a pályázót, aki nem fizette ki munkásai bérét. Az ítélet szerint közszállítási szabályzatba ütközik az az eljárás, ha a közmunkáknál alkalmazott munkások bérét nem fizetik ki.

Az ítéletben a Kuria azt is kimondja, hogy csak a kizárási határozat lehetett alkalmas arra, hogy más hatóságok és közületek figyelmét az ilyen vállalkozó megbizhatatlanságára felhívja.

A tisztességese iparosok bizonyára örömmel veszik tudomásul a Kuria ítéletét, amely a tisztességtelen eszközökkel pályázók munkalehetőségét tette tönkre a multban.

Uj iparok

Dakher Józsefné sz. Horváth Eszter szatócs, Husi József lakatos, Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete pénzkölcsön közvetítés, Dihen Jánosné sz. Nemes Irma kocsma.

Megszünt iparok

Csuhai János termény, takarmány, stb. keresk., özv. Szőke Istvánné sütő, Bartók Magdolna és Vajay Mária parkettasztalos, Juhász Gyula villanyszerelő, Békés Lajos férfiszabó, Békés István férfi és női fehérnemű készítő, Békés István nőidivat kereskedés, Békés István uridivat kereskedés, Borostyán János fodrász, Kuti József sütő, özv. Ladányi Sándorné szobafestő és mázoló, Neumann Miksa férfidivat és készcipő keresk., Ruwald Gyuláné szatócs, özv. László Jenőné kézműáru ügynökség és bizományi kiskereskedés, Kovács Sándorné gyümölcs és déli gyümölcs ker., Bagdi Antal kozmetikai ipar, Nagy Árpádné sz. Boldog Erzsébet női kalapkészítő, Valán Györgyné tojás, baromfi, gyümölcs, stb. keresk., özv. Breuer Sámuelné ecet árusítás.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

„A homok is arany"

A homokról, a homok művelőiről többen írtak már könyvet. Irtak szakemberek és írtak a költők is. Móra Ferenc egyik regényében így ír:

»Itt az Alföldön a föld mindenütt aranyat rejt magában, csak le kell érte nyulni és ki kell azt onnan bányászni. A szik is arany, a homok is arany: a szik beömleszti aranyát a búzaszemekbe, a homok a csillogó borba, zamatos szőlőbe, a mosolygó piros gyümölcsbe és úgy nyujtja azt ennek a nemzetnek a terített asztalára.«

Debrecen területén és határán van bőven homok és sajnos, hogy a homokföldet elhanyagolják a legtöbb helyen, mostohán bánnak vele, pedig: a homok is arany.

Cikksorozatban számolunk be most a homokmívelésről, annak hasznáról. Igen kedves alkalmat is ad erre Kecskemét városa, ahol tényleg aranyat kapnak a homok míveléséért. Egy könyv jelent meg Kecskemét város kiadásában *Csókás* Józsefről, az egyszerű kisgazdáról, aki uttörő munkát végzett és megmutatta a gyakorlatban a maga kis földecskéjén, hogyan lehet aranyat csinálni a futóhomokból is. *Dr. Gesztelyi Nagy* László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója dolgozta fel *Csókás* József homoki gyümölcs és szőlőtermelő kisgazda életének, munkásságának történetét és a 116 oldalban Kecskemét vagyonosodásának történetét is megírja. Érdemes a könyv adataival foglalkozni, mert tanulni lehet sokat.

Kecskemét körül a homokos puszták valósággal megindultak és a szél hordta homok eltemetéssel fenyegette a szántóföldeket is. A város vezetői már 1825-ben erélyes intézkedéseket tesznek, hogy a terjedő homokot megkössék és úgy a magánosok, mint a város hozzákezdett a fák telepítéséhez. A védekezést későn kezdték, mert a határ nagyrészét elborította már a kunsági homok. A veszedelem a kecskeméti buckák futóhomokja, most a világ legjobb barackját termeli és kitűnő szőlőjét ontja.

Enenk a változásnak egyik előidéző harcosa, hőse a 60 holdas kisgazda Csókás József, aki a maga földjén mutatta meg, hogy kell bánni a homokkal, hogy aranyat fizessen a mívelőjének. Ő volt a példaadó és hogy munkájával jó példát adott, bizonyítja az egész kecskeméti határ.

Az 1824-ben született kisgazda gyümölcsöt és szőlőt telepített a maga homokjára és sok idegen fajtát honosított meg. Faiskolájában mindig oltásokal, keresztezésekkel kísérletezett. Egyszer megtekintette a városi műkertet, ahol *Bakula* Márton főkertész dirigált, a főkertész megsértette az egyszerű kisgazdát, aki dühösen jelentette ki, hogy csinál ő különb kertészetet, mint a városé — és megcsinálta. Csókás szőlőjének, gyümölcsösének nagy híre volt a mult század 60-as éveiben. Szőlőjében olyan termést ért el, hogy egy holdon 120 hl. must lett. Kertjének terméséről, fáiról, szőlőjéről 50 éven át vezette a rendszeres feljegyzéseket és csak azt honosította meg, aminek a gyakorlatban hasznát látta. Sok kitüntetést kapott kiállításokon, maga a király is kitüntete a homok meghódítóját.

A kukoricaszár besavanyitása téli takarmányozásra

A kukoricaszár besavanyítására két mód kínálkozik. Az egyik a vermelés, a másik a zsombolyozás. A gazda, ha téli takarmányra készíti a kukoricaszárt, akkor jól teszi, ha a csövet még a száron letosztja, hogy az értékes csőburok, a csuhalevél is felhasználható legyen.

A levelesszárat azután lehető rövid időn belül levágjuk, szártépő hiányában felszecskázzuk és a verembe, illetőleg a zsombolyai kazalba visszük.

Vermelésnél a magasabb fekvésű helyen előre elkészített, kb. 1—2 méter mély, a kukoricaszár mennyiségéhez mért hosszúságú, a fenekén őszi szalmaréteggel ellátott verembe hordjuk a kukoricaszárat és pedig olymódon, hogy az a vermet betöltve 1—1½ méternyire a föld felszíne fölé érjen. A kukoricaszárat a veremben behordás közben állandóan tiporjuk, hogy a szárrészek közti levegőt kiszorítsuk. Ha a kukoricaszár száraz lenne, úgy rétegenkint vagy tiszta vízzel, vagy gyengén sós vízzel locsoljuk. (Egy mázsa kukoricaszárra annak nedvessége szerint 15—20 liter vizet számítunk, sóból 1 szekér szárra legfeljebb 1 kg-ot.) Jól hasznosíthatjuk víz helyet a felszeletelt tököt, répalevelet, marhakáposztát, egészséges dinnyét és a leveles répafejet is. Végül az egész tömeget gondosan letiporjuk, szalmaréteggel, majd 60—80 cm. vastag földtakaróval úgy fedjük, hogy az a szárat légmentesen tartsa.

A zsombolyai kazal kiszemelt magasabban fekvő helyére először szalmát rétegezünk, erre hordjuk a kukoricaszárat, azt folytonosan tiporva. A száraz szárat a vermelésnél elmondott módon nedvesítsük. Ezután a kazal falait függőlegesre vágjuk és a falakról lekerült részeket a kazaltetőre dobjuk. A zsombolyai kazal megfelelő szélessége 5—6 m, magasága 4 m, míg hossza a szár mennyiségétől függ. A kazal tetejét kissé domborúra készítjük és szalmával fedjük. Erre jön azután a 60 cm. vastag földtakaró. A kazalt körülárkoljuk, az árokból kikerülő földet letakarásra használjuk.

A földtakarót időnként javítjuk és csak egy napra való eleséget vegyünk ki az elraktározott takarmányból.

Ahol sok a burgonya, ott takarmányozásra is lehet felhasználni, de vigyázni kell a burgonya adagolásánál, mert ha nem a megfelelő módon és mennyiségben adjuk az álatoknak, hamarosan kár és nem haszon következik be.

—o—

A vetőburgonya kiválasztása és eltartása

Ha jó burgonyatermést akar a gazda, akkor jó vetőburgonyája is legyen. Fontos tehát, hogy megválogassa a vetni való burgonyát a gazda. Vétek, mint sok helyen teszik, hogy a kimaradt burgonyát, amit nem tud már értékesíteni jól, hát elveti ismét. Nem számít arra, hogy ezzel a minőséget és a menyiséget is rontja majd. Fontos, hogy a vetésre szánt burgonyát úgy tegyük el télire, hogy az megmaradjon épségben a vetés idejéig.

A burgonya jó eltarhatóságának főfeltétele, hogy teljesen érett állapotban szedjük ki a földből. A burgonya érését a szár és a levélzet sárgulása jelzi. A levélzet elhalása után kb. 1 héttel kerül a burgonya a legjobban eltartható állapotba, tehát, ha az időjárás kedvező, ilyenkor szedjük. Ha az időjárás hidegre hajlik és a még zöld levélzetű burgonyát fagy veszélyeztetné, a burgonya teljes beérését a szár lekaszálásával gyorsíthatjuk.

Az elteendő burgonyát ajánlatos több szempontból osztályozni. Az osztályozást legcélszerűbb már a burgonya szedése közben megkezdenünk, amikor is alkalom nyílik arra, hogy a vetőgumót a legmegfelelőbb burgonyából gyüjtsük. Azon földrészeken, ahonnan vetőburgonyát legérdemesebb szedni, a kiemelt burgonyát bokronként vizsgáljuk meg, hogy csak a bőtermő, egyenletes gumóju tövekből származó szép burgonya kerüljön a vető közé.

A beteg gumókat és szárat a földről okvetlenül távolítsuk el. Az egész elraktározásra szánt burgonyakészletet azután gondosan válogasuk át, hogy a rothadt, egész apró, éretlen és sérült gumókat a többi közül egytől-egyig kivehessük. A sérült burgonyára különösen ügyeljünk, mert mint tudjuk, az az épnél sokkal könnyebben, gyorsabban rothad. A sérült, de romlatlan burgonyát lehető gyorsan használjuk fel, kár volna felhasználását halogatni, vagy éppen elvetésvel próbálkozni.

Nagyobb burgonyatermés esetén, azt jó nagyság szerint, étkezésre szánt, eladásra fordítandó és takarmányozási burgonyára tovább-osztályozni. Még megemlítjük, hogy az ép, de nedves, sáros burgonyát külön elbánásban ajánlatos részesíteni. Az ilyen burgonyát mielőtt az elraktározás helyére vinénk, szellős, fedett helyen szárítsuk meg, mivel a nedves, sáros burgonya csak nagy veszteséggel teleltethető át.

A metélőhagyma termelése

A metélőhagyma (snidling) igénytelen évelő növény. Egyszeri vetés után ugyanazon a helyen évről-évre kizöldül és zamatos zöldje, nyáron meg lila szép virága igen kedves. A telepítéshez magvát langyos ágyásba márciusban vetjük jó sürűn, hogy a kiültetéshez csomóba szedhessük fel. Házi kertekben vetni ritkán szokták, inkább tövek szaporításával szaporítják.

A konyha részére, hogy télen is legyen metélőhagymánk, a telepből csomóba szeptember-október hó folyamán kiszedjük és virágcserepekbe atrakva, a konyha ablakai közé helyezzük, ahol a meleg és párás levegőben egész télen gyorsan hajt, levágás után újra zöldel és így a sarjuhajtása többször vágható. Télire eladás céljára szokták a metélő hagymaágyást körüldeszkázni, tetejére üvegezett fedelet alkalmazni, amelyre nagy fagyok idején deszkázást és szalmástrágyat rakunk hőfejlesztőnek.

Úgyancsak a deszkaráma külső oldalához kereken, bőségesen rakunk szalmástrágyát, ami a fagy ellen megvédi az áttelelő metélőhagymát. Arra azonban ügyelnünk kell, hogy télen napfényes időben a sugarakat lebocsássuk a növényekhez, mert különben szép zöld színe elhalványodik, esetleg ki is pusztulhat.

Gondoskodni kell tehát arról, hogy melegben esetleg az üvegfedél levételével szellőztessük és napozzuk, viszont nagy hidegben a szalmástrágya korhadással fejlesztett melegségét a növény mgefagyása ellen alkalmazzuk. Télen a növény nem kíván öntözést, esetleg nagyon csekély mértékben.

A burgonya felhasználása takarmányozásra

A romlatlan, egészséges, tiszta burgonya mérsékelt mennyiségben etetve, nyers állapotban is jó étrendi hatású takarmány. Az ilyen burgonya az emésztési folyamatokra serkentőleg hat és mivel gyengén hashajtó hatású is, az állatok bélsárürítését elősegíti. Nagyobb burgonyaadagok azonban már erősebb hashajtó hatásúak, sőt ha sokat adnánk a burgonyából, az nemcsak hasmenést, hanem étrendi zavarokat is okozna. A nagyobb burgonyaadagok hashajtó hatását főzéssel vagy hideg vízzel való kilúgozással ellensúlyozhatjuk. Érzékenyebb állatoknak ezért a burgonyát főzve, vagy felszeletelt állapotban való ¼—½ napi áztatás után adjuk. A sertés így jobban is szereti a burgonyát. A főzővizet, úgyszintén az áztatóvizet elöntjük. Ha a burgonyát helyesen akarjuk takarmányozni, akkor nemcsak tisztaságára és romlottságára kell ügyelnünk, hanem egyébb tulajdonságaira és táplálóértékére is célszerű adagolásánál figyelemmel lenni.

— **A gyümölcsfa ültetésre szánt** területet ássuk fel jó mélyen és a fák helyén a gödröt készitsük el. Ültetésre csak nemes gyümölcsfát vásároljunk, mert csak a jó gyümölcsfa értékes gyümölcse fizeti vissza a gazda fáradtságát.

—o—

A Debreczen rádióműsora

1938 október 9-től október 15-ig

VASÁRNAP

OKTÓBER 9.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr. püspök mondja. Énekel a veszprémi Árpádházi Boldog Margit Vegyeskar. Előadásra kerül a) Szuper: Örvendezzünk, b) Bárdos: Dicsőség légyen, glória, c) Szendrei: Csodákkal tündöklő, d) Pikéthy: Édes Jézus néked élek, e) Bárdos: Szentlélek Isten szállj reánk, f) Halmos: 97. zsoltár, g) Himnusz. Vezényel Kecskés Lajos. Orkonál Ritter Lőrinc.

11.15: Evangélikus istentisztelet a szarvasi ótemplomból. A 150 éves, Tessedik Sámuel által építtetett és most renovált templomot felszenteli és prédikál Raffay Sándor dr. püspök. Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyvből: 2., 487. és a Himnusz. Orgonál Borgulya Endre. Énekel a szarvasi Luther-tanítónőképző intézet énekkara vitéz Szomjas Frigyes vezénylésével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: A „Mária Terézia" 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. Közreműködik Albert Ferenc hegedűművész. — 1. Strauss Richárd: Ünnepi induló. 2. Bach: Hamlet — nyitány. 3. Strauss János: Ahol a citrom virul — keringő. 4. Rappe-Axt: Capitol — amerikai induló. 5. Figedy Sándor: Hegedűverseny I. tétele (Albert). 6. Saint-Saens: Sámson és Delila — bacchanália. 7. Goldmark: Sába királynője — bevonulási induló. 8. Liszt: Nagy kromatikus galopp.

Szünetben kb. 13.05: „Egészségügyi Kalendárium." (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.) Felovassa Faragó Ferenc dr.

14: Hanglemezek.

15: „A törvényhatósági apaállattartás rendszeresítése." Stepaich Pál dr. Somogy megye alispánjának előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Auber: Az ércparipa — nyitány. 2. Fischer: Nyári szünet. 3. Szücs János: Mosoly — keringő. 4. Künneke: Victoria regia. 5. Kigyósi Árpád: Magyar ábránd. 6. Mya Tamás: Románc. 7. Huszka: Belépő és bordal a „Gül Baba" s. operettből. 8. Lehár: Részletek a „Szép a világ' c. operettből.

17: „Munkács vára." Pataky Mária előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17.30: Klamár Sándor magyar nótákat énekel Csorba Gyula cigányzenekarának kísértetével. — Dalok: Ninesen annyi tengercsillag az égen; Dankó Pista: Nyáron vályogot vetek; Ki tanyája ez a nyárfás; Vékony deszka kerítés (népdalok); Kádas György: Fehér selyem, csipkésszélű; Kilencet ütött az óra (népdal); Kertész Zsigmond: Szép a rózsám.

18.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

18.55: Hírek.

19.05: „A harmadik magyar Szentév." (A 900 éves Patrona Hungariae.) P. Bangha Béla előadása.

19.30: Ember Nándor dr. zongorázik. „Ifjusági darabok." (V. sorozat.) — 1. Beethoven: Hat kis változat egy eredeti témára. 2. Schumann—Liszt: Ajánlás (Widmung). 3. Szenkár Dezső: Bölcsődal. 4. Mendelssohn: Dal szöveg nélkül (g-moll). 53. mű. 3. sz. 5. Chopin: fisz-moll nocturne. 48. mű. 2. sz. 6. Muszorgszkij: Gyermekcsiny.

20: Sporteredmények.

20.10: „Aranysziget." Szinpadi ballada hat részben. Irta Dékány András. A dalokat szerezte és a kórust vezényli Eugén Stepat. Rendező Csanády György. — Személyek: Nagy Péter — Kiss Ferenc; Katalin — Beleznay Margit; Menesikov — Lehotay Árpád; Mattias — Bartos Gyula; Árvid — Kédly Gyula; Márta — Dittróy Ica; Babusin — Homonnay Rezső; Vladimir — Hajnal György; Lauren — Losonczy Zoltán; Björn — Justh Gyula; Tauno — Lengyel Sándor; Lukin — Juhász József.

Utána kb. 22.10: Hírek, időjárásjelentés.

22.35: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede és jazzenekara játszik.

23.15: Közvetítés a Pannónia-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.15: Hanglemezek.

15: Hanglemezek.

17: Hidy-Gyulai Mária hegedül zongorakísérettel.

18.30: „A magyar orvosi irodalom bölcsőjénél." Kótay Pál előadása.

19.30: „A gyöngyösi kapások." Megyeri József előadása.

20.10: Hírek, lóversenyeredmények.

20.35: Hanglemezek.

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 m-es hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 m-en, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Deutschlandsender 19: Wagner: A bolygó hollandi, opera. Bruxelles 21: Szimfónikus hangverseny.

TÁNCZENE: Paris PTT 17.30, Riga 21.15, Olasz I. 22.50, Kalundborg 23.05

HÉTFŐ

OKTÓBER 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — Lehár: Losonczi induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Jessel: Vidám szánkázás. (Fuvószenekar). 3. Strauss János: Akvarellen — keringő. 4. Kramer: Polka. (Kramer és szólistái.) 5. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara.)

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Régi magyar irásokból: Erkölcsi oktatás az ifjabb asszonyságoknak." (Felolvasás.)

10.45: „Fehérváry Antal és az erdélyi magyar színészet fénykora." — Irta Csányi Piroska. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz.

Utána: Időjársjelentés.

12.05: Horváthné Veörös Juha zongorázik.

12.45: Hírek.

13: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. — 1. Figedy Sándor: Hunyadi János — induló. 2. David: Brazilia gyöngye — nyitány. 3. Ketelbey: a) Holdas éjjel az erdőben; b) Hegyi manók indulója. 4. Monton: La Fontaine meséi — szvit. 5. Steiger Fülöp: Életörőm — keringő. 6. Kálmán: Cirkuszherceginő — egyveleg.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája. „Egy titokzatos állat." Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Munkásfélóra. (Felolvasás.)

17.30: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Rákospalotai Szabadság Dalkör és az Ujpesti Munkásképző Egylet Dalkarának műsora.

18.25: „Istenek és dámák Kréta szigetén." Máthé Elek előadása.

18.55: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

Közben 19.20: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.35: Hírek.

20.10: Ignácz Rózsa előadóestje." Erdélyi népgyüjtés"-ből.

20.40: Hírek.

21: Verdi-lemezek. Verdi születésének 125. évfordulóján. Bevezetőt mond Papp Viktor.

22.10: Időjárásjelentés.

22.15: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Vidák József és cigányzenekara muzsikál.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzenekara játszik. — 1. Ohlsen: Lótuszvirág — keringő. 2. Kigyósi Árpád: Szerelmi üdvözlet. 3. Blauw: Zenélő óra. 4. Losonczi Lajos: Szerenád. 5. Monti: Csárdás. 6. Becce: Laguna szerenád. 7. Lehár: Cárevics — részletek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.55: „Egy kiveszett költői műfaj." (A magasztalás.) Geréb László előadása.

19: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede.)

19.30: „A 25 éves Panama-csatorna." Nyiry László ny. vezérkari ezredes előadása.

20: Hírek.

20.25: Tánclemezek.

21.05: Szalonötös.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Beograd 20: Opera. R. Paris 20: Meissner Lujzi zongorázik. Olasz I. 21: Verdi: A végzet hatalma, opera.

TÁNCZENE: Olasz III. 22, Kalundborg 23. Luxemburg 23.55. London 23.25.

KEDD

OKTÓBER 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — 1. Járjatok be minden földet — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Blon: Virágsusogás (Lóránd Edit zenekara). 3. Egyveleg Ziehrer keringőiből (Hans Bund zenekara). 4. Fink: Árnyjátékok — gavottintermezzo (Rambour szalonzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Egy francia bárónő magyarországi nőnevelő munkássága." (Felolvasás.)

10.45: „Átmeneti ruhák." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz.

Utána: Időjárásjelentés.

12.05: Győri Pál énekel, Bókai Antal hegedül zongorakísérettel.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Perényi Gabriella énekel zongorakísérettel.

17.30: „A lakóházak óvóhelyeiről." — Heinrich János őrnagy előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)

17.50: A rádió szalonzenekara. — 1. Szirmai: Táncos huszárok — nyitány. 2. Löhr: Szimfónikus keringő. 3. Hervé: Részletek a „Nebántsvirág" című operettből. 4. Kálmán: Hej cigány és csárdás a „Marica grófnő" c. operettből.

18.30: „Ez a világpiac." Kecső István előadása.

19: Tánclemezek.

Közben 19.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

20: Hírek.

20.10: „Hibák bányája." Bain hindu meséje nyomán rádiószinpadra alkalmazta Baktay Ervin. — Rendezi Barsi Ödön. Személyek: Mitra király leánya — Eszenyi Olga, Csend királyfi — Lázár Tihamér; Mesemondó — Kovách Ernő.

Utána kb. 21.05: Hírek, időjárásjelentés.

21.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Erkel—Doppler: Erzsébet — nyitány. 2. Mosonyi Mihály: Balett az „Álmos" című operából. 3. Weiner: Divertimento vonószenekarra. 4. Csapkovszkij: VI. szimfónia.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Britannia-szálóból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

18.35: A rádió szalonzenekara

19: Francia nyelvoktatás.

19.30: „Az arab költészet." Irta Germanus Gyula egyetemi tanár. Felolvassa Rexa Dezső.

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.25: Néprajzi hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Hamburg 20.25: Verdi: Falstaff, opera. Sváici olasz 20.30: Lehár-operett.

TÁNCZENE: Stuttgart 21, Olasz II. 22.40, Zágráb 23.20, Kalundborg 23.15. London 23.25

SZERDA

OKTÓBER 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — 1. Kálmán: Huszárinduló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Aletter—Grossmann: Rokokó intermezzo (énekhármas). 3. Strauss János: A királyné csipkekendője — keringő (Géczy Barnabás zenekara). 4. Söresarnokban — polka (Echo vom Mythen parasztzenekar). 5. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A csillagok és az emberi sors." Irta Szurmay-Kalos Margit. (Felolvasás.)

10.45: „A legyőzhetetlen hegy." (Az 1938. évi német Nanga-Parbat-expedició.) Irta Bátori Béla. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz.

Utána: Időjárásjelentés.

12.05: Hanglemezek.

Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Auber: A portici néma — nyitány. 2. Luigini: Egyiptomi balett — I. szvit. 3. Lincke: Mámor — keringő. 4. Kiss-Angyal Ernő: Részletek a „Cigánygróf" c. operettből. 5. Morena: Rizi-bizi — vidám indulóegyveleg.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „IV. Béla király." Ferdinándy Mihály előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Marosi homokbárkások." Aldobolyi Nagy Miklós előadása.
17.30: Menasce Jakab zongorázik.
18.10: Wlassics Gyula báró és Gorzó Nándor verseiből előad Fáy Béla.
18.30: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál.
Közben 19: „A műhely beszél Benes országáról." Surányi Lajos előadása.
19.35: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.50: Hírek.
20: A rádió külügyi negyedórája.
20.15: Közvetítés a Városi Színházból. „Víg özvegy." Operett három felvonásban. Irták Leon Viktor és Stein Leo. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Szabolcs Ernő. Vezényel Márkus Dezső. Személyek: Glavari Hanna víg özvegy — Honthy Hanna; Zóta Mirkó báró Montenegró párisi nagykövete — Sik Rezső; Valencienne a felesége — Kőszegi Teréz; Danilovics Daniló gróf követségi titkár — Kertész Gábor; Camille de Rossillon — Szedő Miklós dr.; Vicomte de Cascade — Halmos Gyula; Raoul de Saint Brioche — Fáy Béla; Kromov követségi tanácsos — Hajagos Károly; Bulganovics montenegrói konzul — Pataky Ferenc; Silvanie, a felesége — Csepregi Ida; Prisics őrnagy — Solymossy Sándor; Praskovia, a felesége — Vécsei Ida; Nyegus írnok a követségen — Fodor Artur; Inas — Szecskó Ferenc.
I. felv. után kb. 21.10: Hírek.
II. felv. után kb. 22.20: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: A rádió szalonzenekara. — 1. Suppé: Pajkos diákok — nyitány. 2. Walter: Szerenád. 3. Kigyósi Árpád: Alla gavotte. 4. Stephanides Károly: Valse amoroso. 5. Tóth Lajos: Gavott. 6. Rosas: Hullámokon — keringő. 7. Liszt: XII. rapszódia. 8. Waldteufel: Prestissimo — galopp.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Olasz nyelvoktatás.
19: Balázs Frigyes hegedül zongorakísérettel.
19.35: „A falum." Kertész Kálmán előadása.
20: Hírek.
20.25: Tnclemezek.
21: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
22: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.15: Wagner: Tannhäuser, opera. Lipcse 21: Szimfónikus hangverseny.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.15, London 23.25, Luxemburg 14.

—•—

CSÜTÖRTÖK

OKTÓBER 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Linka: Rákóczi emléke — induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. Kronberger—Mariol: Buddha-ünnep (Ultrafon zenekar). 3. Waldteufel: Espana — keringő (Géczy Barnabás zenekara). 4. Lacome: Spanyol tánc. (Párizsi szimfónikus zenekar). 5. Csárdások (Ifj. Berkes Béla cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Emlékezés Czakó Zsigmondra." Irta Pap Miklós. (Felolvasás.)
10.45: „Kirándulás Bugacra." Irta Jós F. Imre. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz.
Utána. Időjárásjelentés.
12.05: Eugen Stepat orosz balalajkazenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Sacelláry Györgyné háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Tánclemezek.
17.30: „Apró szivesség." Irta K. Halász Gyula. (Felolvasás.)
18: A rádió szalonzenekara. — 1. Verdi: Balettzene a „Sziciliai vecsernye" c. operából. 2. Strauss-történetek. 3. Bányai Aladár: Szerenád. 4. Czernik: Táncoló szívek — keringő. 5. Vecsey: Valse triste. 6. Losonczy Dezső: Ébred az erdő — idill.
18.45: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19: „Méhészeti időszerű tanácsadó." Való Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadásaorozata.)
19.15: Hírek.
19.20: Az Operahz előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. — 1. „Május királynője." Pásztorjáték egy felvonásban. — 2. „Pesti karnevál." Táncjáték Liszt Ferenc zenéjére. — 3. „Csárdajelenet." Tncképek Hubay Jenő zenéjére két képben.
A „Május királynője" után kb. 20.10: Hírek.
A „Pesti karnevál" után kb 21.05: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 22.20: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Fátyol Jancsi és cigányzenekara muzsikál.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Végh Mihály jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: Hanglemezek.
18.30: Angol nyelvoktatás.
19: Hanglemezek.
19.30: „Népművészet és nemzeti művészet." Rózsa Miklós előadása.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.25: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 20.15: Beethoven: Missa Solemnis. Kalundborg 20.10: Szimfónikus hangverseny.

TÁNCZENE: Stuttgart 17, Olasz II. 22.30, Zágráb 22.30, Kalundborg 23.15.

—•—

PÉNTEK

OKTÓBER 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Pécsi József: Pátria-induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Kopping: Törpék lakodalma (Béres Alfréd zenekara). — 3. Strauss János: Császárkeringő (Berlini filharmónikusok). 4. Förschmann: Hókusz-pókusz (harmónikaszóló és füttyszóló).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Óriások nyomán." Irta Tasnádi-Kubacska András. (Felolvasás.)
10.45: „A vesegyulladás és gyógykezelése." Irta Mező Béla egyetemi magántanár. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz.
Utána: Időjárásjelentés.
12.05: Gere Lola és Szügyi Kálmán, az Operaház tagjai énekelnek zongorakísérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Siede: Szevillában — spanyol induló. 2. Walter: A hattyuk — nyitány. 3. Albinoz: Malaguena. 4. Zakál Dénes: Szerelmes rózsák — idill. 5. Beresényi nótája. 6. Ágai Dénes: Keringő. 7. Horváth Dezső: A szaracénok. 8. Hruby: Operettmámor — egyveleg. 9. Szirmai: a) Dal a zefirről, b) Andaluziai szerenád.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Szenczi Molnár Albert, a dik." Kerecsényi Dezső előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, íhrek.
17: Toll Jancsi és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 17.25: Sportesemények.
18: „Magyar mecénasok: József nádor." Koch Sándor egyetemi magántanár előadása.
18.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, veznényel Seregi Artur. — 1. Turay Mihály: Turul — induló. 2. Supé: Pique dame — nyitány. 3. Stojanovits Jenő: Részletek a „Csárdás" c. balettből. 4. Borsay: Erdély bércein — egyveleg.
Közben 19: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.15: Hírek.
19.45: „A gretna-greeni kovács." Irta Ráth Végh István. (Felolvasás.)
20.15: Hanglemezek.
21.15: Hírek, időjárásjelentés.
21.40: Operaházi zenekar. — Vezényel Berg Ottó. Közremüködik Berg Lili (zongora).
22.40: „Relazioni italo-ungheresi 900 anno fa." Pálinkás László olasznyelvű előadása. (900 éves olasz-magyar kapcsolatok.)
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés az Emke-kávéházból. Szabó Kálmán és jazzhármasa játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: Szikra Lajos hegedül zongorakisérettel.
18.45: Gyorírótanfolyam.
19.15: „Gizella királyné passaui siremléke." Irta Fleischer Gyula egyetemi magántanár. (Felolvasás.)
20: Hírek.
20.25: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál.
21.35: Időjárásjelentés.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.25: Leoncavallo: Bajazzók, opera. Varsó 21.15: Filharmónikusok hangversenye.
TÁNCZENE: Olasz I. 22.45, Kalundborg 23, London 23.25, Luxemburg 24.

SZOMBAT

OKTÓBER 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglmezek. — 1. Szőllőssy Ferenc: Rendőr-díszmenet induló. 2. Kark: A szeszélyes zenélő óra. 3. Schaffer—Paepke: Bécs éjjel — keringőegyveleg. 4. Diack: Négy skót falusi tánc. 5. Csárdás (Ifj. Banda Marci és cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. A bibarcfalvi császárkörtefa. 2. A kömpöci talérok." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépművészeti Muzeum Constantin Meunier szobrainak gyüjteményét ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz.
Utána: Időjárásjelentés.
12.05: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Blankenburg: Ezermester — induló. 2. Hubay: Falurossza — ábránd. 3. Ruszinkó Nándor: Mesél a Boszporusz. 4. Figedy Sándor: Dankó rapszódia— ábránd. 5. Delibes: Sylvia — balettábránd. 6. Vollstedt: Gond nélkül — tipegő (klarinétszóló). 7. Virányi Jenő: Béke-induló.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Biró István meséi: 1. Aranyszőrű bárányok. 2. Angyalocska — ördögöcske. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Lászlóffy Margit zongorázik.
17.30: „Avillai Szent Teréz." Passuth László előadása.
18: A rádió szalonzenekarának hangversenye. — 1. Strauss János: Asszonyháboru — nyitány. 2. Czinka Panna nótája. 3. Mackeben: Keringő a „Heimat" c. filmből. 4. Logodi Frigyes: A gigoló.
18.40: „Északi rokonaink ma reánk gondolnak." Vitéz Nagy Iván előadása.
19: Magyar nóták. Énekel Utry Anna, kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara. Dalok: Váczy—Günther: Esső-essél őszi eső; Garami Béla: Törött ablakomon; Dániel Kató: Fáj a szív; Patikárus Ferkó: Hat nap óta (Adorján szövege); Kádas György: Irt a babám; Járosi: Hej doktor ur; Kalmár Tibor: Hogy mondjam meg néked; Erőss Béla: Elmegyek az életedből; Kertész Zsigmond: Száll, száll a vadgalamb; Hajdu: Éjjel nappal gondolok; Szávozd Richárd: Aki a szerelmet.
19.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.55: Hírek.
20: „Dal a tűzpiros virágról." Hangjáték.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a Newyork kávéházból. Mikolai Gusztáv és jazzenekara játszik.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés az Erzsébet királynészállóból. Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
18.45: A rádió szalonzenekara.
19.15: „Asszonyi cicoma." Irta Gáspárné Dávid Margit. (Felolvasás.)
20: Hírek, lóversenyeredmények
20.25: Hanglemezek.

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 30. közlemény —

— Amit igértem, állom is... — kiabált Gyókó, mintha a hang erejével akarna fölülkerekedni a vitában. De szeretném, ha jobban megválogatnád a szerelmeidet.

— Jobbat, különbet én nem találhatok... — suttogta a nagylány, mig feddő pillantást vetett az apjára. Tekintete a megsértett pogány papnőé, mig füle hallatára gyalázzák a bálványt, amelyet ő virágfüzérekkel készül megkoszoruzni reggelente.

Már-már kitörőben volt a nagy vihar, amely csendes nyári esővel indult. De a nábob hirtelen a sarok felé mutatott:

— Még be sem mutattam az uj doktort. Bélteky Endre ur, Trencsénből. Ő lesz a mi háziorvosunk. Állandóan itt lakik majd a házban, hogy mindig kéznél legyen.

Elza ijedt pillantást vetett a sötét sarokba, az albinó felé, aki mostanig mozdulatlan kujtorgott a helyén, s hirtelen ugy szökkent talpra, mint valami hórihorgas rém, amelyik rugókra jár.

Háromszor is meghajolt a boldogtalan lány előtt, mig a bokáit próbálta összekapni, mint a huszártisztektől látta.

— Igen örülök... — rebegte Elza és a kezét nyujtotta. De a szemét lesütötte szemérmesen és ugy nem tudott ránézni az orvosra, — mint a megijesztett gyermek a Mikulásra.

Az albinó hebegett valamit félrészegen. Esti pongyolában és igy fésületlenül is elragadónak találta a délceg hajadont és valami meleg, jó érzés töltötte el, hogy ennek a szép lánynak ő lesz az orvosa. Ime, az első páciens... és ennyire gyönyörü. Biztató jó ómen ez a jövőre nézve.

— Az háziorvos... — ismételgette az apa. Velünk lesz mindig. Vigyázzunk, hogy jól érezze magát minálunk.

— De hát mi a baj? Ki a beteg? — csippent föl Elza ijedten, mert nem értette meg, hogy Gyókó ur, aki fogához vert minden garast, most drága orvost hozat a házhoz.

A nábob hümmögött.

—Senki! Az orvos ur éppen azért van itt, hogy senki ne merjen beteg lenni. Mert kegyetlenül keserü medicinát rendel annak, aki ágynak dől.

Ezalatt az albinó szinte falta szemével a délceg, sudártermetü lány alakot, akiről tudta, hogy az ország egyik legkivánatosabb partija. Csak azzal nem volt megelégedve, hogy ijedten elkapja a fejét, ha ránéznek s olyan komor a tekintete. Szemének szinével nincs is tisztában. A szemek talán szürkék, ám mégis éjfeketéknek látszanak. Mint a magas hegyek tengerszemvizei, a sürü fekete ködök párájától, amelyek a viztükörre ráborulnak.

— Sápadt vagy! — aggódott az apa is. Reggel majd megvizsgál a doktor. Külön pénzbe az nem kerül. Addig is feküdj vissza az ágyba és aludd ki magad.

A lány gépiesen engedelmeskedett, mint valami fonalakon mozgatott nagy játékbaba. — Hagyta magát visszakisértetni az emeletre. Néma fejbiccentéssel elköszönt az albinótól. S már a rideg folyosón botorkált az apjával, mikor megkérdezte:

— Apám, miféle ember ez?! — kiáltott fel ijedten. Gyókó karjaiba kapaszkodva.

— Derék fiu. Kitünően képzett orvos. Külföldön végezte az egyetemeket.

— A koponyája akár a halálfej..

— Ugyan!

— Félek ettől az embertől... — rebegte Elza dideregve. — Apám... én azt hiszem, hogy te a halált fogadtad be a házba!

HUSZONHATODIK FEJEZET.

Ijesztő revolverlövések.

Az albinó ledobálta magáról a gunyáit, a kisérteties vendégszobában. Alig várta már, — hogy álomra hajthassa fejét.

— Ime az elátkozott kastély! — dadogta — alábámulva az udvar sötét és nyirkos téglakockáira, — mintha kisértésbe esne, hogy ledobja magát az öles mélységbe.

Kicsit kótyagos volt a mértéktelenül elfogyasztott pálinkától és önmaga sem volt azzal tisztában, hogyan jutott föl az emeletre. A nábob magára hagyta őt az uri szobában és mig a kislányt vigasztalta, megfeledkezett az albinóról. Az orvos térült-fordult izgatottan, s kiitta a maradék szilvóriumot is, amit az üveg fenekén talált. Idegességében fölrántotta a rézrudakról alá lógó nehéz függönyöket, amelyek az uri szobát az alkóvtói elválasztották, s ahol Köprüli Aga nevü nemes arab mén szunyókált a jászol előtt, ideiglenesen berendezett istállójában. Az albinó a sötétben nekiment fejjel, a sulyos lótömegnek.

— Bocsánatot kérek... — hebegte ijedten, szemüvege után kapdosva, mig ráeszmélt arra, — hogy ujra a nemes Köprüli Agával akaszkodott össze. Ekkor elnevette magát, mulatva a saját együgyüségén és szórakozottságán, — mig öklével önön kobakját döngette, mintha valami kereknek hiányát érezné odabent. »Egészen elhülyültem már«, dadogta elkomorodott ábrázattal. »Vagy a jobbik esetben, részeg vagyok akár a csap«.

Az istállóban talált rája a Ferke inas, aki gazdájának megbizásából el akarta kisérni az albinót a vendégszobába.

— Ha a nemzetes urnak is ugy tetszik, lepihenhet. Julis már megvetette a jó ágyat.

— Hogyne... hogyne... — rebegte az albinó, megtörölgetve párás szemüvegét — Alig állok már a lábamon.

Inastól támogatva fölfelé baktatott a meszelt lépcsőn. Dohos szag csapta meg az orrát a sötétben. A régi kincstári épület vastag falairól, miutha salétrom csurgott volna.

— Brrr... de hideg van itt! — makogta, mig föltürte kabátjának gallérját. Mintha kriptában vezették volna végig.

A vendégszobában ünnepies, selymes ragyogású fehér tapéták a falakon, kopott aranyozással. A bútorok is hófehérek, a hámló lakkozású, beépített nagy szekrények kel együtt. Csak a pianinó merengett talpig gyászban, fekete szövettel letakarva. Fölötte a falon, üvegburkolat alatt, száraz, elsárgult mezei virág, diszesen elrendezve, mint valami halotti koszorú.

(Folyt. köv.)

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint tűzrendészeti hatóság *a padlások lomtalanitása tárgyában folyó évi szeptember hó 27-ikén 43983/1938. A. szám alatti kibocsátott hirdetményben elrendelt munkálatok teljesitésére kitűzött határidőt folyó évi október hó 31. napjáig meghosszabbitja.*

Felhivja a hatóság a város lakosságát, hogy a padlások lomtalanitását és azoknak tűzoltóeszközökkel való ellátását a jelzett határidőig a már közölt jogkövetkezmények terhe alatt végeztesse el.

Debrecen, 1938 október 8.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— **A köztemető forgalma.** A mult hónapban a köztemetőben 174 temetés volt, ebből 46 ingyenes. I. osztályú ravatalozás 10, II. o. 22, III. o. 30, alagsori 15 esetben történt. Szeptemberben a köztemető bevétele 7,502.30 pengőt tettek ki.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Fiatalasszony
komoly ismeretséget kötne, szerényigényű iparossal. Cim a kiadóban. 1825

Elveszett
pénteken délután egy arany lánckarkötő, a Horthy kórháztól Egymalomig terjedő útszakaszon. Megtalálója illő jutalomban részesül. Hatvan ucca 1/3. 39 lakás. 1984

Alkalmazást nyer férfi

Kondást, nőtlent, bentkosztost, vidéki gazdaságba keresek. Cim a kiadóban. 1648 vv.

Fuvaros
vidéki árú kiszállításához felvételetik. Adorján László fűszernagykereskedő cégnél. 1791

Kereskedelmi
érettségivel gyakornokot keres magánvállalat. Jelentkezés „Irodai gyakornok" jeligére részletes személyi adatokkal kiadóba. 1809

Kötélgyártósegéd
jómunkást felveszek. — Arany József, Balmazujváros. 1811

Egy
kifutó, esetleg ember felvételetik. Vagongyárnál, Turi András utca 17. 1816

Kifutófiu
felvételetik Wesselényi u. 15. füszerüzlet. 1828

Kifutófiu
ki biciklizni tud, felvételetik. Bőde, Csapó u. 8. sz. 1819

Kifutót,
azonnaltól felveszek. — Petőfi tér 2. 1826

Mindenes
férfi letöltőnek szikvizüzembe azonnali belépéssel felvételetik. Szappanos u. 18. 1817

Téli
kommenciós kocsis, feleségé fej, felvételetik. — Rotheremer u. 25. 1799

Keresztény
rádióeladó urat, aki gépjavitáshoz is ért, fixfizetéssel és jutalékra felveszek. Mayer mérnök, Burgondia 15. 1771

Kommenciós
tehenész, fejni tudó feleségével és kocsisnak való fiával azonnal felvételetik. Lorántffy utca 20. 1834

Házmesterpár
kertészethez értő felvételetik. Acél u. 4. 1851

Könnyü
raktári munkára fiatal fiut vagy leányt azonnal felveszek. Vörösmarty u. 1. 1865

Szabadtanyást
keresek, megbizhatót. Jelentkezni a Gazdák Bankjában, Kossuth utcán. 1876

Konyhakertészt
felest keres Kémery Gyula, Böszörményi út 22. szám. 1886

Kifutófiu
felvételetik, Hungária, Hunyadi ucca 11. 1895

Ügyes
villanyheggesztőt és jó vasmunkást keresek, állandó munkára, Király Imre. 1903

Képesitett
kommenciós gyümölcs- s szőlőkezelőt keresek. Jelentkezni: Lőcseinél, Rákosi Jenő ucca 8. 1915

Perfekt
kertész, gyümölcsfa, s szőlő kezelését önállóan végzi, felvételtik, Miklós ucca 37. 1972

Férfiszabósághoz
jobb kézimunkások felvételnek, Vörösmarty ucca 18. 1938

Kifutónak
egy jobb házból való fiú, vagy leány felvételtik, úriszabóság, Miklós ucca 2. 1968

Szabósegéd,
nadrágszabósághoz felvételtik, Domb ucca 6. 1960

Egy
perfekt napszabó és kifiutó felvételtik, Fuhrmann, Péterfia 21. 35

Kifutófiút
azonnalra, esetleg 15-re felveszek, Hatvan ucca 31. szám. 38

Cipésztanulót
felveszek, Csapó ucca 72. Papp. 1995

Kifutófiút
azonnalra felveszek, Szent Anna ucca 66. sz. fűszerüzlet. 1472

Fakihordó
erős fiatalember, azonnalra felvételtik, Miklós ucca 49., fakereskedés. 1982

Kerékpározni
tudó kifutófiú felvételtik, Grósz Jenő, Piac ucca 51. 1990

Kocsisnak
tisztességes embert felveszek. Fülöp. Wesselényi ucca 121. 1978

Gépészt,
Hoffher-traktor szerelésben és kezelésben jártast felveszek, Magoss György tér 30. 1985

Perfekt
kereskedősegédet s egy ügyes kifutót felveszek Dala Dezső fűszer- és csemegekereskedés, — Debrecen, Nyil ucca 34 27

Gazdasági
ispán felvételtik, József kir. herceg ucca 30. 24

Irodai
gyakorlattal biró hölgyet, vagy urat felvesz a Kövesi hirlapiroda, Teleki ucca 96. 22

Egy
timár tanulót felveszek Vigkedvü Mihály ucca 23. sz. 16

Vasmunkás
állandó munkára felvételtik, vasraktár, Hatvan ucca 62. 3

Alkalmazást keres férfi

Kommenciós
kovácsnak ajánlkozik nős, gyermektelen, 30 éves ember, ha kell szerszámot is visz. Cim a kiadóban. 1843

43 éves,
nyugdijas pénzbeszedő, portás, raktárnoki, esetleg nagyobb házban házfelügyelői állást is vállal. Villany, vizvezetékszereléshez ért. Vidékre is elmegy, — Kossuth ucca 36. első ajtó. 1894

Alkalmazást nyer nő

Egy
munkásleány felvételtik Csapó ucca 73. Pappnál 1900

Leánykát
keresek 17—18 éveset, jóravalót, feleségem mellé. Bíró János fodrász, Hatvan ucca 15. 1917

Elárusitónőt
textil divatszakmában jártast, azonnalra keres, Frank, Arany Bika 1958

Jól számoló,
üzlethez szokott, esetleg kereskedelmit végzett, megbizható ifr. úrileányt felveszek. — Részletes ajánlkozást fizetési igénnyel „Fiók-üzlet" jeligére. 1933

Zsákvarrónőt
azonnal felvesz Hónig, Rákosi Jenő ucca 4. 1969

Kifutóleányt
felvesz Pauló vésnők, Batthyány ucca 1. 1963

Gyermektelen
házaspár, lakást kap takarításért. Nagyállomás csarnok, trafik. —

Nagyobb
gyakorlattal biró lányt, esetleg asszonyt, gyerek neveléshez felveszek, József kir. herceg ucca 42. 18 Szabóné.

Elárusitónő
gyakorlattal előnyben, felvételik, Rosenberg bazár, Piac ucca 52. 1980

Jó
családból való leányt kifutónak felveszek, Fazekas, Piac ucca 30. Ugyanott egy szezlon eladó. 1983

Háztartási alkalmazott

Egy
bejárónő délelőttre felvételik. Teleki 94. sz. 1827

Bejárónőt
megbizhatót, idősebbet azonnalra felvesz Tokaji boroz, Püspöki palota. 1867

Bejárónő
felvételik azonnalra Nagyerdő 1. városi villa. 1881

Bejárónő
reggel héttől, tízig, rendes fizetéssel felvételik Kisdobay Bán Kálmán, Kassa út 33. 1842

Fiatal
házaspár, főzni tudó mindenest keres. Cim: Verő Zoltán lisztlerakat, Werbőczy ucca 4. 1966

Ügyes
megbizható, főzni tudó mindenes szobaleányt keresek, csak jó bizonyitvánnyal, 15-ére, dr Orosz, Rákosi Jenő u. 4. szám. III. em. 20

Bejáró
mindenes mosogató, azonnal felvételik, Piac ucca 58., étkezde. 10

Bejárónőt
délelőttre, hosszú bizonyitvánnyal, 15-ére felveszek, Batthyány ucca 6. szám. 1973

Bejáró
takarítónőt felveszek. Jelentkezés 8—10-ig, Svetits III. udvar, földszint 3. 1989

Bejáróleány
délelőttre, kiszolgálóleány délutánra, azonnal felvételik, Péterfia ucca 4. cukrászda. 1927

Házvezetőnőnek
ajánlkozik középkorú, intelligen nő, kitünő bizonyitványokkal. — Apaffi ucca 93. 1929

Jól főző
mindenes szakácsnő felvételik, Miklsó ucca 37. 1971

Egyedül álló
idősebb gyermekszerető mindenesfőzőnőt vidékre keres katonatiszti család. Kandia ucca 11. 1918

Bejárónőt
azonnal felveszek, délelőtti munkára, Késes ucca 86.. 1914

Bejárónő
jó bizonyitvánnyal felvételik, Késes ucca 74. 1890

Bejárónőt
délelőtt keresek. Jelentkezés délelőtti órakban, dr Sallayné, Wesselényi ucca 2. 1987

Alkalmazást keres nő

Magános
asszonyka házvezetőnőnek ajánlkozik. Ugy gazdaságot, mint finom főzést, diétát tökéletesen érti. Vidékre is elmegy. Diófa u. 30. 1802

Jobb
családból fiatal gyermekgondozónő varrni tudással állást keres. Leveleket „Gyakorlott" jeligére a kiadóba. 1810

36 éves
elvált asszony magános úrhoz elmenne házvezetőnőnek. „Jó gazdaasszony" jleigére. 1790

Egy
jóneveléső leány bejárónőnek ajánlkozik. — Cim a kiadóban. 1907

Magános
jobb nő, perfekt gazdaasszony szerény igényű állást keres, helyben és vidéken. Méliusz tér 5. 1926

Vasonduláló,
ki manikürözi, helyben, vagy vidékre ajánlkozik, Nyomtató ucca 2. 1953

Ajánlat

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, kabátot 10 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14 1358 10. 15

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

Bundát
készit a legszebb kivitelben, alakit, Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 1283 11. 30

Cianozási
vállalat Varga ucca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Szagtalan
„Likalit" faszénkocka, kapható minden jobb fűszerüzletben és a főelárusitónál, Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. 374 10. 11

Kabátot,
kosztümöt, meglepő olcsón készitek. Hüvelyes ucca 1. 8

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás, kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javitások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101 1606 11. 4.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 15.

Takarékkályhák
készen kapnatók. Javitását ha nem süt, füstöl, javitom, felelősséggel, Nagy István, Széchenyi ucca 6. 500 10 17

Sempernova
nemes homlokzati vakolati anyag kapható a Debreceni Műkőgyár rt-nál. 272+

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hivásra jövök. Andráskó Csapó ucca 16., telefon: 32-11 1996 +

Csapó u. 14.
szám alatt levő festékáruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatukra. — Nádudvary Lajos. 52+

Megérkeztek
őszi ujdonságaim, maradékban hihetetlen olcsó árban, dr Révészné. Piac ucca 42. szám, (Pannónia udvarban) 287+

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó u 5. szám. 1849 10. 9.

Síremléket,
műkőből, márványkőből, síremlékek, Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő ucca 2. (Margit fürdő mellett). 93+

Kész
kocsi raktáron, használtat beecserél Neulender kocsigyár. Egy régi ernyős gyermek kocsi eladó. 1925

Tűzifa,
száraz tölgy, sima kály hafa, hazaszállitva, mázsánként 4.20. Varga u. 45. szám. 31

Zománcozott és lemez
tűzhelyek nagy választékban kaphatók. Hatvan ucca 70. alatt, telefon: 12-48. 4

Használt tűzhelyeket
új zománcozott tűzhelyekre beecserélek. Hatvan ucca 70. szám. telefon: 12-48. 5

Kereslet

Vetőmag
Bánkuti buzát 35 métermázsát felelősség mellett vennék. Aczél u. 7. 1832

Egy
állóhengeres, kocsira szerelt ötlóerős, gyorsjáratú motort keresek. Arany József, Balmazujváros. 1812

Készpénz
fizetéssel veszek kisebb lehetőleg adómentes házat, vagy villát. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 1958

Egy
fűszerberendezést veszek. Cim a kiadóban. 1947

Legelőt
keresek bérbe, ezidényre, 10—20 borjú részére, istállóval. Veres u. 9. szám. 1

Lószőr
matracokat megvételre keres Ingóságközvetítő ref. püspöki palota. 1997

Elelmiszer ital

Alma,
kézzel szedett, kanadai renet, eladó. Diófa u. 15. szám. 1510 10. 10.

Eladó
30—40 mázsa sütőtök, Batthyány ucca 18. 1761

Téli
fajalmák kaphatók, — Ungvári ucca 4. (Baranyi uccából nyilik) Dobozi villasor. 1939

Pénz

Kölcsönt
folyósitanék földre, vagy házra, bekebelezésre. Érdeklődni délután, telefon: 20-47. 1932

Oktatás

Szinjeles,
okleveles tanitónő elmenne házitanitónak vidékre. Cim a kiadóban. 1836

Szabás,
varrást legjobban megtanulhatnak úrinők, szerződéssel, vagy pedig munkakönyvvel, dr Balázsnénál, Rákosi Jenő ucca 5. 1950

Tanitónő
olcsón tanit, hozzá eljáró tanitványokat. — Cim a kiadóban. 1964

Rádió

Rádió
2+1, legmodernebb olcsón eladó. Kovács, postapalota. 1904

Olcsón
jó rádió 2+1 eladó. Cserepes u. 14. 1871

Hangszer

Angol
mechanikás alig használt Bösendorfer zongora eladó. Cim a kiadóban. 1807

Eredeti
hosszú Bösendorfer zongora bérbeadó, esetleg eladó. Egymalom u. 3. 1822

Eladó
igen jó hangú Hajek bécsi gyártmányú rövid zongora. Megtekinthető: Arany János u. 56., bal 1 ajtó. Értekezni: Erőss Lajos ucca 14. szám. 1921

Eladó
Wirth-gyártmányú páncéltőkés, alig használt, kereszthuros rövid zongora. Értekezhetni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 25

Pianinó
bérbeadó. Zongora modern eladó. Hangolást, javitást, olcsón vállalok Tonté, Piac ucca 44 28

Bútor

Háló,
ebédlő és egyéb bútorok eladók. Cim a kiadóban. 1754

Diófaebédlő
antik és más bútorok eladók. Sas u. 4. I. 5. 1854

Asztalosmesternél
dióháló szobák eladók. Kiss József Apaffi ucca 131. 1835

Egy
félháló eladó. Késes ucca 74. 1891

Régi,
jókarban levő háló, ebédlő, kétszer ötméteres padlólinóleum eladó. Hatvan ucca 1. 2. kapu, III. emelet balra. 1901

Félháló,
világos, nagyon szép, olcsón eladó. Mester u. 4. szám. 37

Vegyes

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad: Széchenyi ucca 43. 1831

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, szenet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon 10-24 1169 vv.

Atadó üzlet vendéglő

Üzlet
üzletileg teljesen bevezetett fa-, szén- és épitkezési anyagraktár, november elsejére, bevonulás végett átadó. Kinizsi ucca 56. 1775

Eladó
daráló malom, a város legforgalmasabb útmentén, minden elfogadható áron. Értekezni: Széchenyi ucca 47. sz. bádogos műhely. 1766

Uriszabóság
jómenetelű főutcán, üzlettel kiadó. Értekezni Erdősnél Derecskén. 1846

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Azonnal
kiadó hentesüzlet minden üzletre alkalmas. Ajtó ucca 43. 1767

Fűszerüzlet,
kitünően bevezetve, a város közepén, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 1862

Góré
udvarban, Vásárpénztár mellett kiadó. — Ugyanott lehet trágyat kihordani. Értekezni: Fűvészkert ucca 20. 1898

Kiadó
sarokfűszerüzlet, Sámsoni és Szeremley ucca sarok. Érdeklődni az udvarban. 1762

Jómenetelű
üzlet és egy szoba kiadó. Értekezni: Széchenyi ucca 109. 1872

Jogfelytonos,
országúti kocsma, berendezéssel átadó. Értekezni: Pesti Jánosnál, Piac ucca 36. 1948

Autó, motor kerékpár

Uj Opel Olympia
38-as typusl, négyajtós csukott autó eladó, dr Árvay, Batthyány ucca 12. szám. 1695

Steyer-autó
kitünő motorral, kisfogyasztású, kisadójú nagyon olcsón eladó. — Szikszay garázs, Piac ucca. 1622

Motorkerékpár,
500-as, kerékpár használt, olcsón eladó, Erzsébet ucca 61. 1844

AJS motorkerékpár
500-as felülvezérelt, sport oldalkocsival, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Bethlen ucca 14. 15

Sürgősen
olcsón eladó 220 köbcentis Puch motor, Tejivó, Gambrinusnál. 1959

Jó állapotban
levő kerékpárt veszek, Kövessi, Teleki ucca 96 23

1.2 HP villanymotor
kifogástalan állapotban olcsón eladó. Légvédelmi víztartályok kaphatók. Hatvan ucca 62., telefon: 12-48. 2

Kiadó lakás egyszobás

Egy
szoba, konyha kamarás lakás, udvari, október 16-ra kiadó. Monti ezredes u. 18. 1818

Nap
utca 12. számú ház keresztépületében kétrendbeli egyszobás lakás kiadó. 1821

Kiadó
Lugosi utca 25. egy szoba, konyha, kerttel. Értekezni megyeházánál. 1829

Udvari
szoba, konyha, spájz, október 15. Vargakert, Herceg ucca 8. 1888

Kiadó
azonnal szoba, konyha, spájz, Böszörményi út 17. sz. 1896

Egy szoba,
előszoba, konyha kiadó Sas ucca 2. Megtekinthető 10—1, 3—5 órig. 1929

Uccai
szép szoba, füthető előszoba, lépcsőházi bejárattal, irodának, vagy orvosi rendelőnek kiadó, József kir. herceg ucca 4. 1974

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, november 1-ére, Eötvös ucca 65. 1979

Egyszobás,
előtér, konyha, kamarás lakás kiadó, magánosoknak, Kassa út 35. 1910

Kiadó
szép nagy uccai szoba, előszoba, féregmentes, keresztény háznál. József kir. herceg ucca 46. szám. 1988

Egy
nagy szobát, esetleg elő szobával keresek üresen, Piac uccán, vagy a közelben, azonnalra, vagy november 1-ére, Piac ucca 87. foto 1908

Szoba,
konyha, kamara 1-ére kiadó. Erzsébet ucca 57. szám. 2000

Kiadó lakás kétszobás

Központban
kettőszobás, fürdőszobás lakás és nagy raktárhelyiség kiadó. Csapó ucca 16., keresztépület. 1753

Két uccai
szoba, konyha, november elsejére kiadó. Böszörményi út 12. 1763

Kétszobás
fürdőszobás lakás novemberre kiadó. Simonffy u. 59. 1773

Kiadó
utcai kétszobás lakás azonnal. Tégla eladó. Kölcsey 21. 1800

Kiadó
Tőzsér utca 4. szám két szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, spájz, jóvizű kút november elsejére. 1770

Kiadó
egy, esetleg kétszobás komfortos urilakás, kis családnak olcsón, azonnalra, esetleg november 1-re. Jerikó u. 30. 1824

Kétszobás
üveggerendás, kertre nézö udvari lakás november 1-re kiadó. — Piac u. 56. szám alatt.

Kiadó
két utcai szoba mellékhelyiséggel Csapó u. 86. 1847

Kiadó
kétszoba, konyha spájz november 1-re. Lónyai u. 29. 1860

Kettő
szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel kicsi családnak jutányosan kiadó. Árpád tér 44. 1866

Kiadó
két szoba, esetleg három szoba fürdőszobával együtt november elsejére. Vilmos császár ut 52. 1868

Kiadó
Böszörményi út 36. sz. alatt kettő szoba, kettő konyha és az egész udvar, november 1-ére. 1883

Két szoba,
konyha, spájz kiadó. Varga ucca 25. 1934

Kiadó
kétszobás száraz lakás, pincehelyiségekkel, november elsejére. Kassa út 19. szám. 1936

Kiadó
két, vagy háromszobás lakás, november 1-re, Andrássy út 12. 1955

Két szoba,
nagy előszoba, mosdószoba, esetleg egy szoba, előszoba, konyha kiadó. Arany János u. 48. szám. 1961

Uccai
kettő szoba, előszoba, fürdőszoba, hozzávaló helyiségek, elsejére kiadók. Pesti ucca 55. 1986

Egyszerűbb
kétszobás lakás kiadó. Ugyanott asztaltűzhely, női kabát, sleyemruhák eladók. Péterfia 53. 1977

Kettőszobás
lakás, november elsejére, egyszobás uccai pedig azonnalra kiadó. Megtekinthető este 8 órakor. Vendég ucca 78. 32

Kétszobás,
konyhás lakás, novemberre kiadó, negyven pengőért. Tanító ucca 16. szám. 36

Uccai
két szoba, konyha, s spájz, november elsejére kiadó. Rothermere ucca 29. szám. 11

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gázóvóhely. Baksai ucca 6 strandfürdőtől 2 percnyire. 1280 10. 31.

Hangya
bérházban III. emeleti három szoba, hallos lakás, központi fűtéssel, állandó melegvízszolgáltatással, november elsejére kiadó. Értekezni: Szent Anna u. 52. sz., telefon: 14-41. 1943

Háromszobás
lakás kiadó, külön udvarban. Értekezni dr Széll, Piac ucca 77. 1928

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
ötszoba fürdőszobás s egyéb mellékhelyiségekkel Széchenyi u. 31. Szilágyinál. 1801

Kiadó
négyszoba, előszoba, fürdőszoba s mellékhelyiségekből álló lakás november 1-re havi hetven pengőért. Csapó u. 78. 1804

Péterfián
ötszobás lakás novembertől februárig kiadó. Értekezhetni 24-52 telefonon. 1830

5 szobás
uccai lakás Kossuth u. 45. november esetleg októbertől kiadó. Megnézhető 11—12 között. 119+

Négyszobás,
előszobás, modern uccai lakás, teljes komforttal, november 1-ére kiadó. Rothermere u. 18. sz. 1893

Kossuth
utcán ötszobás lakás teljes komforttal, színházra néző balkonnal, november hó elsejére kiadó. Kossuth u. 8. 1225

Kiadó
Jókai ucca 9 C. alatti ötszobás lakás 1938 évi november hó 1-től. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 26

Lakást keres

Keresek
október 15-re vagy november 1-re tisztességes nő. Cím a kiadóban. 1855

November 1-re
keresek lehetőleg külön udvarban kettő szoba, előszobás és egy szoba előszobás kertes lakást, ivóvizzel. Pontos fizető tisztviselő. — Cím a kiadóban. 1551

Különbejáratú
szépen bútorozott szobát teljes elátással keres urinő. Cím a kiadóban. 1880

Keresek
egy, vagy kétszobás lakást, 1 holdnyi földdel. Cserkészbolt. Piac ucca 26. szám. 12

Butorozott szoba

Tiszta,
szépen berendezett udvari szoba, azonnal kiadó. Piac ucca 49. II. 1793

Egy
utcai szoba, konyha november 1-re kiadó. Busi 4. sz. 10—1-ig tekinthető meg. 1864

Kiadó
egy szobs lakás bútor nélkül. Vilmos császár ut 52. 1869

Utcai
különbejáratu szoba pincével november 1-re kiadó. Kölcsey u. 18. 1857

Bútorozott
szoba, egy, vagy két személynek kiadó. Baranyi ucca 32. 1882

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal kiadó, rövidebb időre is. József kir. herceg ucca 12. I. emelet. 1906

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, 15-ére kiadó. — Werbőczy ucca 14. 1859

Különbejáratú
uccai bútorozott kétszobás garzon lakás kiadó, egy-két személynek, rövid időre is. — Garay ucca 20. 1931

Különbejáratú
bútorozott szoba, egy, vagy két személy részére kiadó. Faragó ucca 5. szám. 1939

Keményfa
és vasháló, egyéb bútordarabokkal, elköltözés miatt eladók. Piac ucca 58. IV. lépcső II. emelet. 21

Egy
tiszta szoba, bútorral, vagy üresen, ellátással is kiadó. Széchenyi u. 19. szám. 1945

Központi fűtéses
szépen bútorozott uccai szoba, liftes házban kiadó. Werbőczy ucca 2. III. em. 1. 19

Bútorozott
szoba kiadó. Egy szoba konyhás, előszobás ház eladó. Patay ucca 4. 1946

Lépcsőházi,
központi fűtés csinosan bútorozott szoba azonnalra, Werbőczy ucca 2. I. emelet 3 A). 6

Uccai
parkettás bútorozott szoba kiadó. Arany János ucca 58. 29

Elegánsan
bútorozott uccai szoba, kapualatti bejárattal kiadó. Bethlen ucca 40. 13

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű tégla, ikerablak, kirakati portálé, vasrácskapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok mű kőlépcsők, vasajtók, s vasablakok nagyon olcsón eladók, hitelbanki építkezésnél. 460 10. 16

Két darab
90/160 belméretű, nyolc rámás benyiló ablak, üveggel együtt olcsón eladó. Pacsirta ucca 3. szám alatt. 1217 vv.

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Hármasszekrény,
alacsony, fiókos szekrény, jégszekrény, szövőszék, gyermekjátékok eladók. Széchenyi u. 34. 1713

Verendaablak,
ajtóval beüvegezve, eladó. Bundi u. 8. 1778

Eladó
ötszáz cserép és épületgerenda. Csillag u. 80. szám. 1806

Antik
komót, kelim függönyök, gobelin eladó. — Wesselényi 2. I. 27. 1833

Balkaros
Singer bőrvarrógép jutányos árban eladó. Csapó u. 4. 1840

Férfi
és női téli kabátok, szövetek, mesterhegedűk eladók. Horváth, Csapó u. 4. 1841

Vaskályha
olcsón eladó. Vendég u. 38. 1837

Egy
fodrászberendezés kiadó vagy eladó. Veres u. 9. 1861

Eladó
29 darabból álló mézeskalács forma, jutányos áron. Piac u. 8. sz. Szilágyi. 1870

Varrógépek,
üzemképesek, minden rendszerű, női kartkahajósok olcsón. Rakovszky ucca 5. 1952

Félfenekű
hordók és 1 mosógép eladó. Rákóczi u. 38. 1863

Használt
ajtók, ablakok csatornacső, eladó. Domb u. 18. szám. 1944

Szép
egészséges pálma eladó Hatvan ucca 16. 1951

„Ideál"
írógép olcsón eladó, Rákóczi ucca 23. 1956

Tiszti
fekete nadrág, újrendszerű zubbony eladó. Komlóssy út 8. 1940

Eladó
kétsütős tornyos konyha, Svetits bérház, házmester. 1909

Eladó
manillahárs veranda garnitura, mahagónira politurozott háló, asztalsparherd, rézüst üstházzal, mosóteknő, s szekrény, tükör, márványasztallal, könyvállvány, boconádi álló kiskaptárok, olajfestmény, szőnyegek, Erős Lajos ucca 14. 1923

„Zephir" kályha,
12 csöves, kifogástalan állapotban eladó, Lengyel kelmefestő, Csapó ucca 4. szám. 1962

Tizenhatos,
Frommer vadászpuska, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 1970

Ötven
darab üres láda, egy tételben eladó. Cim a kiadóban. 1967

Nagy
ebédlőasztal, pohárszékkel, berakásos márványasztalka szép nagy horgolt terítő, asztalra vagy zongorára, zongora lámpa, egyszerű hatos porcellánkészlet, s pincelomok eladók. — Poroszlay út 11. 1884

Divatos,
használt sálbunda eladó. Kőváry szücsnél, püspöki palota, Dérisarok. 1889

Eladó
férfi télikabát, esőkabát, öltöny, női ruhák, Péterfia 30. 1897

Bútorüzlet
megszünt. Hálók, ebédlők, irodaberendezések konyhák, rekamié, s kombinált szekrények, antik garnitura, szezlonok, egyéb bútorok, 12 Hp. 5 Hp. 4 Hp. villanymotorok, két méteres esztergapad, vacuum szivattyú, antik poharak minden elfogadható áron kiárusíttatnak, Dégenfeld tér 6 udvarban. 1954

Vegyes
tiszti ruhák eladók. — Megtekinthető délután 2—3 óráig, Rákóczi u. 61. szám. 39

Művészi
aranyozott facsillárok, kovácsolt vas és üvegcsillárok, szép régi biedermeier úri szoba, ülőgarniturák stb. — Igen olcsó áron. Ingóságközvetítő. 1998

Kiváló
bitumen tégla, fél negyed, burkolásra eladó Cserepes ucca 4. 1999

Flú
télikabát, fekete, magyaros, kifogástalan állapotban 12—14 éves fiúnak eladó. Megtekinthető csak hétköznapokon, Arany Bika trafikban. 1975

Eladó
krémszínű cserépkályha, jó állapotban, kandalló formájú, márványtetejű, Kossuth u. 42. szám. 1996

Jókarban
levő, modern gyermekkocsi eladó, városház udvar. 1899

Gyalogsági
tiszti gallér, nagy alakra és kardok eladók. Kazinczy ucca 10. 1905

Eladó
rádió, két rézágy, márványlapos kredenc, Patai ucca 9. 1911

Zöld
cserépkályha, jókarban levő, olcsón eladó. Borz ucca 14. 1913

Singer,
varrógép, süllyesztős, s alighasznált, olcsón eladó. Kossuth ucca 41., keresztépület. 1912

Egy
ebédlő, egy folytonégő koksz kályha és egy piros gyermeksportkocsi eladó. Rákosi Jenő u. 7. szám, II. 2. 1902

Mérlegek
eladók. Használtak hitelesítve. Mérlegüzem, Zsák ucca 11. (Csokonai ucca mellett). 33

Eladók
üvegfal, Wertheim-szekrény, pult, fiókos állványok, kézi sokszorosító, íróasztalok, s székek, szekrények, fali óra stb, szőrmével bélelt télikabát, hírlapiroda. Werbőczy ucca 2. szám. 34

Cserépkályhák
jó állapotban, olcsón eladók. Hatvan ucca 4. Laczkó. 7

Gazdasági eszközök

Vetőgép,
húsz soros, tizenhat soros, Melichár eladó. Károly Ferenc József út 21 B. szám. 1784

Stráf,
könnyű, egylóra eladó Széchenyi u. 70. 1717

Tengeridaráló
kézi, vagy bármilyen hajtóerőre alkalmas, eladó. Vígkedvű Mihály u. 34. 1815

Krumplifülleszto,
hordóeresztő kötél, lisztesláda, 5 lóerős villanymotor, Wampir porszívó, gázkályha, állófogas, használt állapotban eladó. Csapó u. 77. 1814

Zománctüzhelyek,
kályhák, hőfokozók, üstök, üstházak, borsajtók, szőlőzúzók, húsgépek, edények, alpakka eszközök Nagy vasüzletében Csapókanyar. 1813

Traktort
keresek 20 hold szántására, Ötmalom ucca 2 B. szám. 14

Gyönyörü
színes damasztok
métere
1·98
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Gazdasági termények

Morzsolt
csutka kapható Istvánmalomban mázsánként nyolcvan filérjével. 1660

Szalmát
minden mennyiségben a legmagasabb napi árban veszünk. Szabó Károly, Dégenfeld tér 1. Telefon: 27-67. sz. Andorffy Béla Közvágóhíd Telefon: 14-29. 1655

Sütőtök,
kitünő parázs, nagyban is eladó. Debrecen, — Kondoros megállónál. 1850

Ingatlanforgalmi irodák

Samu János
OFB engedélyes hirdetései: Iroda Deák Ferenc utca 7. Eladó a város minden részén olcsó törlesztéses kisebb-nagyobb értékü házak. Homokon és feketén kisebb nagyobb földek, szőlők, villatelkek, Garai utca 5. szám alatt 400 öl üres telek Szávay Gyula utca 1. szám kettőszobás téglából épült ház. Iroda Deák Ferenc utca 7. 1885

Sürgősen
eladó Bercsényi utca 105. számú ház, vevő ezen ház vételénél jutalékot nem fizet. Ház kulcsai irodámban vannak. Kossuth utca mellett ötszobás parkettes uriház, feketén, köves út mellett 6 hold föld feketén 22, 26. Megbizott Saum János Deák Ferenc utca 7. 1885
mx vbg bg bgk gk bgm

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Villatelek
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén kedvező feltételekkel eladó. Közelebbi felvilágosítást a Kölcsönös Segélyző Egylet ad. Kossuth u. 8. 104+

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó
két házhely közel a városhoz, Szondy ucca 30 Tócóskert. 1941

Eladó ház

Családi ház,
két szoba, konyha, mellékhelyiségek, gyümölcsös, eladó. Pesti ucca 29. szám. 1957

Adómentes ház
havi 250 P jövedelemmel, kevés előleggel megvehető. Cim a kiadóban. 1892

Vargakertben
kitűnő vétellehetőség nyilt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 20 A+

Nagyszerű tőkebefektetés!
Tisztán 6 szazalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross ucca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kenyelemmel és lakással. Alápincézett épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, viz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugassal. Készpénzára 23,000 pengő. 23 A+

Jó nyugdijnak
megfelelő jövedelmet biztosithat magának, aki megveszi a város forgalmas, fejlődő nelyén azt a házat, amelyikben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 egyszoba üzlethelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cim a kiadóban. 14 A+

Magas kamatnak
megfelelő jövedelmet hoz a Hatvan utcán egy eladó modern ház. 591 négyszögöles telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egyszoba konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjövedelme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cim a kiadóhivatalban. 15 A+

Takaros
kertségi ház, nagyon olcsón megvehető a Bozzai telepen. 384 négyszögöles telek, 2 egyszoba konyhás lakás és 1 egyszoba konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cim a kaidóban. 16 A+

Valóságos kúriát
szerez könnyüszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosit. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérleköttéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Homokkertben
119 négyszögöles telken 3 egyszobás és 1 egyszobás lakás van. Most havi 30 pengőt hoz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Cimet a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Ilyen csodavételt
még nem hallottl Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövedelme 290 pengő. Van benne 2 háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 19 A+

Jó vétel
A Salétrom utcán 115 négyszögöles telkes ház havi 54 P bérjövedelemmel eladó. 2 egyszoba, konyhás és 1 egyszoba konyhás lakás, 2 pincehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cim a kiadóban. 17 A+

Jól jövedelmező ház
remek feltételek mellett eladó. Havi 111 pengot hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cim a kiadóban. 21 A+

Kitünő jövedelmet hoz
158 négyszögöles telken fekvő ház, 2 háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Cimet a kiadóban. 22 A+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 133 négyszlgöles telken három egyszoba konyhás és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjlvedelme 56 pengő. — Cim a kiadóban. 13 A+

Nagyjövedelmü
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vizvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérlekötéssel most megvásárolható. 9+

Adómentes
háromlakásos, jól jövedelmező ház reáliskolánál eladó. Csokonai utca 24. 1803

Csillag
utca 14. számu kis családi ház eladó. Értekezni Pikó trafik, Kassa ut. 1798

Eladó
ház két utcára nyiló, massziv téglaépület, jutányosan. Honvéd utca 35. sz. 1808

Eladó
szabadkézből Hatvan u. 49. sz. ház. Teljesen tehermentes. Teleknagyság 340 négyszögöl. Sok beépitett raktárhelyiség. Kereskedőknek, iparosoknak különösen alkalmas. 1823

Böszörményi
út 41. számú ház, szőlőskerttel eladó. 1856

Modern
épitésü új villa, vadonatuj Wirth pianinó eladó. Széchenyi ucca 66 1942

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

Eladó földek:
Nagycserén 36 hold tanyás huszonkettőezer pengőért.
Macson 9 hold tanyás legkitünőbb feketeföld, állomáshoz, kövesúthoz közel, tizenháromezerért.
Ebesi állomás mellett 10 hold kitünő feketeföld, holdanként ezernégyszázért.

Eladó házak:
Központi egyetem mellett négyszobás, összkomfortos adómentes úri villa tizenötezerért.
Horthy Miklós úti köröndnél háromszobás úrivilla, tizenkettőezerért.
Werbőczy ucca 10. többlakásos, kitünő karban levő bérház, 26 ezer pengőért.
Boldogfalva ucca 6. épitkezésre nagyon alkalmas 7000 P.
Nyil ucca 32. kettőszobás családiház minden elfogadható áron.
Kassa út mellett Patay ucca 7., kettőszobás családi ház, nagy telekkel, szép termő gyümölcsössel.
Közvetlenül a Köztemető kapujánál a vámház mellett bérbeadó három hold föld, 800 öles, vagy 1 holdas parcellákban is. Kertészetre kiválóan alkalmas.
Adásvételi ügyben saját érdekében keresse fel Bakóczyt.

Sürgősen
eladó csinos kisebb ház Virág ucca 38. 9

Szent Anna
uccán két uccára nyiló földszintes bérház, modern lakásokkal, fürdő szobák, parketta, melegvíz fütés, 343 négyszögöl telek, ötezer P. nyersházbérjövedelemmel, jutányosan eladó. Értekezni: dr Sebestyén, Piac ucca 49. 1976

Földbérlet

Kiadó
négy és fél hold föld a Perec dülőben. K. Tóth ucca 1. sütöde. 1700

27 hold
prima búzatermő tanyásbirtok kiadó. Értekezni Simonffy utca 59. sz. 1774

Kiadó
minden elfogadható árért 19 hold tanyátlan föld. Értekezni Kigyó u. 28. 1805

Bérbeadó
25 kat. hold föld 8 buzavetéssel. Értekezni, Erdősnél, Derecske. 1845

Kiadó
haszonbérbe azonnal husz kat. hold földbirtok Diószegi kövesuton villamostól 3 kilométerre. Gazda és cselédlakás, teljes gazdasági épületekkel. Sürgősen érdeklődni a Gazdák Bankjában Kossuth utcán szinházzal szemben. 1877

Ebesen
67. kat. hold föld azonnal kiadó. Tanító ucca 10. szám. 1920

Köztemetőnél
6 kat. hold föld azonnal bérbeadó. Kandia ucca 14. 1919

Tócóskertben
1625 négyszögöles ingatlan kiadó, vagy eladó. Értekezni Arany János 4. emelet. 1852

Hét hold
szántóföld, állomásnál bérbeadó, esetleg szőlő és gyümölcsössel. Horváth, Piac ucca 38 1887

Fancsikán
9 hold szántóföld, egy hold szőlővel kiadó. Nyil ucca 116. 1965

Eladó föld

Hadházhoz
közel, közvetlen a debreceni kövesut mellett, a dorogiás hegyen 3505 négyszögöl szőlő, jó terméssel, jó felszereléssel eladó. Ára 6000 pengő. Hajduhadház, Jókai u. 19. sz. 1747

Fancsikán
Bíró laposon 20 holdas tanyásföld, Halápon 7½ hold eladó. Értekezni Görbe u. 13. 1749

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83 telefonon 11+

Hét
katasztrális hold szántó, tanyával Vámospércsen október 15-én a községházánál 3500.— pengőért eladatik. Bővebbet Csáthy ügyvédnél, Deák Ferenc u. 9. 1839

Eladó
2 hold föld téglagyárnál, 300 négyszögöl, Kigyó u. 25. 1848

Ondód
Fáy dülőben 6 kat. hold föld eladó. Értekezhetni dr. Ilódy Béla ügyvéd irodájában Széchenyi u. 1. 1820

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Tanyásföldek, Sestakert Andrássy úton két szobás ház nagy kerttel; Kossuthkertben 3 szobás teraszos villa, egy hold termő szőlővel; Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsössel, szőlőlugassal; Csapókert Báthory uccán 950 négyszögöles kétszobás ház; Wolaffkatelepen jövedelmező ház. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1878

Köztemetői
villamos megállótól pár pércnyire 6 hold, Ondón 7 és fél hold föld eladó. Értekezhetni a Gazdák Bankjában. 1879

Eladó
26 holdas tanyásföld a város alatt kövesút szélen. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1875

12 hold
gyümölcsös, épülettel, de kisebb részben is eladó. Érdeklődni: Rákosi Jenő ucca 8. sz., félemelet 3. 1916

Földek,
Ondódon 7, 10. Szepesen 13. Macson 40. Halápon 8, 20, 32 holdasok eladók. Balázs Andor, Rákosi Jenő ucca 5. szám. 1919

Eladó állafok

Két
hamis kuvasz eladó Poroszlai út 11. sz. 1781

Belga
óriásnyulak, a szegedi Hangya-telep fajtából, eladók, Széchenyi ucca 69. szám. 1935

Eladó
nyolchónapos fekete hm és nőstény puli, — Erős Lajos ucca 14. 1922

Fehér,
gyönyörü angol szetter vizsla szobakutya 10 pengőért, Simonyi út 5 B). 1937

42-es
álló és fekvő méhkaptárak, eladók. Galamb ucca 6. szám. 17

Tiszta
faj Rod Islandi kakasok eladók. Kishegyesi út 3. 1981

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadósért felelős:
ifj. SZIGETHY GYULA
igazgató.